

Sénat de Belgique

Session ordinaire 1999-2000

2-38

Séances plénières
Jeudi 30 mars 2000

Séance de l'après-midi

Annales

Belgische Senaat
Gewone Zitting 1999-2000

Handelingen

Plenaire vergaderingen
Donderdag 30 maart 2000

Namiddagvergadering

2-38

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Le **Compte rendu analytique** est un résumé des débats publié sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Les parties traduites apparaissent en italique.

L'**Annexe aux Annales et au Compte rendu analytique** publie les résultats nominatifs des votes, les communications ainsi que l'ordre du jour des prochaines séances.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales, du Compte rendu analytique et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Toutes ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be   www.lachambre.be

Abréviations - Afkortingen

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzetningen is de vertaling een samenvatting.

Het **Beknopt Verslag** is een samenvatting van de debatten en verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. De vertaalde gedeelten zijn gecursiveerd.

De **Bijlage bij de Handelingen en het Beknopt Verslag** bevat de naamlijsten van de stemmingen, de mededelingen en de agenda van de volgende vergaderingen.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen, Beknopt Verslag en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Al deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be   www.dekamer.be

Sommaire	Inhoudsopgave
Sommaire.....	Inhoudsopgave .....
Prise en considération de propositions.....	Inoverwegingneming van voorstellen .....
Questions orales.....	Mondelinge vragen.....
Question orale de M. Ludwig Caluwé au premier ministre sur «l'enquête à propos de l'attentat commis sur le président rwandais Habyarimana» (n° 2-201)	Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de eerste minister over «het onderzoek naar de aanslag op de Rwandese president Habyarimana» (nr. 2-201) .....
Question orale de Mme Magdeleine Willame-Boonen au premier ministre et au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «les informations de l'ONU relatives à l'attentat contre le président rwandais Habyarimana» (n° 2-204).....	Mondelinge vraag van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de eerste minister en aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de VN-informatie betreffende de aanslag op de Rwandese president Habyarimana» (nr. 2-204) .....
Question orale de M. Philippe Mahoux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «les malades stomisés»	Mondelinge vraag van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de stomapatiënten» .....
Question orale de Mme Erika Thijs au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «l'inauguration officielle de l'Observatoire européen pour le racisme et la xénophobie à Vienne» (n° 2-198)	Mondelinge vraag van mevrouw Erika Thijs aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de officiële opening van het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat in Wenen» (nr. 2-198) .....
Question orale de M. Patrik Vankrunkelsven au ministre de l'Intérieur sur «la dissémination du P90 et d'autres armes de guerre» (n° 2-199).....	Mondelinge vraag van de heer Patrik Vankrunkelsven aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de verspreiding van de P90 en andere oorlogswapens» (nr. 2-199).....
Question orale de Mme Marie Nagy au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les retards constatés dans la constitution des chambres de la Commission de régularisation» (n° 2-205)	Mondelinge vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de achterstand in het samenstellen van de kamers van de Regularisatiecommissie» (nr. 2-205) .....
Question orale de M. Philippe Monfils au ministre de l'Intérieur sur «la réquisition de locaux au château de Sclessin en vue de l'Euro 2000» (n° 2-206).....	Mondelinge vraag van de heer Philippe Monfils aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de vordering van lokalen in het kasteel van Sclessin voor Euro 2000» (nr. 2-206).....
Révision de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, en vue de supprimer les mots «sauf le jugement des ministres et des membres des Gouvernements de communauté et de région» – Proposition de Mme Nathalie de T' Serclaes et consorts (Doc. 2-318).....	Herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet, om de woorden «behalve bij het berechten van ministers en leden van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen» op te heffen – Voorstel van mevrouw Nathalie de T' Serclaes c.s. (Stuk 2-318) .....
Discussion.....	Bespreking.....
Discussion de l'article unique.....	Bespreking van het enig artikel .....
Demande d'explications de M. Ludwig Caluwé au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «le statut social des mandataires locaux» (n° 2-102).....	Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «het sociaal statuut van de lokale verkozenen» (nr. 2-102) .....
Demande d'explications de Mme Mia De Schamphelaere au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «la possibilité de conclure des accords préalables (ruling) avec l'administration des Affaires sociales» (n° 2-101).....	Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Schamphelaere aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de mogelijkheid van ruling-afspraken met de administratie van Sociale Zaken» (nr. 2-101) .....
Ordre des travaux.....	Regeling van de werkzaamheden .....
Vote	Stemming .....

Révision de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, en vue de supprimer les mots «sauf le jugement des ministres et des membres des Gouvernements de communauté et de région» – Proposition de Mme Nathalie de T' Serclaes et consorts (Doc. 2-318)	24	Herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet, om de woorden «behalve bij het berechten van ministers en leden van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen» op te heffen – Voorstel van mevrouw Nathalie de T' Serclaes c.s. (Stuk 2-318)	24
Demande d'explications de Mme Jacinta De Roeck au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «le logo pour la culture écologique» (n° 2-107)	25	Vraag om uitleg van mevrouw Jacinta De Roeck aan de minister van Landbouw en Middenstand over «het logo voor milieubewuste teelt» (nr. 2-107)	25
Demande d'explications de M. Wim Verreycken au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «l'intervention de la police contre des Géorgiens à Anvers» (n° 2-110)	27	Vraag om uitleg van de heer Wim Verreycken aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het politieoptreden tegen Georgiërs in Antwerpen» (nr. 2-110).....	27
Demande d'explications de M. Ludwig Caluwé au premier ministre sur «la récupération par l'autorité fédérale de nombreux domaines de compétence de la Flandre» (n° 2-113)	30	Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé aan de eerste minister over «de federale recuperatie op tal van Vlaams bevoegdheidsterreinen» (nr. 2-113)	30
Demande d'explications de Mme Erika Thijs au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «la réforme de l'AGCD» (n° 2-108).....	38	Vraag om uitleg van mevrouw Erika Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de hervorming van het ABOS» (nr. 2-108)	38
Demande d'explications de M. Georges Dallemagne au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «son plan d'action pour une coopération cohérente en république démocratique du Congo» (n° 2-114).....	53	Vraag om uitleg van de heer Georges Dallemagne aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «zijn actieplan voor een coherente samenwerking met de democratische republiek Congo» (nr. 2-114)	53
Demande d'explications de M. Mohamed Daif au ministre de l'Intérieur sur «le bilan de l'opération de régularisation ainsi que l'accès par l'Office des étrangers aux informations détenues par la Commission de régularisation» (n° 2-103)	58	Vraag om uitleg van de heer Mohamed Daif aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de stand van zaken betreffende de regularisatieoperatie en de toegang van de Dienst Vreemdelingenzaken tot de gegevens van de Regularisatiecommissie» (nr. 2-103)	58
Excusés	61	Berichten van verhindering	61
Annexe.....	62	Bijlage	62
Votes nominatifs.....	62	Naamstemmingen.....	62
Dépôt de propositions	62	Indiening van voorstellen	62
Propositions prises en considération	62	In overweging genomen voorstellen	62
Composition de commissions	63	Samenstelling van commissies	63
Demandes d'explications	63	Vragen om uitleg	63
Non-Évocation	64	Non-Evacuatie.....	64
Messages de la Chambre	64	Boodschappen van de Kamer	64
Dépôt de projets de loi.....	64	Indiening van wetsontwerpen.....	64
Cour d'arbitrage – Arrêts.....	64	Arbitragehof – Arresten.....	64
Cour d'arbitrage – Questions préjudiciales	65	Arbitragehof – Prejudiciële vragen	65
Cour d'arbitrage – Recours.....	66	Arbitragehof – Beroepen.....	66
Commission nationale permanente du Pacte culturel	66	Vaste nationale cultuurpactcommissie	66

Présidence de M. Armand De Decker*(La séance est ouverte à 15 h 05.)***Prise en considération de propositions**

M. le président. – La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestion divergente, je considérerai ces propositions comme prises en considération et renvoyées à la commission indiquée par le Bureau. *(Assentiment)*

(La liste des propositions prises en considération figure en annexe.)

Questions orales

Question orale de M. Ludwig Caluwé au premier ministre sur «l'enquête à propos de l'attentat commis sur le président rwandais Habyarimana» (n° 2-201)

Question orale de Mme Magdeleine Willame-Boonen au premier ministre et au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «les informations de l'ONU relatives à l'attentat contre le président rwandais Habyarimana» (n° 2-204)

M. le président. – Je vous propose de joindre ces questions orales. *(Assentiment)*

M. Ludwig Caluwé (CVP). – La semaine prochaine, cela fera six ans que l'avion du président Habyarimana a été abattu au Rwanda, que nos 10 paras ont été assassinés et que le génocide a débuté.

La semaine prochaine, vous irez au Rwanda pour rendre hommage à la mémoire des victimes du génocide, des paras morts et des autres Belges assassinés au Rwanda à la même époque. Je partage entièrement le sentiment qui vous amène à entreprendre ce voyage. Je me demande toutefois si cette année était vraiment le meilleur moment pour entreprendre ce voyage, vu la situation politique au Rwanda et en Afrique centrale en général. Je laisse la réponse à votre appréciation. Louis Michel a en tout cas déjà dû anticiper le voyage qu'il avait projeté en Afrique centrale pour atténuer les conséquences politiques fâcheuses de son voyage au Rwanda.

Je voudrais cependant faire une remarque importante. Vous avez déclaré vouloir tourner une page de l'histoire belge en faisant ce voyage. À mon sens, la page rwandaise ne pourra toutefois être tournée que lorsque toute la clarté sera faite sur les responsables de l'attentat qui a coûté la vie au président rwandais. Comprenez-moi bien, cet attentat n'excuse en rien le génocide. Il n'enlève rien non plus au caractère prémedité du génocide. Tout au plus pouvons-nous nous demander si ce génocide aurait pu être évité si l'attentat n'avait pas eu lieu. La seule chose dont nous soyons sûrs, c'est que dans les heures qui ont suivi l'attentat, 10 paras belges ont été assassinés. Sans cet attentat, ils seraient sans aucun doute

Voorzitter: de heer Armand De Decker*(De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.)***Inoverwegingneming van voorstellen**

De voorzitter. – De lijst van de in overweging te nemen voorstellen werd rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, kunnen die vóór het einde van de vergadering mededelen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangewezen.

(Instemming)

(De lijst van de in overweging genomen voorstellen wordt in de bijlage opgenomen.)

Mondelinge vragen

Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de eerste minister over «het onderzoek naar de aanslag op de Rwandese president Habyarimana» (nr. 2-201)

Mondelinge vraag van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de eerste minister en aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de VN-informatie betreffende de aanslag op de Rwandese president Habyarimana» (nr. 2-204)

De voorzitter. – Ik stel voor deze mondelinge vragen samen te voegen. *(Instemming)*

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Volgende week zal het zes jaar geleden zijn dat in Rwanda het vliegtuig van president Habyarimana uit de lucht geschoten werd, onze tien para's vermoord werden en de genocide van start ging.

Mijnheer de eerste minister, volgende week brengt u een bezoek aan Rwanda om hulde te brengen ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de genocide de gesneuveld para's en de andere Belgen die in die periode in Rwanda vermoord werden. Ik deel ten volle de overtuiging die u ertoe brengt om deze reis te ondernemen. Of het, gelet op de politieke situatie in Rwanda en in geheel Centraal Afrika, dit jaar reeds het meest geschikte ogenblik was voor deze reis, laat ik echter aan uw beoordeling over. Minister Michel heeft in ieder geval zijn voorgenomen rondreis door Centraal Afrika al moeten vervroegen om de nadelige politieke gevolgen van de reis naar Rwanda te kunnen verminderen.

Een belangrijke bemerking wens ik echter voluit te maken. U hebt verklaard dat u met uw reis ook een bladzijde in de Belgische geschiedenis wil omslaan. Ik ben echter van mening dat de Rwandese bladzijde maar zal kunnen worden omgeslagen, indien er ook volledige duidelijkheid komt over de verantwoordelijken voor de aanslag op het vliegtuig van de Rwandese president. De eerste minister mag mij niet verkeerd verstaan; de aanslag op het vliegtuig vergoelijkt geenszins de genocide. Het vermindert ook helemaal niet het voorbereide karakter van de genocide. Hoogstens kunnen we ons afvragen of de tenuitvoerlegging van de genocide vermeden had

toujours en vie aujourd’hui.

C'est la raison pour laquelle l'une des conclusions de la commission Rwanda était que les Nations unies doivent prendre l'initiative d'une enquête internationale en vue de déterminer les responsables de cet attentat. Jusqu'à présent, cette demande n'a pas eu de suite. À présent que l'ONU dispose de nouvelles informations, lesquelles ont été officiellement confirmées cette semaine, le moment me paraît venu de mettre à exécution cette recommandation de la commission Rwanda.

Ma question est donc la suivante : Le gouvernement belge vait-il adresser une demande formelle aux Nations unies afin que soit organisée une enquête internationale en vue de déterminer les responsables de l'attentat qui a coûté la vie au président rwandais ?

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Le porte-parole du secrétaire général de l'ONU a confirmé, le 28 mars 2000, l'existence d'un document des Nations unies relatif aux activités d'une cellule secrète responsable de l'attentat du 6 avril 1994. Cette cellule secrète aurait été placée sous le commandement du général Kagame.

Il est reconnu que cet attentat déclencha la mise en œuvre d'un génocide planifié par des extrémistes hutus. Les trois informateurs à l'origine de cette révélation, dès 1997, auraient fait partie du commando qui a abattu l'avion d'Habyarimana et cela, laisse entendre le document, avec l'aide d'un gouvernement étranger. Kofi Annan a récemment donné instruction de transmettre ce document au TPR.

Mes questions sont les suivantes :

Quelles sont les démarches entreprises par le gouvernement pour vérifier l'existence et la crédibilité de ce rapport? Le gouvernement belge accorde-t-il de la crédibilité à l'implication d'un gouvernement étranger?

Le gouvernement a-t-il pu déterminer le statut de ce document et les raisons pour lesquelles il n'a pas été rendu public? Quand a-t-il été rédigé? À qui a-t-il été transmis? Quelles suites concrètes lui ont-elles été données? Pourquoi ce rapport a-t-il été étouffé?

La recommandation n° 52 du rapport de la commission d'enquête parlementaire demande qu'une enquête détermine les circonstances et les responsabilités relatives à l'attentat du 6 avril 1994. Quelles sont les démarches concrètes qui ont été effectuées par les Nations unies et par le gouvernement belge afin de mettre en œuvre cette recommandation?

Le gouvernement considère-t-il que son voyage au Rwanda est toujours opportun, compte tenu de la situation sur place et des nouvelles récentes en provenance de l'ONU, tant que toute la lumière n'a pas été faite sur l'attentat du 6 avril 1994 et sur les éventuelles responsabilités du président Kagame?

J'ai entendu ce matin s'exprimer l'ambassadeur du Rwanda en Belgique. Il faisait une distinction entre les contacts bilatéraux qui auraient lieu entre le ministre des Affaires étrangères belge et son homologue rwandais et la visite du premier ministre, qui aurait lieu non pas dans le cadre de contacts politiques, mais uniquement de l'hommage aux

kunnen worden, indien de aanslag niet had plaatsgevonden. Wat we echter wel zonder meer kunnen vaststellen, is dat de tien Belgische para's in de uren na de aanslag vermoord zijn. Zonder aanslag zouden zij vandaag ongetwijfeld alle tien nog in leven zijn.

Daarom ook was een van de aanbevelingen van de Rwandacommissie dat de Verenigde Naties het initiatief zouden moeten nemen voor een internationaal onderzoek naar de verantwoordelijken voor deze aanslag. Tot op heden is dit zonder gevolg gebleven. Nu er bij de VN nieuwe informatie is opgedoken, wat deze week ook formeel bevestigd werd, lijkt het ogenblik gekomen voor de uitvoering van deze aanbeveling van de Rwandacommissie.

Daarom mijn vraag of de Belgische regering formeel de Verenigde Naties zal verzoeken een internationaal onderzoek op te starten naar de verantwoordelijken voor de aanslag op het vliegtuig van de Rwandese president.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – De woordvoerder van de secretaris-generaal van de VN heeft op 28 maart 2000 bevestigd dat er een document van de Verenigde Naties bestaat over de activiteiten van een geheime cel die verantwoordelijk is voor de aanslag van 6 april 1994. Deze geheime cel zou onder het bevel gestaan hebben van generaal Kagame.

Algemeen wordt aangenomen dat deze aanslag een volkenmoord op gang heeft gebracht die door extremistische Hutu's was beraamd. De drie informantie die dit reeds in 1997 onthulden, zouden deel uitgemaakt hebben van het commando dat het vliegtuig van Habyarimana neerschoot. Het document laat uitschijnen dat ze dit met de hulp van een buitenlandse regering zouden hebben gedaan. Kofi Annan heeft onlangs de opdracht gegeven om dit document aan het Rwandatribunaal mee te delen.

Ik heb de volgende vragen:

Welke stappen heeft de regering ondernomen om het bestaan en de betrouwbaarheid van dit document na te trekken? Gelooft de Belgische regering in de betrokkenheid van een buitenlandse regering?

Weet de regering over welk soort document het hier gaat en waarom het niet openbaar werd gemaakt? Wanneer werd het opgesteld? Aan wie werd het gestuurd? Welk gevolg werd eraan gegeven? Waarom werd dit verslag in de doofpot gestopt?

In aanbeveling nr.52 van het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie wordt een onderzoek gevraagd naar de omstandigheden van en de verantwoordelijken voor de aanslag van 6 april 1994. Welke concrete stappen werden door de Verenigde Naties en door de Belgische regering ondernomen om gevolg te geven aan deze aanbeveling?

Vindt de regering, gelet op de toestand ter plaatse en de recente berichten vanwege de VN, dat het nog altijd opportuun is een reis naar Rwanda te ondernemen zolang er geen klaarheid is over de aanslag van 6 april 1994 en de eventuele verantwoordelijkheid van president Kagame?

Ik heb vanochtend de Rwandese ambassadeur in België gehoord. Hij maakte een onderscheid tussen de bilaterale contacten die de Belgische minister van Buitenlandse zaken

victimes du génocide et aux dix paras morts le 6 avril 1994. Je souhaiterais obtenir des éclaircissements à ce sujet : pour moi, les contacts bilatéraux d'un pays avec un autre sont des contacts politiques.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Notre visite de la semaine prochaine a un seul objectif : six ans après le génocide, rendre hommage aux victimes du génocide, aux dix paras qui ont péri et aux agents de la coopération au développement qui ont été assassinés. Nous assisterons à trois cérémonies : la cérémonie annuelle de commémoration du génocide, une cérémonie à l'ambassade pour les victimes civiles et une cérémonie à Kigali pour les dix paras assassinés.*

Nous serons accompagnés par les familles des paras et des agents de la coopération au développement. Aucun contact politique n'aura lieu. Nous rendrons seulement une visite de politesse au président, comme il est d'usage.

Après notre voyage, le ministre des Affaires étrangères nouera par contre des contacts politiques dans le cadre de son voyage en Afrique centrale. Il va demander aux parlementaires qui l'ont accompagné la semaine dernière en Afrique centrale de se joindre à lui lorsqu'il se rendra au Rwanda et au Burundi, après la cérémonie d'hommage. Cela montre qu'il s'agit bien de deux affaires différentes.

Si l'on connaît le drame humain qui s'est déroulé il y a six ans, il ne peut y avoir aucun doute sur les intentions louables de cet hommage. C'est pourquoi je ne comprends pas que ces derniers jours, on fasse soudain tout un problème à propos de l'existence d'un rapport. Comme si l'attentat commis contre l'avion présidentiel pouvait justifier un génocide !

Nous ne pouvons toutefois pas mêler l'hommage et la nécessité de poursuivre l'enquête. La vérité historique doit apparaître au grand jour.

La commission Rwanda a avancé une vingtaine d'hypothèses à propos de l'attentat perpétré contre l'avion présidentiel, dont certaines sont étayées par des documents. L'une des hypothèses fait peser la responsabilité de l'attentat sur le FPR. À l'époque, les membres de la commission ont préféré ne pas révéler toutes les hypothèses et recommander plutôt une poursuite de l'enquête. Le précédent gouvernement s'est rangé à cette recommandation. L'actuel gouvernement fait de même.

J'ai demandé des informations à l'ambassadeur des Nations Unies. Il n'existe aucun rapport des Nations Unies sur l'attentat. Il existe certes un mémorandum rédigé par un ancien collaborateur de l'ICTR, – le tribunal international sur le Rwanda, – qui comporte quelques constatations personnelles. Ce mémorandum a été transmis à l'ICTR. J'ai communiqué cette information à la Chambre le 16 mars dernier.

L'ICTR est en train de mener une enquête sur l'attentat. Les Nations Unies se retranchent derrière cet argument pour refuser de faire tout commentaire.

J'ai l'intention de rester en contact avec l'ambassadeur des

met zijn Rwandese collega zou hebben en het bezoek van de eerste minister, dat niet in het kader van de politieke betrekkingen zou plaatsvinden, maar enkel een huldebetuiging zou zijn ten aanzien van de slachtoffers van de genocide en van de tien para's die op 6 april 1994 werden gedood. Graag kreeg ik daarover enige toelichting. Voor mij zijn bilaterale contacten tussen twee landen ook politieke contacten.

De heer Guy Verhofstadt, premier minister. – Mits het goedvinden van de voorzitter, zal ik eerst reageren op de vraag van mevrouw Willame. Ik heb overigens zojuist op een soortgelijke vraag geantwoord in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Ik kan alleen maar bevestigen dat de enige bedoeling van ons bezoek aan Rwanda is, om zes jaar na de feiten, een eerbetoon te brengen aan de meer dan 800.000 slachtoffers van de verschrikkelijke genocide, aan de tien para's die daar in gruwelijke omstandigheden zijn omgekomen nadat ze urenlang voor hun leven hebben gevonden, en ook aan de ontwikkelingswerkers die daar zijn gevallen, maar die we vaak vergeten.

We zullen drie plechtigheden bijwonen: de jaarlijkse officiële herdenkingsceremonie van de genocide, een herdenkingsceremonie voor de burgerlijke slachtoffers op de Belgische ambassade en een ceremonie in kamp Kigali om hulde te brengen aan de tien para's. Familieleden van de para's en van de ontwikkelingswerkers zullen mij op die reis vergezellen.

Het ligt niet in mijn bedoeling om politieke contacten te leggen. Ik zal hoogstens het gebruikelijke beleefdheidsbezoek brengen aan de president.

Na mijn vertrek zal de minister van Buitenlandse Zaken instaan voor de politiek contacten in het kader van zijn algemene rondreis door Centraal-Afrika. Als ik goed ben ingelicht, zal hij de parlementsleden die meegegaan zijn naar Congo, Zimbabwe, Oeganda en Angola, uitnodigen om hem na het eerbetoon te vergezellen op zijn reis door Rwanda en Burundi.

Het gaat dus om twee verschillende zaken. Geen enkel lid van de Rwandacommissie – zij weten allen welke wreedheden er in die periode zijn begaan – zal twijfelen aan de noodzaak van dit eerbetoon aan de slachtoffers van de genocide en de gedode paracommndo's en ontwikkelingshelpers.

Om die reden begrijp ik de stelling dat het bewuste rapport een ander licht werpt op deze reis, niet. Het neerhalen van een vliegtuig kan toch nooit een rechtvaardiging voor een genocide zijn. De heer Caluwé heeft reeds gezegd dat er onmogelijk een oorzakelijk verband tussen beide kan worden gelegd. Om aan te tonen hoe stupide die redenering wel is, heb ik eens als boutade gezegd dat de Britse overheid toch niet stelt dat in Groot-Brittannië alle Libiërs moeten worden omgebracht omdat in Lockerbie een vliegtuig is neergehaald. Het eerbetoon mag dus niet worden verward met de noodzaak van verder onderzoek.

Tot mijn verbazing lees ik in de pers dat “bepaalde leden van de Rwandacommissie niet graag zouden hebben dat zou blijken...”. De geschiedenis heeft haar waarheid en die moet aan het licht komen. Dat was het besluit van de commissie.

Nations Unies pour suivre l'évolution de l'enquête.

J'espère que notre voyage au Rwanda ne fera pas l'objet de toutes sortes de rumeurs et d'insinuations.

Als ik mij niet vergis, heeft de commissie niet minder dan twintig hypotheses naar voren geschoven, waarvan sommige met documenten werden gestaafd die zelfs meer gedetailleerd zijn dan de documenten die worden aangehaald voor de hypothese die thans opgang maakt. Ik meen dat de heer Van Windsel dertien hypotheses naar voren schoof en de heer Reyntjens vier. De commissie heeft beslist niet al die hypotheses in het verslag op te nemen. Daarom gaat het verwijt dat de commissie iets zou hebben geweten, niet op. Alle commissieleden kenden die hypotheses, waaronder de stelling dat het FPR verantwoordelijk is voor het neerhalen van het vliegtuig. Andere hypotheses, die ook met documenten en getuigenissen werden gestaafd, hadden het over een Zaïrese invloed. De commissie heeft de aanbeveling opgenomen dat verder onderzoek noodzakelijk is. Als ik het goed voor heb, wordt de VN daarbij zelfs niet expliciet vermeld, maar dat is ook niet zo belangrijk.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – De VN moet het initiatief voor een verder onderzoek nemen.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – De vorige regering heeft haar verantwoordelijkheid opgenomen door de aanbevelingen van de commissie integraal over te nemen.

Deze regering neemt precies dezelfde houding aan als de vorige: wij maken alle aanbevelingen van de Rwandacommissie tot de onze.

Mevrouw Willame vroeg mij of ik kennis heb van dat bewuste rapport. Toen die vraag mij vorige week is gesteld, heb ik meteen inlichtingen gevraagd aan onze VN-ambassadeur. Het rapport waarnaar *The National Post* verwijst, bestaat gewoon niet. Er is wel een memorandum van enkele bladzijden met hypotheses en persoonlijke vaststellingen van een Michael Hourigan, die vroeger voor het ICTR, het Internationaal Rwandatribunaal, heeft gewerkt en die dat memorandum aan het ICTR heeft laten geworden.

Op 16 maart 2000 heb ik in de Kamer ook al gezegd dat het bewuste VN-rapport waarnaar de Canadese krant verwees, niet bestaat. Dat was mij toen bevestigd door de adjunct secretaris-generaal van de VN die mij een bezoek had gebracht.

Gisteren heb ik op de televisie de heer De Temmerman, die ook in de Rwandacommissie heeft getuigd, en die advocaat is van een aantal deelnemers aan de volkenmoord, horen beweren dat er een rapport is. Hij kwam met een verhaal dat een aantal dubieuze kanten bevat. Hij wees zelfs de aanstoker van de volkenmoord aan. Zo een uitspraak is gewoon waanzinnig.

Maar dat alles betekent nog niet dat onze aanbevelingen, en dus ook de instructies die wij aan onze VN-ambassadeur hebben gegeven, niet moeten worden uitgevoerd. Het is ook op basis van die instructies dat ik heb gevraagd wat de stand van zaken is van het lopende onderzoek.

De VN verschuilt zich blijkbaar achter het onderzoek dat door het ICTR wordt gevoerd. Ze VN zal dus niets zeggen zolang dat onderzoek loopt. Ik blijf deze zaak in ieder geval van heel nabij volgen en zal voortdurend in contact blijven met onze VN-ambassadeur, zonder mij evenwel in het onderzoek te mengen.

Voor het overige hoop ik dat onze geplande reis naar Rwanda,

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *Le mémorandum ne peut pas être considéré comme un simple chiffon de papier. Pendant les travaux de la commission Rwanda, nous avons pu constater comment les Nations Unies traitent les informations. Ainsi, le bureau central de New York a refusé de protéger un informateur qui disposait d'informations pertinentes. Le mémorandum ne s'écarte pas de ce principe. Un certain nombre de personnes veulent parler, à condition qu'on leur offre une protection. J'espère qu'entre-temps, les personnes qui sont mentionnées dans le mémorandum n'ont pas été éliminées parce qu'elles sont des témoins gênants. Le gouvernement a-t-il chargé notre ambassadeur auprès des Nations Unies de mettre sur pied une nouvelle enquête internationale à laquelle le tribunal d'Arusha serait associé ? L'attentat ne peut pas être considéré comme une excuse pour le génocide qui a eu lieu par la suite.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *L'attitude du gouvernement actuel ne diffère pas de celle du gouvernement précédent. Il a simplement repris les recommandations de la commission Rwanda.*

Notre ambassadeur auprès des Nations unies m'assure que la question figure à l'ordre du jour et que le tribunal pour le Rwanda a été saisi de l'affaire. En conséquence, j'estime que nous ne pouvons qu'attendre les conclusions de cette enquête. Le mémorandum est en possession du tribunal pour le Rwanda.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *Le tribunal est maintenant en possession de ce mémorandum. Celui-ci n'a été transmis que cette semaine.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Non, le tribunal dispose de ce document depuis un certain temps déjà. J'ai l'impression que le « National Post » lui-même n'est pas très bien informé au sujet des éléments qu'il avance. Il y a deux semaines, le secrétaire général adjoint m'avait déjà fait la même réponse.*

Je profite de l'occasion pour attirer l'attention de M. Caluwé sur le fait qu'il devrait faire preuve de prudence lorsqu'il avance la thèse qu'il vient de défendre, à savoir que les parapluies belges n'auraient pas été assassinés si l'avion présidentiel

die een eerbare bedoeling heeft, niet doorkruist wordt door allerlei geruchten en verdachtmakingen.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – *Ik heb nog enkele bijkomende bedenkingen. Dat "memorandum" zoals men het rapport wenst te noemen, kan toch niet zo maar als een vodje papier worden behandeld.*

We hebben in de Rwandacommissie immers vaak genoeg gezien hoe er in de VN op bepaalde informatie werd gereageerd. We herinneren ons allemaal de bewuste Dallaire-cable richting VN-hoofdkwartier in New York, met de vraag om bescherming van een informant die waardevolle inlichtingen kon verstrekken, wat door New York werd geweigerd. Generaal Dallaire heeft in totaal wel elf telexen gestuurd met waarschuwingen en berichten over de feitelijke situaties ter plaatse, maar het VN-hoofdkwartier besteedde daar helemaal geen aandacht aan.

In feite bevat dat memorandum vooral een vraag om bescherming. Een aantal personen willen spreken op voorwaarde dat ze bescherming krijgen. Ik hoop echt dat die personen nog in leven zijn, dat ze inmiddels niet als lastige getuigen uit de weg zijn geruimd. Ik ben dus van mening dat men er zich niet vanaf kan maken met de vermelding dat het memorandum is "doorgestuurd". Er moet de nodige aandacht aan worden besteed.

Heb ik het goed begrepen dat de eerste minister, gelet op dit nieuwe element, onze ambassadeur bij de Verenigde Naties gevraagd heeft formeel op een nieuw internationaal onderzoek aan te dringen, waarbij ook het Arushatribunaal wordt ingeschakeld? De opdracht van dit tribunaal mag zeker niet tot de genocide worden beperkt, want we zijn het er blijkbaar over eens dat de aanslag op het presidentiëel vliegtuig en de genocide twee verschillende zaken zijn en dat de aanslag, wie hem ook heeft gepleegd, nooit kan worden beschouwd als een verantwoording voor de genocide die nadien plaatshad.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – *De houding van de huidige regering wijkt niet af van die van de vorige regering. We hebben de aanbevelingen van de Rwandacommissie gewoon overgenomen.*

Onze ambassadeur bij de Verenigde Naties verzekert mij dat de zaak aan de orde is en op dit ogenblik bij het Rwandatribunaal aanhangig is. Wij kunnen bijgevolg alleen maar de resultaten van dat onderzoek afwachten. Het Rwandatribunaal beschikt over het memorandum.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – *Nu wel. Het is slechts deze week doorgestuurd.*

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – *Neen, het ligt er blijkbaar al een hele tijd. Ik heb de indruk dat The National Post zelf niet goed op de hoogte is van wat het heeft uitgebracht. Twee weken geleden zei de adjunct-secretaris-generaal van de VN mij overigens reeds dat zij er ook zo over dacht.*

Ik maak wel van de gelegenheid gebruik om er de heer Caluwe op te wijzen dat hij voorzichtig moet zijn met de stelling die hij zo-even verdedigd heeft, namelijk dat de Belgische para's niet vermoord waren geweest als het

n'avait pas été abattu. Il sait parfaitement que les paras belges avait déjà fait l'objet de menaces de mort en janvier, en février et en mars 1994. Ces menaces n'émanaient pas du FPR mais bien d'extrémistes hutus. Du point de vue historique, il est très dangereux de lancer l'idée que l'attentat dont l'avion a fait l'objet est la cause de l'assassinat des paras. Cela a peut-être joué un rôle mais c'est tout sauf prouvé. Par respect pour la mémoire des militaires, nous devons nous abstenir de faire de telle spéculations.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – Je n'aurais pas abordé ce point si le premier ministre ne l'avait pas fait lui-même. On peut difficilement nier que l'attentat ait servi de détonateur. Quoi qu'il en soit, il existe un lien entre les événements qui ont suivi l'attentat, le fait de confier aux dix paras la mission de protection du premier ministre de l'époque et le fait d'amener ensuite les paras au camp.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Je trouve que M. Caluwé y va un peu fort dans ses conclusions et néglige le fait que les paras ont été assassinés par des extrémistes hutus. De cette manière, on peut aussi prouver qu'Adam et Ève sont à l'origine du génocide.

M. le président. – Il ne faut pas réécrire l'histoire trop rapidement.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Je crois qu'il ne faut effectivement pas réécrire l'histoire, Monsieur le président. Cependant, je pense qu'il a suffisamment été établi à la commission Rwanda que l'attentat qui a provoqué la mort des deux présidents a été le déclencheur du génocide.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – L'attentat n'est pas le fait des Hutus, madame.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Je l'ai dit dans ma question, monsieur le premier ministre. Ou bien vous ne m'avez pas écoutée, ou bien vous ne retenez que ce qui vous arrange.

Revenons à mes questions et aux réponses que vous y avez apportées.

Vous nous avez précisé vos démarches. Vous avez interrogé notre ambassade auprès de l'ONU. Vous avez pu déterminer le statut de ce document, qui n'est pas un rapport mais un mémorandum. Vous dites que vous restez en contact avec l'ambassade à cet égard. Je me demande si le gouvernement fait preuve d'un zèle suffisant, s'il se montre suffisamment curieux. Peut-être le prochain voyage que le gouvernement doit faire au Rwanda rend-il son zèle un peu moins grand que pour le rapport Jacqmin, qui nous touchait de plus près puisque cela se passait en Belgique. Ce que vous considérez comme une hypothèse supplémentaire en ce qui concerne l'attentat, me paraît quand même reposer sur des éléments factuels.

M. le président. – Madame, puis-je vous demander de ne pas faire des comparaisons qui n'en sont pas.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Monsieur le président, vous n'avez pas interrompu M. Caluwé dans sa réplique.

M. le président. – Non, mais j'aimerais que les débats aient

présidentieel vliegtuig niet was neergehaald. Hij weet zeer goed dat de Belgische para's al doodbedreigingen kregen in de maanden januari, februari en maart 1994. Die bedreigingen kwamen niet van de FPR, maar wel van extreme Hutu's. Het is historisch gezien erg gevaarlijk het denkspoor te lanceren dat het neerhalen van het vliegtuig, de oorzaak was van de moord op de para's. Dat heeft misschien een rol gespeeld, maar dat is zeker niet bewezen. Uit eerbied voor de nagedachtenis van de militairen, moeten we ons van dergelijke speculaties onthouden.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik zou dit niet ter sprake gebracht hebben als de eerste minister er zelf niet over begonnen was. De feitelijke oorzakelijkheid van de aanslag kan toch moeilijk worden ontkend. Er is alleszins een verband tussen de gebeurtenissen na de aanslag, de opdracht aan de tien para's om de toenmalige eerste minister te beschermen en de afleiding van de para's nadien naar het kamp.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik vind het kras van de heer Caluwé om een dergelijke spong te maken en over het hoofd te zien dat de para's door Hutu-extremisten zijn vermoord. Op die manier kan hij ook bewijzen dat Adam en Eva aan de oorsprong van de genocide lagen.

De voorzitter. – We mogen de geschiedenis niet te vlug herschrijven.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Mijnheer de voorzitter, we mogen de geschiedenis inderdaad niet herschrijven. In de Rwandacommissie is echter duidelijk gebleken dat de aanslag waarbij twee presidenten zijn omgekomen, de volkenmoord op gang heeft gebracht.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Mevrouw Willame, de aanslag was niet het werk van Hutu's.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Uit de vaststellingen van de Rwandacommissie blijkt nochtans duidelijk dat de moord op de twee presidenten de rechtstreekse aanleiding was voor het voltrekken van de genocide.

U heeft gezegd welke stappen u heeft ondernomen. Ik vraag mij evenwel af, of de Belgische regering blijk geeft van voldoende inzet en interesse in deze zaak. Misschien ligt de verklaring in de reis die de regering binnenkort naar Rwanda zal maken? Er werd in ieder geval meer ijver aan de dag gelegd in verband met het rapport-Jacqmin.

De voorzitter. – Mag ik u vragen geen zaken te vergelijken die niet vergelijkbaar zijn?

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Mijnheer de voorzitter, u hebt de repliek van de heer Caluwé niet onderbroken.

De voorzitter. – Neen, maar ik verwacht wel dat onze

une certaine logique et une certaine objectivité.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Monsieur le président, je trouve que votre intervention nuit un peu à l'objectivité d'un président du Sénat.

M. le président. – C'est votre point de vue ; ce n'est pas le mien.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Je voudrais pouvoir terminer ma réponse.

Par rapport à la recommandation n°52, le gouvernement ne fait pas preuve d'un zèle fantastique. Enfin, je n'ai pas davantage reçu de réponse à propos de la distinction entre ce que vous appelez des contacts politiques du ministre des Affaires étrangères, tels que ceux établis dans d'autres pays d'Afrique, et des contacts politiques normaux. Vous rendez une visite de politesse à M Kagame en tant que président intérimaire du pays. Je trouve que dans les circonstances actuelles, eu égard aux accusations qui pèsent contre lui, cette visite est un peu risquée.

Question orale de M. Philippe Mahoux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «les malades stomisés»

M. Philippe Mahoux (PS). – Dans le cadre de la politique décidée par le gouvernement en faveur des malades chroniques, je me permets d'attirer votre attention sur le problème des malades stomisés, ces malades qui, à la suite d'interventions chirurgicales, sont porteurs de ce qu'on appelle communément des poches, quels que soient les organes concernés : l'estomac, l'intestin grêle, le colon, voire les uretères.

Selon mes informations, les frais liés spécifiquement aux stomies de diverses natures entraînent pour les malades des coûts pouvant aller jusqu'à 15.000 francs par an, voire davantage, exclusivement pour l'appareillage.

S'agissant de malades chroniques, ces frais doivent être ajoutés aux dépenses de santé habituelles. D'où ma question, monsieur le ministre : ne pensez-vous pas qu'un effort particulier devrait être fait en faveur de ces malades chroniques spécifiques?

(*M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au fauteuil présidentiel.*)

M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – Le remboursement du matériel de stomie et d'incontinence se fait via l'article 27 de la nomenclature des prestations de santé. Ces produits sont rangés en trois catégories. Parmi celles-ci, la catégorie A offre, en principe, aux patients une gamme suffisante de produits intégralement remboursés. La catégorie B comprend des produits pour lesquels une intervention, pouvant aller jusqu'à 25 % du remboursement, est demandée au patient. Le remboursement, quant à lui, est identique pour les produits A et les produits B.

Le système fonctionnait très bien jusqu'au 31 décembre 1999. Les patients avaient toujours accès à des produits de catégorie A sans supplément de prix. Hormis le cas de dotations insuffisantes, aucune réclamation ne nous était adressée. En 1999, les dépenses pour le matériel de stomie et d'incontinence s'élevaient à environ 700 millions de francs.

debatten een zekere logica en objectiviteit vertonen.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Mijnheer de voorzitter, ik vind dat uw houding in strijd is met de noodzakelijke objectiviteit van de Senaatsvoorzitter.*

De voorzitter. – Dat is uw standpunt, maar niet het mijne.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *De regering legt niet bijzonder veel ijver aan de dag met betrekking tot aanbeveling nr. 52. Ten slotte heb ik geen antwoord gekregen op de vraag over het onderscheid tussen wat u “politieke contacten van de minister van Buitenlandse zaken” noemt en normale politieke contacten. U gaat een beleefdheidsbezoek brengen aan de heer Kagame. In de huidige omstandigheden vind ik dit nogal hachelijk.*

Mondelinge vraag van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de stomapatiënten»

De heer Philippe Mahoux (PS). – *In het kader van het beleid dat de regering ten gunste van de chronisch zieken wil voeren, vraag ik uw bijzondere aandacht voor de stomapatiënten. Dat zijn mensen die als gevolg van een heelkundige ingreep aan maag, dunne of dikke darm of urineleiders, een zogenaamd zakje dragen.*

Naar ik heb vernomen, brengen de verschillende stomaziekten voor de patiënten hoge specifieke kosten met zich mee: tot 15.000 frank per jaar of meer, uitsluitend voor het materiaal.

Aangezien het om chronisch zieken gaat, komen deze kosten bovenop de gewone kosten voor gezondheidszorg. Denkt de minister niet dat voor deze zieken een bijzondere inspanning moet worden geleverd?

(*Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.*)

De heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen. – *De terugbetaling van materiaal voor stoma-en incontinentiepatiënten wordt geregeld door artikel 27 van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen. Het systeem werkte goed tot 31 december 1999. We hebben geen enkel klacht ontvangen en in 1999 bedroegen de uitgaven voor dit materiaal 700 miljoen.*

Sedert 1 januari werd de terugbetaling met 0,96% verhoogd, maar de firma's hebben de prijs van de meeste producten die wij volledig terugbetaalden, met ongeveer 8% verhoogd. De patiënten moeten dus elk kwartaal, bij de aankoop van een nieuwe voorraad, een supplement betalen.

De conventiecommissie bandagisten-verzekeringsinstellingen is bezig met de wijziging van de nomenclatuur in het belang van de patiënten. Ik heb hen gevraagd mij zo vlug mogelijk hun voorstellen voor te leggen. Ik ben bereid het budget voor

La situation est moins favorable aux patients depuis le 1er janvier 2000. À partir de cette date, le remboursement a été majoré de 0,96 %. Cependant, les firmes ont unilatéralement augmenté le prix de la plupart de leurs produits A d'environ 8%, si bien que les prix sont devenus supérieurs au remboursement et que ces produits A sont devenus des produits B. Les patients ont dès lors des suppléments à payer chaque trimestre, lors de l'achat d'une nouvelle dotation.

La Commission de convention bandagistes-organismes assureurs est bien consciente du problème et est occupée à modifier la nomenclature dans l'intérêt des patients. Les travaux de cette commission devraient aboutir à une solution répondant mieux aux espoirs de tous les stomisés.

J'ai demandé à la commission concernée de me transmettre ses propositions dans les plus brefs délais. Je suis prêt à envisager une augmentation du budget pour le matériel de stomie, mais pas sans avoir eu une discussion avec les firmes concernées.

M. Philippe Mahoux (PS). – Je remercie le ministre de cette réponse qui va dans le sens souhaité par les malades. Cela me paraît être un acte de justice à l'égard de ceux qui sont atteints de manière particulière par la maladie. Je souscris évidemment à la seconde partie de la réponse. On peut en effet s'interroger sur les augmentations de prix décrétées unilatéralement par les firmes qui fabriquent ces appareillages. Il ne serait pas sain de devoir adapter la couverture à chaque augmentation de prix, afin que le patient n'ait pas à en supporter le coût. Aussi, une réglementation plus stricte des augmentations de prix est-elle nécessaire.

Question orale de Mme Erika Thijs au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «l'inauguration officielle de l'Observatoire européen pour le racisme et la xénophobie à Vienne» (n° 2-198)

M. le président. – M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur, répondra au nom de M. Louis Michel, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères.

Mme Erika Thijs (CVP). – L'Observatoire européen pour le racisme et la xénophobie a été créé par le règlement du Conseil européen du 2 juin 1997. Cet Observatoire européen, qui est établi à Vienne, sera inauguré officiellement le 7 avril prochain en présence du président autrichien, de la présidente du Parlement européen et du président de la Commission européenne. Ce dernier ainsi que le directeur de l'Observatoire ont officiellement invité les chefs d'États des États membres de l'Union européenne à participer à l'inauguration officielle et au congrès sur la politique et le racisme qui se tiendra à Vienne les 7 et 8 avril. Jusqu'à présent, notre pays ne souhaite pas entretenir de contacts bilatéraux officiels avec l'Autriche. L'inauguration de l'Observatoire est cependant une initiative louable à l'échelon multilatéral. Quelle sera l'attitude du gouvernement face à cette invitation ? Qui le gouvernement belge va-t-il déléguer sur place, sachant que le président de la Commission européenne tient à ce que chaque État membre envoie une délégation du rang le plus élevé possible ? Comment cette participation éventuelle s'intègre-t-elle dans la politique menée ces dernières semaines par la Belgique à

het materiaal voor stomapatiënten op te trekken.

De heer Philippe Mahoux (PS). – Ik dank de minister voor zijn antwoord, dat tegemoet komt aan de wensen van de zieken. Het lijkt mij billijk ten aanzien van wie op bijzondere wijze getroffen wordt door ziekte. Ik ben het uiteraard eens met het tweede deel van het antwoord. Men kan inderdaad vragen stellen bij de eenzijdige prijsverhogingen die de fabrikanten van dit materiaal hebben toegepast. Het zou niet gezond zijn de dekking bij elke prijsverhoging te moeten aanpassen opdat de patiënt niet voor de kosten zou moeten opdraaien. Daarom is een striktere reglementering van de prijsverhogingen nodig.

Mondelinge vraag van mevrouw Erika Thijs aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de officiële opening van het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat in Wenen» (nr. 2-198)

De voorzitter. – De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken, antwoordt namens de heer Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Door de verordening van de Europese Raad van 2 juni 1997 werd het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat opgericht. Dit Europees Centrum is in Wenen gevestigd en wordt op 7 april eerstkomend officieel geopend in aanwezigheid van de Oostenrijkse president, de voorzitter van het Europees Parlement en de voorzitter van de Europese Commissie. Deze laatste en de directeur van het Waarnemingscentrum hebben een officiële uitnodiging gestuurd naar de staatshoofden van de lidstaten van de Europese Unie om deze plechtige opening, alsook het congres over politiek en racisme, in Wenen op 7 en 8 april bij te wonen. Tot op heden wenst ons land geen officiële bilaterale contacten te onderhouden met Oostenrijk. De opening van het Waarnemingscentrum is echter een lovenswaardig initiatief op multilateraal niveau. Welke houding zal de regering aannemen ten aanzien van de uitnodiging? Wie zal de Belgische regering afvaardigen, wetende dat de voorzitter van de Europese Commissie erop staat dat elke lidstaat een zo hoog mogelijke delegatie stuurt? Hoe past deze mogelijke deelname in het Belgische beleid dat de jongste weken ten

l'égard du gouvernement autrichien ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – *Au nom du ministre des Affaires étrangères, je puis confirmer que le 7 avril sera officiellement ouvert à Vienne l'Observatoire européen pour le racisme et la xénophobie, en présence du président autrichien, de la présidente du Parlement européen et du président de la Commission européenne. En concertation avec les ministres des Affaires étrangères du Luxembourg et des Pays-Bas, le ministre néerlandais a écrit à ses collègues européens que nous serions présents lors de cette ouverture et que nous leur demandions de faire de même. Nous voulons profiter de cette excellente occasion pour donner un signal politique sur la signification et le rôle de l'Observatoire. La participation belge s'inscrit parfaitement dans la politique étrangère à l'égard de l'Autriche. Notre pays applique les mesures qui ont été arrêtées au sein de l'Union européenne. Cette dernière est en effet basée sur les valeurs humanistes communes de liberté, de démocratie et de droits de l'homme. Il nous appartient de veiller au respect de ces valeurs. Il est clair que l'Observatoire de Vienne contribuera à atteindre ces objectifs. Le secrétaire d'État au Commerce extérieur, M. Chevalier, représentera le gouvernement à la cérémonie d'ouverture. Le ministre des Affaires étrangères et le premier ministre seront à ce moment-là à Kigali.*

Question orale de M. Patrik Vankrunkelsven au ministre de l'Intérieur sur «la dissémination du P90 et d'autres armes de guerre» (n° 2-199)

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *Il y a quelques jours, de nombreuses armes de guerre ont à nouveau été dérobées lors du cambriolage perpétré chez un armurier à Momignies. Selon des articles de journaux, on aurait également emporté un P90, mais je n'ai eu aucune confirmation à ce sujet. Quoi qu'il en soit, ce cambriolage suscite certaines questions sur la manière dont ces armes peuvent être mises en circulation. J'aimerais dès lors que le ministre réponde aux questions suivantes :*

Où en est l'enquête relative à ce cambriolage ? Quelles armes ont été dérobées ? Combien d'armes de guerre ont été volées en Belgique l'année dernière ?

Les autorités belges connaissent-elles le nombre de P90 qui ont été produits et exportés ? Quels pays détiennent une licence leur permettant d'acheter cette arme dans notre pays ?

La plupart des services de police adressent leurs commandes à des armuriers et non directement aux fabricants d'armes. Il en résulte que les armuriers assument une grande part de responsabilité. Selon les informations, le système de sécurité

aanzien van de Oostenrijkse regering werd gevoerd?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat wordt op 7 april aanstaande in Wenen officieel geopend. De president van Oostenrijk, de heer Klestil, de voorzitter van het Europees Parlement, mevrouw Fontaine, en de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Prodi, zullen de openingsplechtigheid inderdaad bijwonen.

Ingevolge een gezamenlijk initiatief van mijzelf en mijn Nederlandse en Luxemburgse collega's, heeft mijn Nederlandse collega van Buitenlandse Zaken, namens ons, de andere ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie op 23 februari laatstleden een brief geschreven waarin we hen ervan op de hoogte brengen dat wij de openingsplechtigheid zullen bijwonen en hen vragen ons voorbeeld te volgen. We willen deze gelegenheid immers aangrijpen om het belang van de rol en de taak van het Waarnemingscentrum politiek te onderstrepen.

De Belgische deelname aan de openingsplechtigheid van het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat past perfect in het regeringsbeleid ten opzichte van Oostenrijk. België past de maatregelen toe waartoe de veertien lidstaten van de Europese Unie hebben besloten. De Unie is immers gebaseerd op gemeenschappelijke humanistische waarden en principes van vrijheid, democratie en mensenrechten. We moeten er dan ook op toezien dat deze waarden worden nageleefd. Het is duidelijk dat het Waarnemingscentrum tot die doelstelling zal bijdragen.

De heer Chevalier, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, zal de Belgische regering op de openingsplechtigheid vertegenwoordigen. De premier en ikzelf zijn die dag in Kigali voor de herdenking van de Rwandese genocide.

Mondelinge vraag van de heer Patrik Vankrunkelsven aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de verspreiding van de P90 en andere oorlogswapens» (nr. 2-199)

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *Een paar dagen geleden werd in Momignies een wapenhandel overvallen. Daarbij werd opnieuw een groot aantal oorlogswapens buitgemaakt. Volgens persberichten zou er ook een P90 zijn meeegenomen, maar ik heb daar achteraf geen bevestiging van gekregen. In elk geval rijzen er vragen rond de manier waarop deze wapens in omloop kunnen komen. Daarom kreeg ik graag een antwoord op volgende vragen.*

Hoe ver staat het onderzoek naar deze overval? Welke wapens zijn er buitgemaakt? Hoeveel oorlogswapens zijn er het afgelopen jaar in België buitgemaakt?

Weet de Belgische overheid hoeveel P90's werden geproduceerd en geëxporteerd? Welke landen hebben een licentie om dit wapen in ons land aan te kopen?

De meeste politiediensten plaatsen hun bestellingen bij wapenhandelaars en niet rechtstreeks bij de wapenfabrikanten. Dit zorgt ervoor dat een vrij grote verantwoordelijkheid bij de wapenhandelaars komt te liggen. Volgens de berichtgeving faalde het veiligheidssysteem van de betrokken wapenhandelaar. Bestaan er strikte

de l'armurier cambriolé n'a pas fonctionné. Existe-t-il des normes de sécurité strictes concernant le stockage de ce type d'armes et exerce-t-on un contrôle suffisant ?

Pour acheter des armes de guerre, les services d'ordre ont besoin d'un autorisation spéciale du gouverneur ou du ministre de l'Intérieur. Combien de licences ont été accordées aux divers services de police pour des P90 ? Ces armes sont-elles ou non utilisées dans les centres de formation de la police ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – *La communication d'informations relatives à une enquête judiciaire ne relève pas de ma compétence. Les constatations ont été faites par la brigade de gendarmerie de Momignies qui a transmis le procès-verbal au parquet de Charleroi. L'enquête est actuellement menée par la BSR de la gendarmerie de Charleroi.*

On n'a pas volé d'armes du type P90. Pour l'année 1999 et jusqu'à ce jour, aucun vol d'armes de guerre n'a été déclaré.

L'administration des relations économiques du ministère des Affaires étrangères délivre la licence d'exportation des armes de guerre. Je ne dispose pas d'informations au sujet de la production ou de l'exportation de P90.

L'arrêté royal du 24 avril 1997 détermine les conditions de sécurité auxquelles sont soumis le stockage, la mise en dépôt et les collections d'armes à feu et de munitions.

La gendarmerie ne doit demander aucune autorisation spéciale pour l'achat de P90. La loi du 3 janvier 1933 n'est pas d'application pour les fonctionnaires de l'autorité publique ou de la force publique qui disposent d'une arme de service. L'équipement réglementaire de la gendarmerie, qui comprend notamment des mitrailleuses et des armes à feu automatiques, est fixé par l'arrêté ministériel du 25 novembre 1994. La gendarmerie possède 114 P90. Elles les utilise pour des missions spéciales, comme l'escorte de transports de fonds, et le personnel reçoit une formation spéciale à cet effet.

En vertu de l'arrêté royal du 10 avril 1995, je puis délivrer une autorisation aux corps de police afin qu'ils disposent d'un armement spécial à condition qu'une demande motivée ait été introduite par le bourgmestre. Je n'ai délivré aucune autorisation pour des P90, lesquels ne sont, par conséquent, pas utilisés dans les centres de formation de la police.

veiligheidsnormen om dit soort wapens te stockeren en is daar voldoende controle op?

Voor de aankoop van oorlogswapens hebben de ordediensten een speciale vergunning van de gouverneur of van de minister van Binnenlandse Zaken nodig. Hoeveel licenties voor de P90 werden al aan de diverse politiediensten afgegeven? Worden deze wapens al dan niet gebruikt in de opleidingscentra van de politie?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Ik zal trachten een zeer precies antwoord te geven.

Het behoort niet tot mijn bevoegdheid informatie te geven over de stand van zaken van een gerechtelijk onderzoek. De rijkswachbrigade van Momignies heeft de vaststellingen gedaan en heeft het proces-verbaal doorgestuurd naar het parket van Charleroi. Het onderzoek wordt momenteel gevoerd door de bijzondere opsporingsbrigade van de rijkswacht van Charleroi.

Bij deze diefstal werden geen wapens van het type P90 buitgemaakt.

In 1999 en tot op heden werd geen aangifte gedaan van diefstallen van oorlogswapens.

De administratie van de Buitenlandse Economische Betrekkingen op het ministerie van Buitenlandse Zaken geeft de vergunning voor de export van oorlogswapens. Ik heb geen zicht op de productie of de export van de P90.

Het koninklijk besluit van 24 april 1997 bevat de veiligheidsvoorraarden waaraan moet worden voldaan bij het opslaan, in bewaring geven en verzamelen van vuurwapens en munitie.

Voor de aankoop van de P90 heeft de rijkswacht geen specifieke vergunning nodig. Artikel 22, tweede lid van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie bepaalt immers dat de wet niet van toepassing is op de ambtenaren van het openbaar gezag of van de openbare macht die een wapen dat tot hun voorgeschreven uitrusting behoort, in dienst bij zich hebben of voor de dienst over een dergelijk wapen beschikken. De reglementaire uitrusting van de rijkswacht, die onder meer machinepistolen en automatische vuurwapens omvat, werd vastgelegd in het ministerieel besluit van 25 november 1994. De rijkswacht bezit 114 P90's. Ze worden gebruikt bij bijzondere opdrachten, zoals de begeleiding van waardetransporten. Enkel de personeelsleden die deze bijzondere opdrachten uitvoeren, volgen een specifieke opleiding voor het gebruiken van dat wapen.

Ingevolge het koninklijk besluit van 10 april 1995 tot regeling van de bewapening van de gemeentepolitie kan ik de politiecorpsen een machtiging voor bijzondere bewapening verlenen. De burgemeester moet daartoe een behoorlijk gemotiveerde aanvraag indienen. Ik heb de gemeentepolitie geen enkele bijzondere machtiging voor de P90 verleend. De P90 wordt dan ook niet gebruikt in de opleidingscentra van de politie.

Question orale de Mme Marie Nagy au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les retards constatés dans la constitution des chambres de la Commission de régularisation» (n° 2-205)

Mme Marie Nagy (ECOLO). – À ce jour, les chambres de la commission de régularisation prévues à l'article 3 de la loi relative à la régularisation de séjour de certaines catégories d'étrangers séjournant sur le territoire n'ont pas encore été constituées. Cette situation entraîne des retards supplémentaires dans le déroulement de la procédure de régularisation. Pour rappel, le gouvernement avait annoncé que la commission commencerait son travail dans le courant du mois de mars. Il nous revient que le problème résiderait dans la nomination des magistrats.

L'arrêté prévoit, en son article 4, l'intervention du ministre de l'Intérieur et du ministre de la Justice dans la procédure de nomination des membres des chambres de la commission.

Les ministres peuvent-ils nous informer quant à l'état d'avancement de la procédure et aux raisons qui ont entraîné les retards constatés?

Quels sont actuellement les événements susceptibles de retarder ou de faire progresser la constitution de la commission et le début de son travail?

Quelles garanties peuvent-ils donner, afin de mettre en œuvre la procédure sans délai supplémentaire?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je voudrais tout d'abord apporter une rectification : en matière de régularisation, madame Nagy, il n'y a vraiment aucun retard. Qui aurait pu parier le 12 juillet dernier, quand le gouvernement a prêté serment, qu'aujourd'hui nous en serions au début de l'examen des dossiers de régularisation?

En effet, le gouvernement a adopté la note que je lui ai proposée en matière d'asile le 1er octobre. Le Parlement a voté la loi. Les arrêtés d'exécution ont été pris. Le personnel a été recruté. Le matériel nécessaire a été acheté. Les locaux ont été loués. La procédure a été lancée avec l'aide des communes et des ministères fédéraux. Près de 33.000 dossiers ont été introduits. Je peux vraiment affirmer que non seulement aucun retard n'a été pris mais qu'au contraire, on a fait preuve d'une diligence extraordinaire dans cette affaire, ce dont je me réjouis.

Actuellement, la commission est en train de mettre de l'ordre dans les dossiers : il faut les préparer pour qu'ils puissent faire l'objet d'un examen. J'ai remis des propositions au Conseil des ministres en ce qui concerne la nomination des membres des commissions et la procédure de nomination est en cours. Comme je vous l'ai dit, quand des décisions politiques sont prises par le gouvernement et que de surcroît, elles m'agréent, je suis un bon petit soldat et je n'ai aucun problème à les exécuter. J'espère que c'est le cas de tous les membres du gouvernement.

Mme Marie Nagy (ECOLO). – Je remercie le ministre de l'Intérieur qui vient encore de nous faire une démonstration de son caractère optimiste et positif pour faire face aux problèmes !

Je voudrais cependant souligner, monsieur le ministre, que ma

Mondeling vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de achterstand in het samenstellen van de kamers van de Regularisatiecommissie» (nr. 2-205)

Mevrouw Marie Nagy (ECOLO). – De kamers van de Regularisatiecommissie, bedoeld in artikel 3 van de wet betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk, zijn nog niet samengesteld. Dit veroorzaakt extra vertraging in de afwikkeling van de regularisatieprocedure. De regering had nochtans aangekondigd dat de commissie in de loop van de maand maart haar werkzaamheden zou aanvangen. We hebben vernomen dat het probleem de benoeming van de magistraten is.

Artikel 4 van het besluit bepaalt dat de minister van Binnenlandse zaken en de minister van Justitie een rol spelen bij de benoeming van de leden van de kamers van de commissie.

Kunnen de ministers ons zeggen hoe het met de procedure staat en wat de redenen zijn van de vastgestelde vertraging?

Waardoor kan de samenstelling van de commissie worden vertraagd of bespoedigd?

Welke waarborgen kunnen ze bieden dat de procedure zonder verder verwijl van start kan gaan?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Er is geen vertraging opgelopen. Zodra de wet aangenomen was en de uitvoeringsbesluiten genomen waren, werd het personeel in dienst genomen, werd het materiaal aangekocht en werden de lokalen ter beschikking gesteld. De procedure werd opgestart en 33.000 dossiers werden ingediend. We hebben dus veeleer snel gewerkt. Momenteel brengt de commissie orde in de dossiers. De benoeming van de leden van de commissies is aan de gang en een voorstel zal aan de Ministerraad worden voorgelegd.

Ik voer, naar ik hoop zoals al mijn collega's, uit wat de regering beslist.

Mevrouw Marie Nagy (ECOLO). – Ik dank de minister van Binnenlandse zaken, die ons eens te meer laat zien op welke optimistische en positieve wijze hij de problemen aanpakt!

Nochtans wil ik er nog eens op wijzen dat mijn vraag eveneens gericht was tot mijn collega van Justitie. Ik betreur

question était également adressée à votre collègue de la Justice. Je regrette que ce dernier n'ait pas jugé important de répondre, et ce d'autant plus que la presse fait état de blocages au niveau de la signature de l'arrêté, blocages dont il serait personnellement responsable.

Si j'ai bien lu la loi, effectivement, les propositions de désignation de magistrats sont adoptées par le Conseil des ministres, ce que vous semblez confirmer.

Je reste sur ma faim quant à la réponse du ministre de la Justice et j'aurais souhaité qu'il ait le courage d'expliquer sa prise de position devant le Sénat, si prise de position il y a, ou qu'il nous avoue qu'il n'a pas pris position !

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Madame, la plus belle fille ne peut donner que ce qu'elle a ! Je ne peux pas faire cette comparaison en ce qui me concerne...mais on ne peut pas reprocher au ministre de l'Intérieur de ne répondre que pour le ministre de l'Intérieur !

Question orale de M. Philippe Monfils au ministre de l'Intérieur sur «la réquisition de locaux au château de Sclessin en vue de l'Euro 2000» (n° 2-206)

M. Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC). – Nous avons appris tout récemment que l'ASBL de formation théâtrale Antoine Vitez, qui occupait des locaux au château de Sclessin à Liège, avait été priée de quitter les lieux pour permettre d'y installer des cachots pour d'éventuels hooligans, arrêtés à l'occasion des matches de l'Euro 2000.

Même s'il n'a pas participé lui-même aux négociations, le ministre peut-il me dire comment et par qui cette décision a été prise ?

Comment se fait-il qu'une telle décision n'ait pas été accompagnée d'une réflexion portant sur l'installation de ces cachots dans d'autres locaux que ceux de cette ASBL ou sur le déplacement de cette dernière, qui s'occupe actuellement de la formation artistique de près de 150 jeunes ?

Ne trouvez-vous pas cette mesure d'éviction sans solution de rechange particulièrement brutale ?

D'une manière générale, ne pensez-vous pas que des mesures comme celles-là, qui sacrifient des éléments culturels sur l'autel sécuritaire, sont de nature à décourager une grande partie de la population et à lui faire porter un jugement négatif sur ce qui devrait être une fête du football, mais au-delà, une fête pour tous les Belges ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Monsieur Monfils, je connais votre passion pour la culture et les sports en général ainsi que votre respect de l'État de droit et des prérogatives de chacun. Vous ne serez donc pas étonné que je vous dise que je suis un ministre de l'Intérieur démocrate et respectueux de l'État de droit. Je n'ai dès lors nulle intention de me substituer aux autorités liégeoises.

Que s'est-il passé dans cette affaire ? Il est vrai que nous devons prendre des précautions particulières dans le cadre de l'organisation de l'Euro 2000. Nous devons prévoir l'éventualité d'arrestations administratives nombreuses. J'espère néanmoins que ce ne sera pas le cas. Hier, à l'occasion du match Belgique - Pays-Bas, il n'y a pas eu plus

dat die laatste het niet nodig vond te antwoorden, temeer daar in de pers berichten zijn verschenen dat hij de ondertekening van het besluit persoonlijk zou beletten.

Als ik de wet goed heb gelezen, worden de voorstellen tot aanwijzing van magistraten door de Ministerraad aangenomen, wat u schijnt te bevestigen.

Ik mis dus een antwoord van de minister van Justitie en ik wou dat hij de moed had gehad om zijn standpunt in de Senaat toe te lichten, of om ervoor uit te komen dat hij geen standpunt heeft ingenomen.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Zelfs het mooiste meisje kan niet meer geven dan ze heeft! Die vergelijking gaat uiteraard niet op voor mij... maar men kan de minister van Binnenlandse Zaken niet verwijten dat hij alleen namens de minister van Binnenlandse Zaken antwoordt!*

Mondelinge vraag van de heer Philippe Monfils aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de vordering van lokalen in het kasteel van Sclessin voor Euro 2000» (nr. 2-206)

De heer Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC). – We vernamen onlangs dat de VZW voor theateropleiding Antoine Vitez, verplicht werd de lokalen die ze gebruikte in het kasteel van Sclessin in Luik te verlaten om het mogelijk te maken dat er cellen worden geïnstalleerd voor hooligans die worden aangehouden bij wedstrijden van Euro 2000.

Kan de minister mij mededelen hoe en door wie deze beslissing werd genomen, zelfs als hij zelf niet aan de onderhandelingen heeft deelgenomen? Hoe is het mogelijk dat er niet werd aan gedacht die cellen elders onder te brengen dan in de lokalen van die VZW. Of waarom werd niet gedacht aan een andere plaats voor die VZW die op dit ogenblik bijna 150 jongeren een artistieke opleiding geeft?

Vindt de minister deze uitdrijvingsmaatregel zonder alternatieve oplossing niet bijzonder brutal?

Vindt hij in het algemeen niet dat dergelijke maatregelen, die de cultuur offeren op het altaar van de veiligheid, een groot deel van de bevolking ontmoedigen en tot een negatief oordeel brengen over wat een voetbalfeest, meer zelfs een feest voor alle Belgen, zou moeten zijn?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Als democratisch minister stel ik mij niet in de plaats van de Luikse overheid in een dossier dat haar aangaat.*

Met het oog op Euro 2000 moeten we voorzorgsmaatregelen nemen en voorbereid zijn op een groot aantal administratieve en gerechtelijke aanhoudingen. De lokale politie en de coördinatiecel hebben dus voldoende cellen gezocht. In het Luikse zullen verschillende plaatsen worden ingericht, waaronder het kasteel van Sclessin, waar vijftig plaatsen komen. Ik heb persoonlijk geen enkel bezwaar tegen een andere oplossing, maar dit hangt van de lokale overheden af. Ik stel de heer Monfils dan ook voor zijn vraag aan de

d'une cinquantaine d'arrestations. Il s'agit d'un résultat remarquable. Lors de nombreux matches comparables, on a pu relever entre 400 à 500 arrestations administratives.

Il faut pouvoir faire face à toutes les éventualités. Les autorités locales de police, en collaboration étroite avec la cellule mixte de renseignements et de coordination, ont cherché en divers endroits du territoire belge des locaux possédant une capacité d'accueil suffisante permettant de recevoir temporairement les personnes arrêtées administrativement ou judiciairement lors de l'Euro 2000.

Les autorités locales de police, dont le bourgmestre est le chef, ont proposé pour la région de Liège d'aménager temporairement le château de Sclessin comme centre pour personnes arrêtées de même que des locaux dans les quartiers de gendarmerie de Saint-Léonard et Vottem, dans l'hôtel de police ainsi que dans le stade de Sclessin même. Ces endroits ont été repris sur une liste provisoire de centres pour personnes arrêtées au niveau national.

Pour le château de Sclessin, il n'est prévu qu'une faible capacité d'accueil, à savoir une cinquantaine de personnes. Ce sont les autorités locales qui doivent répondre à la question de savoir si elles ont besoin de cette capacité supplémentaire. Il n'y aura en effet pas, comme vous le laissiez entendre, que des arrestations auxquelles la gendarmerie procédera, certaines seront également effectuées par la police locale. Les tâches ont en effet été réparties.

Je n'ai donc aucune objection à ce que l'on supprime le château de Sclessin de cette liste pour autant que les autorités locales marquent leur accord. Il s'agit effectivement de leur problème. Je sais qu'elles ont, par ailleurs, en tant que propriétaires du château, des problèmes avec leurs locataires. De nouveau, ce n'est pas mon problème, mais le leur.

Tant la nécessité de disposer de locaux suffisants que la question de savoir où ils doivent être installés sont du ressort de l'autorité locale, tout comme l'exercice d'activités culturelles sur le territoire de la ville de Liège ou les relations qu'elle entretient, en tant que propriétaire, avec son locataire. Je crois dès lors que vous devriez plutôt adresser cette question au bourgmestre de Liège.

M. Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC). – Je remercie le ministre de l'Intérieur de ces renseignements. Je suis en tout cas rassuré en ce qui concerne la manière dont les propositions d'organisation se font sur l'ensemble du territoire belge, en l'occurrence wallon et liégeois.

Les faits avaient été présentés de manière quelque peu différente par certaines autorités communales. On laissait en effet volontiers sous-entendre que les choix étaient, si pas orientés, presque décidés par l'autorité supérieure. C'est la raison pour laquelle je vous ai posé la question.

Vous répondez que, pour autant que les capacités nécessaires d'accueil pour les arrestations tant de la gendarmerie que de la police soient suffisantes, tout pouvait convenir. Il revient donc aux autorités communales de revoir leur plan d'implantation, de prendre les mesures qui s'imposent et de tenir compte du maintien de cette école.

Je suis tout à fait rassuré en ce qui concerne la position du ministère de l'Intérieur. Nous allons continuer le débat au

burgemeester van Luik te stellen. meer

De heer Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC). – *Ik dank de minister van Binnenlandse zaken voor deze inlichtingen. Ik ben in elk geval gerustgesteld over de manier waarop de voorstellen voor de inrichting van cellen worden gedaan voor heel België en meer bepaald voor Wallonië en Luik.*

De feiten werden door sommige gemeenten enigszins anders voorgesteld. Men liet immers verstaan dat de keuzes beïnvloed of zelfs opgelegd werden door de hogere overheid. Daarom heb ik deze vraag gesteld.

De minister antwoordt dat voor zover voldoende opvangcapaciteit ter beschikking wordt gesteld, zowel voor de aanhoudingen door de rijkswacht als door de politie, alle gebouwen in aanmerking komen. Het is dus de gemeente die de plannen moet aanpassen en de nodige maatregelen moet nemen met het oog op het behoud van deze school.

Ik ben volkomen gerustgesteld wat het standpunt van de minister van Binnenlandse zaken betreft. We zullen dus het debat voortzetten op het niveau van de gemeente.

niveau des autorités communales.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Quand vous dites que tout est possible, monsieur Monfils, c'est peut-être un peu excessif. En la matière, des conditions de sécurité doivent être remplies. Il est vrai que les sites sont recherchés de concert par l'ensemble des autorités, mais il n'y a certainement aucune intervention autoritaire dans le choix des endroits. Il faut étudier les capacités, voir ce qui est nécessaire et décider des endroits les plus appropriés, notamment en matière de sécurité.

Révision de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, en vue de supprimer les mots «sauf le jugement des ministres et des membres des Gouvernements de communauté et de région» – Proposition de Mme Nathalie de T' Serclaes et consorts (Doc. 2-318)

Discussion

Mme Meryem Kaçar (AGALEV), rapporteuse. – La proposition vise à accorder l'article 147 de la Constitution avec les articles 103 et 125 modifiés. Il s'agit d'une adaptation d'ordre légistique qui n'a pu être réalisée durant la législature précédente parce que la révision de l'article 147 ne figurait pas sur la liste des articles de la Constitution à réviser.

Durant la discussion, un membre a observé que cette proposition ne résolvait pas tous les problèmes. Il est à son sens inexact d'affirmer que la Cour de Cassation n'intervient pas dans le jugement des affaires. C'est en effet le cas dans les dossiers disciplinaires à charge de magistrats. D'autres membres de la commission ont souhaité que l'article 147 soit inclus dans la prochaine déclaration de révision.

La proposition a été adoptée à l'unanimité.

À titre personnel, je me réjouis de toute proposition permettant de rendre la législation cohérente. La révision de la Constitution fait l'objet d'une procédure rigide. Je me demande s'il ne serait pas possible de prévoir une procédure souple pour les adaptations d'ordre légistique. Ce débat devra être poursuivi. Je souligne enfin la grande responsabilité de l'assemblée préconstituante qui doit énumérer avec beaucoup de soin les articles à réviser.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Mijnheer Monfils, het is misschien een beetje overdreven te stellen dat alle gebouwen in aanmerking komen. Bepaalde veiligheidsvoorwaarden moeten wel vervuld zijn. Het is juist dat de betrokken overheden samen de locaties zoeken, maar er is zeker geen dwang bij de keuze van die plaatsen. Men moet onderzoeken welke capaciteit men nodig heeft en, rekening houdend met het veiligheidsaspect, de meest geschikte locatie kiezen

Herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet, om de woorden «behalve bij het berechten van ministers en ledelen van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen» op te heffen – Voorstel van mevrouw Nathalie de T' Serclaes c.s. (Stuk 2-318)

Besprekking

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV), rapporteur. – Het is me een waar genoegen verslag te mogen uitbrengen over het voorstel van mevrouw de T'Serclaes.

Overeenkomstig de verklaring van 5 mei van de preconstituante heeft het voorstel tot doel in het tweede lid van artikel 147 van de Grondwet de woorden “behalve bij het berechten van ministers en ledelen van de gemeenschaps- en gewestregeringen” op te heffen.

Het voorstel beoogt artikel 147 van de Grondwet in overeenstemming te brengen met de artikelen 103 en 125 van de Grondwet. Het betreft een juridisch-technische aanpassing. Tijdens de vorige zittingsperiode zijn die artikelen van de Grondwet ingrijpend gewijzigd. Daardoor is het Hof van Cassatie niet meer bevoegd voor het berechten van ministers en ledelen van de gemeenschaps- en gewestregeringen.

Artikel 147 van de Grondwet kon toen niet worden herzien omdat de preconstituante het niet had opgenomen in de lijst van voor herziening vatbaar verklaarde artikelen.

Tijdens de commissiebesprekkingen merkte een commissielid op dat het voorstel tot herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet niet alle problemen oplost. Hij meent dat het niet juist is, zoals in de Grondwet wordt bepaald, dat het Hof van Cassatie niet in de beoordeling van de zaken zelf treedt. Overeenkomstig artikel 409 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek beoordeelt het Hof van Cassatie immers tuchtzaken van magistraten. Het commissielid stelde voor het tweede lid aan te vullen met de woorden: "...tenzij de wet anders bepaalt." Andere commissieleden vonden het beter artikel 147, tweede lid, van de Grondwet op te nemen in de volgende verklaring tot herziening van de Grondwet.

Het voorstel tot herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet is in de commissie eenparig aangenomen.

Tot slot wens ik nog mijn persoonlijke mening te geven. Ik verheug me over elk initiatief om onze wetgeving coherent te maken. Het is onze taak en onze verantwoordelijkheid om coherente wetten te maken die juridisch-technisch goed in elkaar zitten. Een grondwetswijziging is een starre

Mme Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – Je n'ai pas grand-chose à ajouter à l'excellent rapport de Mme Kaçar, si ce n'est pour confirmer qu'il s'agit d'une mise en concordance de l'article 147 avec les modifications intervenues aux articles 103 et 125, et que je ne partage pas entièrement l'avis de notre collègue lorsqu'elle parle de modification technique. Lorsqu'il est modifié, chaque article constitutionnel doit être réexaminé dans son ensemble, ce qui a d'ailleurs été fait en commission puisque certaines suggestions ont été émises. Nous devons néanmoins faire preuve de prudence lorsque nous modifions notre Constitution.

La discussion évoquée par Mme Kaçar devrait plutôt se dérouler dans le cadre de la déclaration de révision. En tant que préconstituants, nous devons comprendre qu'en touchant à certains articles, d'autres peuvent être concernés.

– **La discussion est close.**

Discussion de l'article unique

(Pour le texte adopté par la commission des Affaires institutionnelles, voir document 2-318/3.)

– **Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'article unique.**

Demande d'explications de M. Ludwig Caluwé au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «le statut social des mandataires locaux» (n° 2-102)

M. Ludwig Caluwé (CVP). – Des milliers de mandataires locaux contribuent à donner corps à la démocratie. Leur engagement n'est pas toujours récompensé. L'unanimité qui s'est dégagée au sein du groupe de travail Langendries a permis d'améliorer sensiblement le statut des mandataires locaux, par delà les frontières linguistiques et les limites de partis. Ceci a donné lieu à la loi du 4 mai 1999. Un acquis important de cette loi est que les mandataires, qui ne sont pas protégés par un autre statut social, sont considérés pour la sécurité sociale comme des travailleurs salariés contractuels de la commune. Le Roi peut décider de l'entrée en vigueur rapide et rétroactive de cette disposition. Où en est l'élaboration de ces dispositions ?

J'attire également l'attention sur le problème des mandataires retraités. S'ils n'ont pas obtenu un statut social d'une autre manière, ils sont, pour l'assurance maladie, repris dans la catégorie des personnes non protégées. Il en résulte des cotisations personnelles élevées. Il s'agit généralement de femmes au foyer qui se sont lancées en politique dans les années septante.

Puisqu'il a été décidé de ne pas adapter la pension des

procedure. Daarom vraag ik me af of we geen soepelere procedure moeten bedenken voor louter juridisch-technische aanpassingen. Dat is een debat waar we zeker op moeten terugkomen. Tot slot wijs ik op de grote verantwoordelijkheid van de preconstituante die heel nauwgezet de artikelen moet aanwijzen die voor herziening vatbaar kunnen worden verklaard.

Mevrouw Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – *Ik kan niet veel toevoegen aan het uitstekend verslag van mevrouw Kaçar, behalve dan dat het de bedoeling is artikel 147 in overeenstemming te brengen met de wijzigingen die zijn aangebracht in de artikelen 103 en 125, en dat ik niet helemaal het standpunt van onze collega deel dat het een technische wijziging betreft. Elk grondwetsartikel dat wordt gewijzigd, moet in zijn geheel worden besproken. Zo is trouwens in de commissie geschied, want er zijn bepaalde voorstellen gedaan. Als we onze Grondwet wijzigen, moeten we echter voorzichtig zijn.*

De door mevrouw Kaçar bedoelde besprekking zou eerder in het kader van de grondwetsherziening moeten plaatsvinden. Als preconstituante moeten we er ons rekenschap van geven dat, als we bepaalde artikelen wijzigen, dit ook invloed kan hebben op andere artikelen.

– **De besprekking is gesloten.**

Besprekking van het enig artikel

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden, zie stuk 2-318/3.)

– **Over het enig artikel wordt later gestemd.**

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «het sociaal statuut van de lokale verkozenen» (nr. 2-102)

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – In de 589 gemeenten van ons land helpen duizenden mandatarissen – burgemeesters, schepenen, OCMW-voorzitters en raadsleden – mee gestalte geven aan de lokale democratie. Sedert jaren helpen zij onze gemeenten en OCMW's met veel inzet en deskundigheid besturen.

Hun engagement werd niet altijd beloond, maar dankzij de eensgezindheid in de parlementaire werkgroep-Langendries kon, over de taal- en partijgrenzen heen, het statuut van de lokale mandataris sterk verbeterd worden. Dat akkoord heeft uiteindelijk geresulteerd in de nieuwe wetgeving van 4 mei 1999.

Een belangrijke verworvenheid van de nieuwe wetgeving is dat mandatarissen die niet krachtens een ander sociaal of beroepsstatuut beschermd zijn, voor de sociale zekerheid worden beschouwd als contractuele werknemers van de gemeente.

Omdat deze problematiek vandaag reeds belangrijke sociale problemen opwerpt, werd door de wetgever beslist dat de Koning deze bepaling sneller, en ook retroactief, in werking kan laten treden dan de andere bepalingen van het nieuwe

mandataires à leur nouveau traitement, le ministre envisage-t-il d'améliorer le statut social des mandataires retraités, dont la pension n'est fondée que sur leur mandat ? Il s'agit en effet d'une lacune de la loi.

M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – Je signale à M. Caluwé qu'un arrêté réglant la mise en œuvre de l'article 5 de la loi du 4 mai 1999, auquel il fait référence, est actuellement à l'étude en mon cabinet.

En vertu de cet arrêté, les mandataires locaux seront assurés pour les soins de santé de la même manière que les travailleurs.

J'attire l'attention sur le fait que l'entrée en vigueur de l'article 5 lui-même, lequel modifie une disposition de la loi communale, doit être fixée par mon collègue, le ministre de l'Intérieur, avec qui j'ai encore parlé tout à l'heure de cette question.

Conjointement avec la problématique du statut social en exécution de l'article 5, on examine également quelle solution peut être apportée au problème du statut social des mandataires pensionnés. Ce problème ne se pose en principe pas pour les mandataires pensionnés disposant déjà d'une autre manière de la qualité d'ayant droit dans le système d'assurance obligatoire pour les soins de santé. M. Caluwé a cependant fait remarquer que, pour certaines catégories de mandataires, ce problème était très important. Comme je l'ai dit, mon cabinet est occupé à examiner cette question.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – Je remercie le ministre de sa réponse positive à la première partie de ma question. J'espère qu'il examinera le deuxième problème avec autant de bienveillance et trouvera une solution. Il ne s'agit en fait que d'un groupe limité de personnes, mais qui se sont impliquées pendant des années pour la société, sans avoir bénéficié de la moindre indemnisation.

– L'incident est clos.

statuut.

Hoever staat de administratie van de minister met de uitwerking van deze bepalingen? Zal hij deze bepalingen sneller en retroactief in werking laten treden?

Meteen wil ik hem ook opmerkzaam maken op de problematiek van de gepensioneerde mandatarissen die, wanneer ze niet op een andere wijze een sociaal zekerheidsstatuut verkregen hebben, voor de ziekteverzekering in de categorie van de niet-beschermde personen vallen, wat hoge bijdragen met zich brengt. Meestal gaat het over huisvrouwen die in de jaren zeventig, ten tijde van de eerste politieke emancipatiegolf, in de politiek zijn gestapt, gedurende een aantal jaren een mandaat van schepen of van burgemeester hebben uitgeoefend en nu of een paar jaar geleden met pensioen zijn gegaan. Overweegt de minister om het sociaal statuut van de gepensioneerde mandatarissen waarvan het pensioen enkel gebaseerd is op de inkomsten uit hun politiek mandaat, toch te verbeteren? Dit is immers een lacune die in de wetgeving is blijven bestaan en die des te scherper wordt nu de pensioenen van de vroegere mandatarissen niet aangepast worden aan de verhoogde wedden van de mandatarissen die hun mandaat na 1 januari 2001 zullen opnemen.

De heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen. – Ik kan de heer Caluwé meedelen dat een besluit dat de tenuitvoerlegging regelt van artikel 5 van de wet van 4 mei 1999, waarnaar hij verwijst, momenteel ter studie ligt op mijn kabinet.

Door dit besluit zullen de lokale verkozenen voor geneeskundige verzorging op dezelfde manier verzekerd zijn als de werknemers.

Ik vestig er de aandacht op dat de inwerkingtreding van artikel 5 zelf, dat een bepaling uit de gemeentewet wijzigt, moet worden vastgesteld door mijn collega, de minister van Binnenlandse Zaken, met wie ik daarnet nog deze kwestie heb besproken.

Samen met de problematiek van het sociaal statuut in uitvoering van artikel 5, wordt ook onderzocht welke oplossing kan worden gegeven aan het probleem van het sociaal statuut van de gepensioneerde mandatarissen. Dit probleem doet zich in principe niet voor, voor gepensioneerde mandatarissen die reeds op een andere wijze de hoedanigheid van gepensioneerde gerechtigde in de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging hebben. De heer Caluwé heeft er echter op gewezen dat er ook mandatarissen zijn voor wie deze problematiek erg belangrijk is. Zoals ik reeds heb gezegd, is mijn kabinet volop bezig die kwestie te onderzoeken.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik dank de minister voor zijn positief antwoord op het eerste deel van mijn vraag. Ik hoop dat hij het tweede probleem met even grote welwillendheid zal onderzoeken en tot een oplossing brengen. Het gaat hier inderdaad om een beperkte groep van mensen, maar ze hebben zich wel gedurende jaren voor de samenleving hebben ingezet, zonder daar een echt noemenswaardige vergoeding voor te hebben ontvangen.

– Het incident is gesloten.

Demande d'explications de Mme Mia De Schampelaere au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «la possibilité de conclure des accords préalables (ruling) avec l'administration des Affaires sociales» (n° 2-101)

Mme Mia De Schampelaere (CVP). – Pour simplifier leurs formalités administratives, il arrive souvent que les entreprises concluent des accords avec l'administration fiscale. Ce système, appelé « ruling », présente un certain nombre d'avantages : les employeurs et les travailleurs concernés voient ainsi leur sécurité juridique accrue tandis que les obligations administratives des entreprises sont simplifiées. Si ce type d'accord existe avec l'administration fiscale, ce n'est pas le cas avec les Affaires sociales. Les entreprises sont ainsi confrontées à une insécurité juridique car l'ONSS et l'inspection sociale sont en droit d'exiger des régularisations avec un effet rétroactif de cinq ans. Toutefois, pour les entreprises, il est souvent impossible de réunir des preuves qui remontent à cinq ans.

Pourquoi n'a-t-on pas encore prévu un système de « ruling » pour les administrations sociales ? Dans une optique de sécurité juridique, ne serait-il pas souhaitable que l'administration dans son ensemble – tant celle des Contributions que celle des Affaires sociales - adopte un point de vue uniforme pour chaque dossier concret ? Ne pourrait-on pas prévoir que les autres administrations sont également liées par les accords conclus avec l'administration des Contributions directes ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – Le gouvernement précédent a préparé un projet relatif aux accords préalables ou « ruling » en matière sociale. Le comité de gestion de l'ONSS et du Conseil national du travail ont émis un avis unanime, respectivement les 26 mars et 17 juillet 1998, en faveur du maintien du principe de la gestion paritaire. Dans leurs avis, ils mettent l'accent sur les différences fondamentales entre les problèmes sociaux et fiscaux, entre autres la structure centralisée de l'ONSS.

Les partenaires sociaux ont pris l'engagement d'examiner les possibilités d'amélioration du fonctionnement de la structure existante. Les partenaires sociaux sont également d'accord sur la nécessité d'uniformiser les points de vue des services du département des Affaires sociales et de l'ONSS, tout particulièrement en ce qui concerne les questions qui ont trait aux employeurs.

Le 1er juin, une expérience pilote a démarré portant sur l'interprétation commune relative à la base de calcul des

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Schampelaere aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de mogelijkheid van ruling-afspraken met de administratie van Sociale Zaken» (nr. 2-101)

Mevrouw Mia De Schampelaere (CVP). – Ingevolge een vereenvoudiging van de administratieve opvolging sluiten bedrijven vaak akkoorden met de Administratie der Directe Belastingen inzake terugbetaling van kosten of privé-gebruik van firmawagens.

Deze akkoorden, die als een systeem van ruling kunnen worden beschouwd, hebben het voordeel dat de rechtszekerheid voor de betrokken werkgevers en werknemers toeneemt aangezien het akkoord meestal wordt gesloten vooraleer de regeling in werking treedt. Bovendien leiden ze tot een vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen van de ondernemingen. Zo moeten er voor allerhande kleinere uitgaven voor representatie, parking en telefoon geen bewijsstukken meer worden bijgehouden.

Tot op heden is een ruling-afspaarke met de administratie van Sociale Zaken onmogelijk. Dit leidt tot een grote onzekerheid omdat de sociale inspectie en de RSZ een regularisatie kunnen eisen met vijf jaar terugwerkende kracht. De betrokken ondernemingen kunnen de terugbetaalde kosten dan vaak niet meer verantwoorden omdat hierover een akkoord was gesloten met de Administratie der Directe Belastingen.

Graag had ik van de minister vernomen waarom er niet in een ruling-systeem wordt voorzien voor de sociale administraties.

Is het in het kader van de rechtszekerheid niet wenselijk dat de gehele administratie, zowel Belastingen als Sociale Zekerheid, een eenduidig standpunt in elk concreet dossier inneemt?

Kan men er niet voor zorgen dat de andere administraties rekening houden met de reeds bestaande afspraken met de Administratie der Directe Belastingen?

De heer Frank Vandenbroucke, ministre de l'Emploi et de la Solidarité Sociale. – De vorige regering heeft de vraag inzake het tot stand brengen van een systeem van sociale ruling besproken en heeft terzake een ontwerp voorbereid. Die vraag had in de eerste plaats betrekking op de materie die door de RSZ wordt beheerd en meer in het bijzonder op de voor betaling van bijdragen vatbare bedragen waarmee de ondernemingen rekening moeten houden.

Het beheerscomité van de RSZ heeft op 26 maart 1998 en de Nationale Arbeidsraad op 17 juli 1998 een unaniem advies uitgebracht dat uitnodigde het principe van het paritair beheer te behouden en geen wijzigingen aan te brengen in de huidige structuur van de bevoegdheidsniveaus inzake de toepassing van de reglementering betreffende de sociale zekerheid voor werknemers.

In dit advies worden de fundamentele verschillen onderstreept tussen het fiscaal en het sociaal dossier. Er wordt op gewezen dat de gecentraliseerde structuur van de RSZ de eenvormige

cotisations patronales de sécurité sociale, ce qui a permis d'aboutir à un accord concret sur l'interprétation des textes en vigueur. L'ONSS donne en outre la préférence à une interprétation publique uniforme des textes. L'ONSS veille à ce que des concepts identiques appliqués par les différents services publics et s'adressant au même groupe cible soient interprétés de manière uniforme.

Par ailleurs, les entreprises sont protégées pour le passé sur le plan des obligations de sécurité sociale. Une modification d'interprétation ne peut valoir que pour l'avenir.

Il existe donc certaines garanties permettant de nuancer la nécessité d'un « ruling ». Je ne pense pas qu'il faille s'atteler rapidement à l'élaboration d'un système d'accords préalables.

en snellere besluitvorming vergemakkelijkt.

De sociale partners hebben zich ertoe verbonden de mogelijkheden te onderzoeken om de werking van de bestaande structuur te verbeteren door procedures in te stellen die het de administratie van de RSZ en zijn beheerscomité mogelijk moeten maken de door de werkgevers gestelde vragen sneller te beantwoorden teneinde de rechtszekerheid te waarborgen inzake het loon waarop sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd zijn. Dienaangaande werden er voorstellen geformuleerd betreffende de aanpassing van het kader en de aanpassing van de loopbaan van juristen-experts.

De sociale partners waren het erover eens dat de standpunten van de diensten van de RSZ en deze van de diensten van het departement van Sociale Zaken moeten overeenstemmen, in het bijzonder met betrekking tot vragen die de werkgevers aangaan. Als dit niet het geval is, kan dat inderdaad tot uiteenlopende interpretaties aanleiding geven.

In maart van vorig jaar heeft het departement van Sociale Zaken praktische regels vastgelegd voor een pilootexperiment van gezamenlijke interpretatie betreffende de basis waarop sociale zekerheidsbijdragen door de werkgevers verschuldigd zijn. Dit experiment is op 1 juni 1999 gestart en heeft geleid tot een akkoord omtrent het feit dat de onderrichtingen aan de werkgevers, die door de RSZ worden opgesteld, de gemeenschappelijke basis vormen voor de interpretatie van de in voege zijnde teksten. Dit is niet zo evident als het op het eerste gezicht lijkt. Het departement van Sociale Zaken zou ook een eigen interpretatie naar voren kunnen schuiven. Het is bovendien een publiek geheim dat de werkgevers geneigd zijn meer vertrouwen te hebben in de RSZ omdat ze daar nauwer bij betrokken zijn.

De RSZ geeft bovendien in alle materies de voorkeur aan een eenvormige publieke interpretatie van de teksten. De Rijksdienst waakt erover dat identieke begrippen in wetten die door verschillende openbare diensten worden toegepast, maar zich tot hetzelfde doelpubliek richten, op dezelfde wijze worden geïnterpreteerd. Aldus beroeft de fiscale administratie zich inzake maaltijdcheques op de praktijk van de RSZ, terwijl de RSZ op haar beurt voor de representatiekosten rekening houdt met de beslissingen van de belastingcontroles.

Daarbij komt nog dat het standpunt dat door de RSZ wordt ingenomen naar aanleiding van vragen van ondernemingen met betrekking tot een correcte interpretatie van de socialezekerheidswetgeving, elke juridische onzekerheid voor de ondernemingen vermijdt vermits een eventuele veranderde interpretatie slechts voor de toekomst geldt.

Uit de verschillende elementen die ik heb aangehaald, mag blijken dat ik het niet nodig vind om dringend een systeem van sociale ruling uit te werken, laat staan in te voeren. In het verleden zijn er terzake voorstellen geweest, maar er werden ook heel wat bezwaren gemaakt. Bovendien biedt het feitelijk functioneren van de instellingen voldoende garanties, wat de behoefte aan een sociale ruling toch enigszins nuanceert.

Mme Mia De Schampelaere (CVP). – Il ressort de la réponse du ministre que des initiatives sont prises en vue de la simplification administrative et de la promotion de la sécurité juridique des entreprises à l'égard des autorités. Il s'agit toutefois de petits pas. J'espère que le gouvernement

Mevrouw Mia De Schampelaere (CVP). – Uit het antwoord van de minister blijkt dat er initiatieven worden genomen inzake de administratieve vereenvoudiging en de bevordering van de rechtszekerheid van de bedrijven ten opzichte van de overheid. Het gaat echter om kleine stappen.

veillera à mettre progressivement en place une administration univoque afin de garantir une plus grande sécurité juridique aux entreprises.

– **L'incident est clos.**

(*La séance, suspendue à 16 h 25, est reprise à 16 h 35.*)

(*M. Armand De Decker, président, prend place au fauteuil présidentiel.*)

Ordre des travaux

M. le président. – Le Bureau propose l'ordre du jour suivant pour la semaine prochaine :

Jeudi 6 avril 2000 à 15 heures

Prise en considération de propositions.

Questions orales.

Proposition modifiant les articles 23-7, 35-2, 37 et 51, alinéa 1er, du règlement du Sénat en ce qui concerne le compte rendu des débats (de M. Armand De Decker et consorts); Doc. 2-384/1 à 3.

Proposition de loi complétant l'article 75 du Code civil (de Mme Anne-Marie Lizin); Doc. 2-239/1 à 3.

Projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 ainsi que la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers; Doc. 2-373/1 à 3.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et l'Organisation des Nations Unies pour l'Alimentation et l'Agriculture sur l'établissement en Belgique d'un bureau de liaison de cette organisation, signé à Bruxelles le 5 février 1997; Doc. 2-359/1 à 3.

Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel complémentaire à la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 décembre 1997; Doc. 2-360/1 à 3.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Tchèque tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, signés à Bruxelles le 16 décembre 1996; Doc. 2-364/1 à 3.

Projet de loi portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique et le Royaume des Pays-Bas en matière d'intervention policière transfrontalière pour maintenir l'ordre public et la sécurité au cours du Championnat européen des Nations de Football en l'an 2000, signé à Bergen op Zoom le 26 avril 1999; Doc. 2-366/1 à 3.

À partir de 16 heures 30 :

Scrutin pour la nomination des membres non-notaires des Commissions de nomination pour le notariat; Doc. 2-374/1. (*À la majorité des deux tiers des suffrages exprimés*).

Votes nominatifs sur les points à l'ordre du jour dont la

Ik hoop dat de regering erop zal toeziendat er geleidelijk een eenduidige administratie wordt uitgewerkt teneinde de ondernemingen meer rechtszekerheid te garanderen.

– **Het incident is gesloten.**

(*De vergadering wordt geschorst om 16.25 uur. Ze wordt hervat om 16.35 uur.*)

(*Voorzitter: de heer Armand De Decker.*)

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Het Bureau stelt voor volgende week deze agenda voor:

Donderdag 6 april 2000 te 15 uur

Inoverwegneming van voorstellen.

Mondelinge vragen.

Voorstel tot wijziging van de artikelen 23-7, 35-2, 37 en 51, eerste lid, van het reglement van de Senaat met betrekking tot het verslag van de debatten (van de heer Armand De Decker c.s.); St. 2-384/1 tot 3.

Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek (van mevrouw Anne-Marie Lizin); St. 2-239/1 tot 3.

Wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, alsook de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen; St. 2-373/1 tot 3.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties inzake de oprichting in België van een verbindingsbureau van deze organisatie, ondertekend te Brussel op 5 februari 1997; St. 2-359/1 tot 3.

Wetsontwerp houdende instemming met het Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten, gedaan te Brussel op 19 december 1997; St. 2-360/1 tot 3.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Tsjechische Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Brussel op 16 december 1996; St. 2-364/1 tot 3.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake grensoverschrijdend politie-optreden ter handhaving van de openbare orde en veiligheid tijdens het Europees Kampioenschap voetbal voor landenteams in het jaar 2000, ondertekend te Bergen op Zoom op 26 april 1999; St. 2-366/1 tot 3.

Vanaf 16.30 uur :

discussion est terminée.

Demandes d'explications :

- de M. Johan Malcorps au Ministre des Finances sur “l’application de la loi sur les écotaxes frappant les emballages de boissons” (n° 2-111);
- de M. Georges Dallemagne au Ministre des Finances sur “la couverture par l’Office du Ducroire d’exportations et d’investissements au Congo” (n° 2-118);
- de M. Ludwig Caluwé au Ministre de l’Economie et de la Recherche scientifique sur “l’indication du prix par unité de mesure dans le commerce de détail” (n° 2-112);
- de Mme Nathalie de T’ Serclaes au Ministre de l’Intérieur sur “la mise en place d’une politique d’insertion des femmes dans le personnel de la future police intégrée” (n° 2-116);
- de M. Michiel Maertens au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l’Environnement sur “la transposition de la directive européenne sur les batteries de ponte pour poules” (n° 2-109).

- Le Sénat est d'accord sur cet ordre des travaux.

Vote

(Les listes nominatives figurent en annexe.)

Révision de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, en vue de supprimer les mots «sauf le jugement des ministres et des membres des Gouvernements de communauté et de région» – Proposition de Mme Nathalie de T' Serclaes et consorts (Doc. 2-318)

Vote n° 1

Présents: 55

Pour: 55

Contre: 0

Abstentions: 0

M. le président. – Le quorum et la majorité requis par l’article 195, dernier alinéa, de la Constitution, sont atteints.

- La proposition est adoptée.

- Elle sera transmise à la Chambre des représentants.

Geheime stemming over de benoeming van de leden niet-notarissen van de Benoemingscommissies voor het notariaat; St. 2-374/1. (Met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen).

Naamstemmingen over de afgehandelde agendapunten.

Vragen om uitleg :

- van de heer Johan Malcorps aan de Minister van Financiën over “de toepassing van de wet op de ecotaksen op de drankkartons” (nr. 2-111);
- van de heer Georges Dallemagne aan de Minister van Financiën over “de dekking van de Delcrederedienst voor export naar en investeringen in Congo” (nr. 2-118);
- van de heer Ludwig Caluwé aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over “de prijsaanduiding per meeteenheid in de kleine handelszaken” (nr. 2-112);
- van mevrouw Nathalie de T’ Serclaes aan de Minister van Binnenlandse Zaken over “de beleidsmaatregelen die ervoor kunnen zorgen dat meer vrouwen zich aanmelden voor de toekomstige geïntegreerde politie” (nr. 2-116);
- van de heer Michiel Maertens aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over “de omzetting van de Europese richtlijn inzake legbatterijen voor kippen” (nr. 2-109).
- De Senaat is het eens met deze regeling van de werkzaamheden.

Stemming

(De naamlijsten worden in de bijlage opgenomen.)

Herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet, om de woorden «behalve bij het berechten van ministers en leden van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen» op te heffen – Voorstel van mevrouw Nathalie de T' Serclaes c.s. (Stuk 2-318)

Stemming nr. 1

Aanwezig: 55

Voor: 55

Tegen: 0

Onthoudingen: 0

De voorzitter. – Het quorum en de meerderheid, zoals artikel 195, laatste lid, van de Grondwet vereist, zijn bereikt.

- Het voorstel is aangenomen.

- Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

**Demande d'explications de
Mme Jacinta De Roeck au ministre de
l'Agriculture et des Classes moyennes sur
«le logo pour la culture écologique» (n°
2-107)**

Mme Jacinta De Roeck (AGALEV). – Dans le Limbourg du sud, un logo a enfin été mis au point pour la culture écologique des fruits. Les fruiticulteurs concernés doivent suivre un cahier des charges et tenir à jour un livre des ensements dans lequel sont mentionnés tous les produits de protection et de pulvérisation utilisés. C'est le résultat d'une concertation entre le ministère, les criées et le secteur de la distribution.

Pourquoi y a-t-il encore des différences entre la fruiticulture intégrée et la fruiticulture écologique ? Celui qui, aujourd'hui, fait déjà de la fruiticulture intégrée entre en premier en ligne de compte pour la culture écologique. Ne s'agit-il pas d'un manque de respect pour leurs fruits qui sont déjà cultivés en respectant la nature ? En quoi consiste l'assimilation des cahiers des charges de la culture écologique et de la culture intégrée ? Signifie-t-elle que le cahier des charges de la culture intégrée devient le cahier des charges standard ? Pourquoi n'y a-t-il toujours pas de logo pour la fruiticulture intégrée ? Les fruiticulteurs écologiques recevront-ils aussi une prime à l'hectare ? Qu'en est-il de la prime à l'hectare pour le fruiticulteur de la production intégrée travaillant à temps partiel ?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Les associations de cultivateurs ont beaucoup travaillé à l'élimination des différences entre les cahiers des charges relatifs à la culture intégrée et ceux relatifs à la culture écologique. Les différences qui subsistent ont, entre autres, trait à la période d'essai de deux ans qui n'est pas prévue pour la culture écologique. Le traitement pour la culture écologique est basé sur des constatations et des avertissements, tandis que pour la culture intégrée, tout traitement doit être jugé en fonction d'une évaluation des risques. L'installation de pulvérisateurs est obligatoire pour la culture intégrée et recommandée pour la culture écologique. Le cahier des charges de la culture écologique est plus sévère sur le plan de la diffusion d'acariens prédateurs, des nouvelles plantations et des contrôles.

Le point de départ est la culture intégrée. C'est pourquoi les

**Vraag om uitleg van
mevrouw Jacinta De Roeck aan de minister
van Landbouw en Middenstand over «het
logo voor milieubewuste teelt» (nr. 2-107)**

Mevrouw Jacinta De Roeck (AGALEV). – In Zuid-Limburg hing het logo voor milieuvriendelijke teelt al lang in de lucht. Eindelijk is het logo er. Milieubewust geteeld fruit krijgt voortaan in de handel een apart logo, een groene boog met een vlinder. Telers die milieubewust telen moeten een lastenboek volgen en een veldboek bijhouden waarin ze alle toepassingen van gewasbeschermingsmiddelen en bespuitingen vermelden. Hiervoor is een overeenkomst bereikt tussen het ministerie van landbouw, de VBT-veilingen en de distributie.

Graag had ik van de minister een antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, is er een verschil tussen het lastenboek voor de milieubewuste teelt en de geïntegreerde teelt? Waarin bestaat dit verschil?

Ten tweede, de telers die nu al geïntegreerd werken, komen als eerste aan de beurt om onder het nieuwe logo te leveren. Is dit geen onderwaardering voor hun fruit, dat met meer respect voor milieu, natuur en gezondheid geteeld is? Hoe communiceer je dit naar de teler? En naar de consument?

Ten derde, welke garanties kan de minister geven indien hij zegt dat in 2002 de lastenboeken van de milieubewuste teelt en de geïntegreerde teelt gelijkgesteld worden?

Ten vierde, wil gelijkstelling zeggen dat het lastenboek van de geïntegreerde teelt de standaard wordt?

Ten vijfde, is de geïntegreerde teler al jarenlang vragende partij voor een eigen logo. Waarom was en is dit voor hen niet mogelijk, ondanks hun inspanningen voor natuur, milieu en gezondheid?

Ten zesde, zullen ook de milieubewuste telers hectaresteun krijgen?

Ten zevende, hoe staat het met de hectaresteun voor geïntegreerde telers die deeltijds produceren? Deze laatste vraag heb ik een paar maanden geleden ook al gesteld.

Dé heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – Ten eerste hebben de telersverenigingen grote inspanningen geleverd om het verschil tussen de lastenboeken voor de milieubewuste en deze voor de geïntegreerde teelt weg te werken. De overblijvende verschillen in de versie 2000 houden vooral verband met de wijze waarop bepaalde maatregelen worden ingevuld, zoals de proefperiode van 2 jaar, die niet bestaat voor de milieubewuste teelt. Bij de milieubewuste teelt zijn de behandelingen voorts gebaseerd op waarnemingen en algemene waarschuwingen, terwijl bij de geïntegreerde teelt iedere behandeling moet worden verantwoord door inschatting van de risico's met toepassing van een serie schadefremdpels. Ten slotte is de aanplanting van bestuivers verplicht voor de geïntegreerde teelt, maar alleen aanbevolen voor de milieubewuste teelt. Het lastenboek voor de milieubewuste teelt is dan weer wat

normes n'ont pas été abaissées. L'agriculture écologique a jusqu'à 2002 pour atteindre le niveau de l'agriculture intégrée. À partir de 2002, la production sera répartie en trois groupes : les cultures courantes, les cultures écologiques et les cultures biologiques. Étant donné que les différences sont très minimes entre les cultures intégrée et écologique, elles sont toutes deux respectueuses de l'environnement, de la nature et de la santé. Les producteurs ont tout intérêt à atteindre ce niveau d'ici 2002. Si ce n'était pas le cas, ils perdraient le soutien accordé à la culture écologique dans le cadre de l'organisation commune du marché des fruits et légumes, et n'obtiendraient pas la prime à l'hectare octroyée à la production intégrée.

L'équivalence implique en effet que le niveau du cahier des charges de la culture intégrée devienne le niveau standard.

Le consommateur n'est pas suffisamment informé des efforts menés dans les domaines de l'environnement et de la santé. Une meilleure communication suppose toutefois que l'offre de produits soit suffisante. L'offre limitée de fruits à pépins provenant de la culture intégrée, qui ne représente que 20% de la production, constitue un handicap important. C'est pourquoi nous souhaitons que la culture intégrée devienne une méthode de production de base qui représente au moins 70% de la production. Rien n'empêche le secteur de développer un logo pour ces produits. Cette matière relève cependant de la compétence des régions.

Les cultivateurs respectueux de l'environnement bénéficieront d'un soutien à l'hectare s'ils satisfont aux prescriptions de la culture intégrée. Mon département étudie l'octroi d'un soutien à l'hectare aux cultivateurs partiellement intégrés.

Mme Jacinta De Roeck (AGALEV). – *Le fait que, dans la culture intégrée, contrairement à la culture écologique, un seuil déterminé doive être dépassé avant qu'un fruiticulteur puisse pulvériser ses fruits pose à mon sens un problème.*

Dans la culture intégrée, le contrôle n'est effectué que par des services indépendants. Dans le secteur écologique, le système de contrôle relève partiellement des criées. Étant donné que ces dernières sont parties intéressées, je me demande dans quelle mesure ce contrôle sera correct.

strenger voor het uitzetten van hoofdmijten, voor nieuwe aanplantingen en voor het aantal uit te voeren controles. Het verschil tussen de milieueffecten van beide teeltwijzen is echter bijzonder klein geworden.

Ten tweede moet het duidelijk zijn dat de geïntegreerde teelt het uitgangspunt vormt. Er werd ook niet geopteerd voor een verlaging van de normen voor de geïntegreerde teelt. Aan de milieubewuste teelt wordt echter wel de kans geboden om ten laatste tegen 2002 tot op het niveau van de geïntegreerde teelt doorgroeien.

Vanaf 2002 worden er drie verschillende niveaus in de productie onderscheiden; de gangbare, de geïntegreerde of de milieubewuste, en de biologische. Dank zij deze duidelijke driebetige opdeling kan de communicatie met de verbruiker eenvoudig en duidelijk verlopen. De geïntegreerde en de milieubewuste fruitteelt verschillen zo weinig van elkaar dat kan worden gesteld dat ze het milieu, de natuur en de gezondheid even sterk eerbiedigen.

Ten derde hebben de producenten er alle belang bij om tegen 2002 dit niveau te bereiken. Mochten ze daarin niet slagen, dan verliezen ze de steun voor de milieubewuste teelt die in het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit wordt toegekend. Ze verliezen dan meteen ook de hectaresteun die aan de geïntegreerde productie wordt toegekend.

Ten vierde betekent gelijkstelling inderdaad dat het niveau van het lastenboek van de geïntegreerde teelt het standaardniveau wordt.

Ten vijfde geef ik toe dat de consument onvoldoende wordt geïnformeerd over de inspanningen die op het vlak van milieu en gezondheid worden geleverd. Om die reden is de communicatie met de gebruiker enorm belangrijk. Hiervoor moet er voldoende aanbod zijn. Het beperkte aanbod van geïntegreerd pitfruit, namelijk 20% van de productie, is een belangrijke handicap. We willen daarom de geïntegreerde productie zo snel mogelijk doen uitgroeien tot een basisproductiemethode die ten minste 70% van de productie vertegenwoordigt. Als dit het geval is, kan een uitgebreide informatiecampagne worden gestart. Niets belet de sector om een eigen logo voor deze producten te ontwikkelen. De gewesten, en niet de federale overheid, zijn voor deze materie evenwel bevoegd.

Ten zesde zullen de milieubewuste producenten hectaresteun ontvangen als ze aan de voorschriften van de geïntegreerde teelt beantwoorden.

Op de laatste vraag over de hectaresteun voor deelijks geïntegreerde telers, kan ik alleen antwoorden dat mijn departement de toekenning momenteel verder onderzoekt.

Mevrouw Jacinta De Roeck (AGALEV). – Ik heb er grote problemen mee dat in de milieubewuste teelt de teler, in tegenstelling tot in de geïntegreerde teelt, geen drempel moet overschrijden vooraleer hij zijn fruit kan bespuiten.

Ook heb ik moeite met de controle. Die wordt in de geïntegreerde teelt alleen door onafhankelijke diensten gedaan. De milieubewuste teelt wordt echter ook gedeeltelijk gecontroleerd door een controlesysteem dat onder de veilingen valt. Aangezien de veilingen betrokken partij zijn,

Je pensais que la culture intégrée représentait 30% de la production de pommes et 90% de celle des poires. La distribution et les criées sont probablement en partie responsables de cette sous-estimation.

Si l'on peut regrouper les cultures intégrée et écologique d'ici l'an 2002, pourquoi ne place-t-on pas maintenant la barre un peu plus haut? Je ne crois pas que le but pourra être atteint.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *La culture biologique constitue une petite partie de la culture totale. Nous avons à ce sujet une approche globale qui doit nous mener à pouvoir imposer, en 2002, un cahier des charges standardisé pour chacune des cultures concernées. Ainsi, nous pourrons atteindre, à court terme, une norme de qualité beaucoup plus élevée pour la culture traditionnelle.*

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Wim Verreycken au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «l'intervention de la police contre des Géorgiens à Anvers» (n° 2-110)

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Au cours des auditions au sein de la commission du Sénat sur la criminalité organisée, les sénateurs ont été confrontés aux problèmes que posent la Pelikaanstraat et la Falconplein à Anvers. Il était question de « familles de Juifs géorgiens ».*

Les derniers événements montrent en effet que six de ces familles ont la haute main sur le secteur de la contrefaçon.

La police d'Anvers est intervenue dans la Pelikaanstraat lorsqu'une partie des commerces a dû s'installer dans des conteneurs à la suite de travaux à la Gare centrale. Seules les entreprises qui étaient parfaitement en règle ont reçu l'autorisation de déménager. On est à juste titre intervenu récemment contre les autres commerçants, qui se situent toujours en contrebâs de la voie ferrée.

Les familles géorgiennes se sont fâchées. Lors du contrôle du dimanche 19 mars, un vaste réseau de communications par GSM a permis de mobiliser sur-le-champ quelques centaines de « membres de la famille » résidant à proximité de la Falconplein pour provoquer du raffut. Ceci confirme les conclusions du rapport du Sénat quant à l'existence de liens entre les deux quartiers.

rijst de vraag in hoeverre die controle correct zal verlopen.

De minister beweerde dat in de geïntegreerde teelt een onderproductie is van 20%. Ik meende dat het om 30% ging voor appelen en om 90% voor peren, maar daar gaat het niet om. Deze onderproductie is wel het gevolg van het feit dat de producenten niet genoeg waardering kregen voor de geleverde inspanningen. De fout hiervoor ligt niet alleen bij het ministerie van Landbouw of het kabinet van de minister, maar ook bij de distributiesector en de veilingen, die als betrokken partij de producenten met het grootste aandeel in de productie steunen.

Ten slotte zie ik niet in hoe dit dossier voor 2002 kan worden afgerond. We zijn reeds midden 2000 en in de landbouw is een jaar niets. De bespuitingen zijn immers reeds begonnen. Als de oplossing zo eenvoudig is en de milieubewuste en de geïntegreerde teelt tot in 2002 worden samengevoegd, dan vraag ik mij af waarom de lat niet hoger werd gelegd.

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – Men moet altijd weten waarover men het heeft. De biologische teelt is een klein onderdeel van de totale teelt. Ik heb het over een algemene aanpak die ertoe moet leiden dat er in 2002 een gestandaardiseerd lastenboek voorhanden is dat voor elk van de betrokken teelten is geuniformiseerd. Zo kan ook voor de traditionele teelten op korte termijn een veel hogere kwaliteitsnorm worden gehaald dan wanneer we ons beperken tot een van betrokken sectoren. Hiermee zou een groot deel van de traditionele teelt niet worden bereikt en ook daar willen we de kwaliteit verhogen.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Wim Verreycken aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het politieoptreden tegen Georgiërs in Antwerpen» (nr. 2-110)

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – In de Senaatscommissie die tijdens de vorige zittingsperiode de georganiseerde misdaad onderzocht, zijn heel wat hoorzittingen gehouden. Tijdens die hoorzittingen, onder andere met de Antwerpse burgemeester, de hoofdcommissaris en verschillende magistraten, werden de senatoren geconfronteerd met de problemen rond twee criminaliteitspolen in Antwerpen, de Pelikaanstraat en het Falconplein. Daarbij werd gemeenzaam de term “families van Georgische joden” gebruikt. Daarom verwijst ik naar de “Georgiërs”. De recente gebeurtenissen tonen inderdaad aan dat een zestal families de touwtjes in handen houden van alle namaakgoederen, van textiel tot goud en edelstenen.

De Antwerpse politie greep lang geleden al in aan de Pelikaanstraat, toen een deel van de handelaars als gevolg van werken aan het Centraal Station moest vertrekken en overgebracht werd naar wat men de goudcontainers is gaan noemen. Ze kregen alleen een toestemming om te verhuizen als ze met alle wetten in orde waren. Politie, parket, fiscale inspectie, sociale inspectie en NMBS werkten toen samen. Dat heeft tot resultaten geleid, alvast voor diegenen die moesten verhuizen.

Le ministre recommandera-t-il de poursuivre les contrôles sans relâche ? S'adressera-t-il à ses collègues des Affaires sociales et de la Justice pour demander que les commerces qui font fi de notre réglementation soient totalement et définitivement fermés ?

Ce sont la gendarmerie et le parquet qui sont intervenus à la Falconplein. D'après leurs observations, seuls 15 des 125 commerçants sont en ordre au regard de la réglementation existante. Au cours des derniers mois, plusieurs tonnes de marchandises de contrefaçon ont déjà été saisies ; la plupart ont été détruites au terme d'un jugement.

Ne peut-on proposer au tribunal de mettre les vêtements « dames et enfants » saisis à la disposition d'organisations comme « moeders voor moeders », après avoir détruit le label de contrefaçon ?

Les descentes faites à la « Falconplein » se limitent le plus souvent aux commerces eux-mêmes. On recherche des contrats de bail afin de pouvoir localiser les entrepôts de vêtements de contrefaçon. Mais il est notoire que les étages supérieurs des bordels sont par exemple utilisés pour entreposer des stocks. Cela se fait sans aucun contrat de bail, car le paiement comptant de la main à la main est avantageux pour les deux parties. Il n'y a donc aucune trace de transaction, ce qui fait qu'aucun mandat de perquisition n'est délivré pour ces entrepôts.

Va-t-on poursuivre les contrôles à la « Falconplein » ? Le ministre va-t-il examiner avec ses collègues comment on peut fermer définitivement les commerces malhonnêtes ?

Er bleven toen nog wel handelaars over. Nu is tegen die laatste groep ook opgetreden, blijkbaar met recht en reden. Vandaag lees ik immers in de krant dat sommige handelaars die nu naar nieuwe containers moeten verhuizen, de leverancier van die containers bedreigen. Ik vrees dat dit gedaan wordt uit angst voor de verscherpte controles.

Die angst bleek ook tijdens de inspectie van enkele weken geleden. Toen zorgde een gsm- telefoonpiramide ervoor dat in korte tijd aan de Pelikaanstraat een tweehonderdtal “familieleden” van het Falconplein aanwezig waren. De beide buurten zijn dus volledig met elkaar verbonden, zoals het verslag over de georganiseerde criminaliteit aantoont.

Zal de minister aanbevelen om de controles onverpoosd voort te zetten, ondanks de bijna infame beledigingen aan het adres van de politieagenten? De minister zal ook wel op televisie gezien hebben hoe iemand verklaarde dat al die politieagenten nazi's waren en aan Berlijn 1938 deden denken.

Zal de minister overleggen met zijn collega's van Sociale Zaken en van Binnenlandse Zaken opdat de handelszaken die een loopje nemen met onze regelgeving, volledig en definitief worden gesloten? Nu krijgen ze immers permanent uitstel en kunnen ze hun malafide praktijken telkens opnieuw voortzetten, zij het onder andere benamingen.

Aan de tweede criminaliteitspool, het Falconplein, werd opgetreden door rijkswacht en parket. Uit hun bevindingen bleek dat 15 van de 125 handelaars in orde zijn met de regelgevingen. In de loop van de voorbije maanden werden daar al tonnen namaakgoederen in beslag genomen, waarvan het grootste gedeelte na een vonnis werd vernietigd.

Kan de minister de namaakkinder- en dameskleding die na vonnis moet worden vernietigd, niet ter beschikking stellen van organisaties die minderbedeelden van kleding voorzien? Ik denk daarbij aan een systeem waarbij wel het label vernietigd wordt, of een systeem waarbij de zogenaamde merkkledij onherkenbaar wordt gemaakt. Het is toch wraakroepend dat organisaties zoals Moeders voor Moeders in Antwerpen, waar dagelijks lange files moeders met kinderen voor de deur staan, kleding moeten bijeenbedelen, terwijl na een vonnis tonnen namaakkleding worden verbrand of vernietigd. Ik pleit voor een labelvernietiging, maar ik pleit zeker niet voor een totale vernietiging. Het zou de handelaars volgens mij nog erger schaden indien hun kleding benut wordt zonder dat zij er enige winst hebben kunnen uit halen.

Aan het Falconplein beperken de invalen zich meestal tot de handelszaken zelf, omdat de politiediensten geen huiszoekingsbevelen hebben voor alle huizen op dat plein. Bij de inval wordt ook gezocht naar huurcontracten om eventueel stockeringsplaatsen van namaakgoederen te kunnen lokaliseren. Hierbij wordt uitgegaan van onze cultuur, die dergelijke huurcontracten tot een vaste gewoonte of zelfs verplichting maakt. In de buurt is echter bekend dat die goederen opgeslagen zijn in panden die “handje contantje” worden gehuurd en waarover geen enkel document bestaat, zodat er nooit een huiszoeking kan worden gedaan. De verdiepingen boven bordelen bijvoorbeeld zijn onverhuurbaar en worden als opslagruimte gebruikt.

Twee uur nadat rijkswacht en parket, daarom richtte ik mij ook tot de minister van Binnenlandse Zaken, uit een handelszaak tonnen goederen buitenhalen, opent die winkel

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Les questions ont aussi été posées au ministre de l'Intérieur. Il m'a fait savoir que l'intervention de la police avait eu lieu dans le cadre d'une enquête judiciaire. C'est pourquoi il considère que je dois fournir les réponses.

J'ai pris contact à ce sujet avec le procureur général d'Anvers. Il ressort de sa réponse que d'autres contrôles seront encore effectués à l'avenir. Ils s'intègrent dans le cadre d'une approche multidisciplinaire. Outre la police et la gendarmerie, le parquet, l'inspection sociale et l'Office des étrangers apportent leur collaboration. Les actions sont menées depuis plusieurs années et sont répétées régulièrement. Elles sont, entre autres, le résultat des travaux de la commission du Sénat sur la criminalité organisée. Toutefois, les contrôles récents n'ont pas été effectués sur ordre du juge d'instruction. Je vous renvoie donc pour certaines questions à mon collègue Duquesne.

L'auteur de la question suggère de ne pas détruire les marchandises saisies, mais de les mettre à la disposition des nécessiteux. La loi prévoit cependant clairement ce qu'il faut faire de ces marchandises. Les destructions ont d'ailleurs eu lieu conformément au jugement prononcé. En tant que ministre, je ne puis intervenir. Peut-être une initiative législative est-elle possible en la matière.

On a fait allusion à la pratique courante des transactions de la main à la main, qui rendent le contrôle impossible. À cet égard, le nouveau procureur prévoit un renforcement des contrôles et de nouvelles instructions afin de mettre un terme à de telles pratiques. J'espère que ces mesures permettront à l'avenir de concrétiser les recommandations de la commission parlementaire de manière plus efficace sur le

opnieuw. Langs de achterdeur halen ze onmiddellijk een nieuwe voorraad uit de bovenverdiepingen van de bordelen, zodat ze hun handel haast onmiddellijk kunnen voortzetten. Er schort dus een en ander aan het bestaande controlessysteem en ik vraag mij af hoe dat kan worden verholpen.

Ik ben mij bewust van de meerprijs die eventueel zal moeten worden betaald om die controles voort te zetten. Tijdens de razzia's in de Pelikaanstraat van enkele weken geleden werd duidelijk hoeveel een en ander kost. Wanneer iemand naar de politie stapt om te melden dat hij op de De Keyserlei namaakgoederen heeft gekocht, is het voldoende dat twee agenten, eventueel zelfs met de fiets, zich ter plaatse begeven om een verhoor af te nemen. Wanneer dezelfde melding komt voor de Pelikaanstraat moeten onmiddellijk twee pelotonen politieagenten en rijkswacht, eventueel met spuitkanonnen, worden ingezet om daar, in opdracht van het parket, hetzelfde verhoor af te nemen.

Zal de minister, ondanks de meerkosten, eindelijk werk kunnen maken van de definitieve sluiting van de malafide handelszaken? Zal hij de controle op de andere zaken voortzetten, bijvoorbeeld in het licht van de bedreigingen aan de leverancier van de goudcontainers waarover wij vandaag iets vernamen?

Ik stel al die vragen in de hoop dat Antwerpen zich ooit van het imago van namaakmetropool zal kunnen ontdoen en dat de criminaliteit in Antwerpen ooit zal kunnen worden teruggedrongen.

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – De heer Verreycken stelde deze vragen ook aan de minister van Binnenlandse Zaken. De Antwerpse politie heeft meegedeeld dat de politie-interventie plaatsvond in het kader van een gerechtelijk onderzoek. De minister van Binnenlandse Zaken vindt dan ook dat ik het antwoord moet verstrekken.

Om de nodige inlichtingen te kunnen inwinnen heb ik contact opgenomen met de procureur-generaal te Antwerpen. Volgens het parket van Antwerpen zullen in de toekomst nog controles worden uitgevoerd. Deze controles worden multidisciplinair aangepakt. Dit betekent dat naast rijkswacht en politie ook het parket, de sociale inspectie en de dienst Vreemdelingenzaken samenwerken om de namaak van textiel, elektronica, juwelen, uurwerken en goud en de verkoop van deze illegale goederen aan te pakken. De initiatieven, die reeds enige jaren geleden werden genomen, worden op geregelde tijdstippen herhaald en zijn het gevolg van de parlementaire onderzoekscommissie die zich in de Senaat over de georganiseerde misdaad heeft gebogen.

De procureur-generaal heeft mij echter ook medegedeeld dat de recente controles niet gebeurd zijn in het kader van een gerechtelijk onderzoek en dus niet werden bevolen door een onderzoeksrechter. Voor nadere toelichtingen zal de heer Verreycken zich dus toch nog moeten wenden tot de minister van Binnenlandse Zaken.

De heer Verreycken vroeg waarom de in beslag genomen goederen niet worden verdeeld onder organisaties voor hulpbehoevenden in plaats van ze te vernietigen. De wet inzake namaak bepaalt wat met dergelijke goederen moet gebeuren. De vernietiging gebeurt trouwens niet op initiatief van de parketten of van mijn departement, maar wordt bevolen in een vonnis en geschiedt dus op basis van de

terrain.

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Je ne manquerai pas de m'adresser au ministre de l'Intérieur pour les points qui sont de sa compétence. J'espère que les exploits de certains groupes d'agents appartiendront bientôt au passé et que les missions d'un juge d'instruction pourront être exécutées par quelques agents seulement. Dans le cas contraire, la criminalité pèserait considérablement sur le budget de la ville.*

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Ludwig Caluwé au premier ministre sur «la récupération par l'autorité fédérale de nombreux domaines de compétence de la Flandre» (n° 2-113)

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *On remarque ces dernières semaines que le gouvernement fédéral, n'en faisant qu'à sa tête, empiète allègrement sur les compétences des communautés et des régions. Dès son entrée en fonction, le gouvernement nommait un commissaire du gouvernement à la politique des grandes villes, qui gère un fonds d'un milliard et demi. Pourquoi ne sont-ce pas les régions qui gèrent ce fonds ? La politique des villes fait pourtant partie de leurs compétences. C'est au sein du gouvernement flamand précédent que l'on a nommé pour la première fois un ministre de la politique des villes. Cette nomination a eu pour conséquence la création d'un fonds d'impulsion sociale. C'est désormais le ministre Anciaux qui détient cette compétence, mais on se demande si le commissaire du gouvernement ne marchera pas sur ses plates-bandes.*

On a ensuite assoupli la législation relative à la nationalité, ce qui contrecarre la politique d'intégration du gouvernement flamand. Cette politique figurait pourtant dans le programme électoral du VLD, où elle était liée au problème de la nationalité. La citoyennisation a également été considérée comme une matière communautaire. Depuis février 2000, les choses évoluent rapidement. Il y a eu l'accord fédéral de Zaventem, dont de nombreuses décisions doivent être

uitspraak van de rechterlijke macht. Als minister van Justitie kan ik dan ook geen andere bestemming aan de goederen geven. Alleen een wet kan een maatschappelijk juister antwoord op deze problematiek geven, zodat de goederen niet langer in het vaste handelscircuit terechtkomen, maar ze toch na het verwijderen van de merknaam een andere bestemming kunnen krijgen.

De onderhandse verkoop en verhuring die op het Falconplein en in de Pelikaanstraat dagelijks plaatsvinden, zullen via een verscherpte controle door de nieuwe procureur des Konings te Antwerpen worden aangepakt. De parketten zullen aan de politiediensten nieuwe instructies geven die een einde moeten maken aan deze illegale praktijken. Ik hoop dan ook dat de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie inzake de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit in de praktijk zullen kunnen worden omgezet.

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – Uiteraard dank ik de minister voor zijn uitgebreide antwoord. Ik zal niet nalaten me inderdaad tot de minister van Binnenlandse Zaken te wenden voor die punten waarvoor de minister van Justitie mij doorverwijst. Ik hoop dat "stuntpredens" van hele groepen agenten voortaan tot het verleden behoren en dat de verhooropdrachten, die heel vaak uitgaan van een onderzoeksrechter, kunnen worden uitgevoerd door enkele politieagenten. Het inschakelen van hele pelotons betekent tenslotte voor de stedelijke begroting ook een enorme last, die we dan aan de misdadigheid in Antwerpen te "danken" hebben.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé aan de eerste minister over «de federale recuperatie op tal van Vlaams bevoegdheidsterreinen» (nr. 2-113)

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik stel deze vraag omdat het me sinds enkele weken opvalt dat de federale overheid in verscheidene dossiers nogal eigengereid optreedt en op het bevoegdheidsterrein komt van gewesten en gemeenschappen, overigens van alle gewesten en gemeenschappen, niet alleen de Vlaamse. De federale overheid neemt beslissingen waarnaar gewesten en gemeenschappen zich dan maar te schikken hebben of die ze eenvoudigweg moeten uitvoeren, alsof het om ondergeschikte besturen gaat. Het begon me zo op te vallen dat ik een lijstje heb bijgehouden.

Ik herinnerde me een aantal zaken uit het begin van de huidige regeringsperiode. Bij haar aanstelling benoemt de federale regering een regeringscommissaris voor het grootstedelijk beleid met als eerste opdracht het beheer van een fonds voor de grote steden, 1,5 miljard groot en bestemd voor Brussel, Antwerpen, Gent, Charleroi en Luik. Waarom worden deze middelen niet door de gewesten beheerd? Zij zijn toch bevoegd voor de belangrijkste aspecten van het stedelijk beleid. In de vorige Vlaamse regering in 1995 werd overigens voor het eerst een minister specifiek bevoegd voor het stedelijk beleid. De belangrijkste actie op dit terrein was de oprichting van een Sociaal Impulsfonds. Met de middelen daarvan kunnen zowel de Vlaamse regering in Vlaanderen als

exécutées par la Région flamande alors qu'elle n'a pas participé à la discussion. Le 26 février, le ministre des Affaires sociales déclare vouloir mener une politique de santé au lieu d'une politique d'assurance maladie. Ce faisant, il empiète sur le terrain des communautés.

Le 1er mars, un accord social fédéral a été conclu dans le secteur non marchand. Il hypothèque un accord flamand sur la même matière. Entre-temps, un accord a bien été conclu en Flandre, mais je suppose que, par vengeance, on a fait glisser un milliard vers le pouvoir fédéral. En mars est encore apparu le plan de sécurité qui contient de nombreuses mesures de prévention. Il s'agit aussi d'une compétence communautaire. Le 13 mars, le ministre flamand Sauwens a demandé, au sujet de la réforme des polices, une concertation avec le ministre Duquesne sous la forme d'une conférence interministérielle. Cette réforme a des conséquences directes pour les autorités locales. Cependant, aucune concertation n'a eu lieu. Le 15 mars, le gouvernement fédéral a interdit au ministre Sauwens de se rendre à Vienne. Le 20 mars, la ministre Aelvoet a exprimé sa volonté de regrouper l'ensemble du contrôle de la qualité des soins de santé au sein d'un seul institut fédéral. Selon la Cour d'Arbitrage, les communautés sont pourtant compétentes pour le contrôle intégral de la qualité.

Je ne suis pas le seul à faire ces remarques. En ce qui concerne l'accord Zaventem, Leo Peeters a réagi, imité en cela par le ministre-président. M. Denys, collègue de parti du même arrondissement que le premier ministre, fait lui aussi le même inventaire et conclut qu'une loyauté fédérale doit exister. Mais il constate que, sous le gouvernement actuel, cette loyauté vient toujours unilatéralement des entités régionales. Je concède que, depuis la semaine dernière, la ministre Onkelinx est revenue sur son plan Rosetta, mais celui-ci sera quand même appliqué différemment en Flandre et en Wallonie. De plus, le ministre Michel est revenu sur ses déclaration concernant l'Autriche. Il tient maintenant le discours inverse et dicte sa conduite à M. Hasquin. Je me réjouis que l'on revienne sur certains points, mais je constate qu'en même temps, on commet une faute sur d'autres points. Ainsi, le ministre Vande Lanotte fait toutes sortes de promesses à propos du centre pour réfugiés de Wingene.

Il y avait à l'ordre du jour du sommet de Lisbonne des questions importantes ayant trait aux compétences flamandes. Le ministre des Affaires étrangères a annulé la conférence interministérielle qui avait été prévue pour préparer ce sommet.

L'article 1er, deuxième phrase, de la loi ordinaire du 5 mai 1993 relative aux relations internationales des communautés et régions stipule qu'à l'occasion de la conférence interministérielle de la politique étrangère, le gouvernement fédéral informe régulièrement les gouvernements des entités fédérées au sujet de la politique étrangère.

Entre-temps, des décisions importantes relevant de domaines de compétences flamands ont été prises à Lisbonne.

Le premier ministre est-il conscient du fait que ces procédés de récupération fédérale sont en contradiction avec l'obligation constitutionnelle de respect de la loyauté fédérale dans l'exercice des compétences de chacun et que le gouvernement fédéral se doit aussi de respecter cette loyauté

de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest initiatieven nemen. Nu is in de Vlaamse regering minister Anciaux bevoegd voor het stedelijk beleid, maar het is zeer onduidelijk waar zijn bevoegdheden precies liggen en of hij niet helemaal overvleugeld wordt door de federale regeringscommissaris.

Met de versoepeling van de nationaliteitswetgeving doorkruist de federale regering de facto het inburgeringsbeleid van de Vlaamse regering. In het VLD-verkiezingsprogramma waren inburgering en nationaliteit overigens aan elkaar gekoppeld en werd het element van inburgering bovendien uitdrukkelijk beschouwd als een gemeenschapsbevoegdheid.

Tot zover wat ik mij herinner van het jaar 1999. Sinds februari 2000 is het aantal voorbeelden snel en exponentieel toegenomen.

Er was het federaal Zaventem-akkoord waarbij op tal van punten beslissingen zijn genomen die door het Vlaams Gewest moeten worden uitgevoerd. Tracés worden getrokken, milieunormen worden vastgelegd en het Vlaams Gewest moet dat allemaal gewoon overnemen, zonder dat het in het gesprek wordt betrokken.

Op 26 februari 2000 is de federale minister van Sociale Zaken Vandebroucke niet tevreden met zijn rol van budgetbewaker van de ziekteverzekering. Hij wil een gezondheidsbeleid voeren in de plaats van een ziekteverzekeringsbeleid en beweegt zich aldus op het terrein van de gemeenschappen.

De Vlaamse gemeenschap heeft overigens al gezondheidsdoelstellingen vastgesteld.

Op 1 maart 2000 wordt een federaal sociaal akkoord met de non-profitsector gesloten, dat een Vlaams akkoord hypotheseert. De Vlaamse ministers werden niet betrokken bij de onderhandelingen. Intussen hebben die Vlaamse ministers wel zelf een akkoord bereikt waarbij ze één miljard doorschuiven naar de federale overheid, een koekje van eigen deeg, als het ware.

Dan krijgen we in maart nog het veiligheidsplan van minister van Justitie Verwilghen, dat tal van preventiemaatregelen omvat, en terecht overigens, maar waarmee de federale overheid zich ook weer op het terrein van de gemeenschappen begeeft. Die hadden bij de onderhandelingen moeten worden betrokken in de plaats van zich gewoon te moeten schikken naar de beslissingen van de federale overheid.

Op 13 maart 2000 laat Vlaams minister Sauwens, bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden, via de pers weten dat hij in het kader van een interministeriële conferentie met zijn federale collega Duquesne overleg wil plegen over de politiehervorming. Hoewel die hervorming directe gevolgen heeft voor de lokale besturen, is er zelfs nog geen informeel overleg geweest.

Op 15 maart 2000 verbiedt federaal minister van Buitenlandse Zaken Vlaams minister Sauwens, bevoegd voor Buitenlandse Handel, naar Wenen te reizen, waar hij in het Vlaamse Huis Vlaamse zakenlui en vertegenwoordigers van Vlaams-Oostenrijkse joint-ventures zou ontmoeten.

Op 20 maart 2000 beslist de federale minister van Volksgezondheid, mevrouw Aelvoet, het geheel van de

fédérale ? Comment le premier ministre va-t-il s'y prendre pour que le gouvernement flamand puisse participer activement, en temps voulu, aux processus décisionnels, dans des matières se rapportant à des compétences où il subsiste des « zones grises » ou dans celles qui requièrent une collaboration entre les différents niveaux de pouvoir ? Le cours actuel des événements démontre en effet que l'on exploite insuffisamment les possibilités de concertation prévues par le comité de concertation et les différentes conférences interministérielles.

Le ministre répondra peut-être que l'une des raisons essentielles pour lesquelles l'autorité fédérale dépasse ses compétences, est le manque d'homogénéité de celles-ci. Il répondra peut-être aussi qu'il fera prochainement des propositions en ce qui concerne la régionalisation de l'agriculture et du commerce extérieur ainsi que la régionalisation partielle de quelques autres compétences. J'aurais déjà aimé en apprendre davantage à ce sujet. Quelles sont les propositions du premier ministre quant au futur mode de financement des compétences transférées ?

Le premier ministre a aussi annoncé qu'avant la fin de l'année, il ferait des propositions concernant la régionalisation de la loi communale. Celle-ci se fera-t-elle avant les élections communales du 8 octobre ? Cette loi prévoira-t-elle des garanties pour les Flamands bruxellois des dix-neuf communes ?

kwaliteitsbewaking in de gezondheidszorg onder te brengen in één federaal instituut. Volgens het Arbitragehof zijn nochtans de gemeenschappen bevoegd voor het opzetten van een systeem van integrale kwaliteitszorg. In dat verband verwijst ik naar het Vlaams decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen.

Bij deze chronologische opsomming heb ik de eerste minister enkele keren ontkennend zien reageren. Ik mag hem er wel op wijzen dat ik niet alleen sta met deze vaststellingen.

Voormalig minister Leo Peeters reageerde eveneens op het Zaventem-akkoord en zelfs de minister-president moest hem bijvallen omdat hij de waarheid sprak. Ook de heer Denys, afkomstig uit het kiesarrondissement van de eerste minister, maakt een gelijkaardige opsomming. Op zijn website kunnen we lezen: "Een federale staatsstructuur is maar leefbaar als er een bestuurlijke loyaaliteit is tussen de federale overheid en de deelgebieden. Parallelle en gelijkgezinde regeringscoalities zouden hiervoor een grotere waarborg moeten zijn. Onder paars-groen blijkt de federale loyaaliteit eenzijdig van de deelgebieden te komen". Ik heb mijn interpellatieverzoek pas vorige week ingediend. Misschien had ik dat eerder moeten doen, dan waren sommige beslissingen misschien niet gevallen.

Ik stel vast dat minister Onkelinx sindsdien teruggekomen is op haar oorspronkelijk Rosetta-plan, dat ook een bevoegdheidsoverschrijding inhield. Uiteindelijk zal de uitvoering verschillend zijn in Vlaanderen en Wallonië. Ik stel ook vast dat minister Michel terugkomt op zijn Oostenrijk-uitspraken en in een tegenovergestelde richting reageert. Eerst verbiedt hij de heer Sauwens allerlei dingen en nu zegt hij aan de heer Hasquin dat hij zijn standpunt tegenover Oostenrijk moet temperen.

Anderzijds is men op andere terreinen opnieuw in de fout gegaan. Minister Vande Lanotte doet bijvoorbeeld naar aanleiding van de inrichting van het asielcentrum in Wingene weer allerlei beloftes inzake extra onderwijs en andere aangelegenheden die tot de bevoegdheden van de gemeenschappen behoren. Het moet gezegd, van deze minister verwondert het ons al lang niet meer dat hij over allerlei zaken verklaringen aflegt, niet omdat hij er bevoegd voor is, maar louter omdat ze met de provincie West-Vlaanderen te maken hebben.

Van meer belang zijn belangrijke punten van de agenda van de top van Lissabon die rechtstreeks met gewest- of gemeenschapsbevoegdheden te maken hebben, zoals het internetgebruik op scholen, het bevorderen van de werkgelegenheid met de link naar de beschikbaarheid van kinderdagverblijven, maatregelen ter bevordering van het ondernemingsklimaat vooral voor kmo's, enzovoort. De vlak voor deze top geplande vergadering van de interministeriële conferentie voor het Buitenlands Beleid werd afgelast door de minister van Buitenlandse Zaken. De Vlaamse minister-president had zich daar niet mogen bij neerleggen, maar het was wel de minister van Buitenlandse Zaken die voor deze afgelasting verantwoordelijk is. In artikel 1, tweede zin, van de gewone wet van 5 mei 1993 betreffende de internationale betrekkingen van gemeenschappen en gewesten wordt immers bepaald dat in de interministeriële conferentie voor het Buitenlands Beleid de federale regering de regeringen van

de deelstaten regelmatig informeert over het buitenlands beleid, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van een deelstaatregering. Intussen werden er op die top van Lissabon belangrijke beslissingen genomen inzake Vlaamse bevoegdheidsterreinen die ook grote financiële gevolgen hebben. Alle scholen moeten bijvoorbeeld nog dit jaar op het internet aangesloten worden.

Ik kom nu tot mijn vragen aan de eerste minister.

Is hij zich ervan bewust dat deze federale recuperatie ingaat tegen de grondwettelijke verplichting om de federale loyaaliteit in acht te nemen bij de uitoefening van de respectieve bevoegdheden en dat deze federale loyaaliteit ook door de federale regering moet worden gerespecteerd?

Op welke wijze zal hij ervoor zorgen dat in de materies waar er nog grijze zones zijn inzake bevoegdhedsverdeling of waar samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus aangewezen is, de Vlaamse regering vroegtijdig en actief aan de besluitvorming kan deelnemen en ze zo mee kan helpen bepalen? Uit de huidige gang van zaken blijkt immers dat de mogelijkheden voor overleg binnen het overlegcomité en de verschillende interministeriële conferenties onvoldoende benut worden. Wat zal de eerste minister doen om dat te verhelpen?

Allicht zal hij mij antwoorden dat een van de belangrijke redenen van het bij wijlen overschrijden van elkaars bevoegdheden voortvloeit uit het gebrek aan homogeniteit van de bevoegdheden. Vorig weekend verklaarde hij trouwens dat hij nog voor de paasvakantie, dat wil zeggen over hooguit een week, concrete voorstellen zal uitbrengen inzake de regionalisering van landbouw en buitenlandse handel en voor het uitklären van enkele onduidelijke bevoegdhedsverdelingen. Graag had ik daar nu al iets over vernomen. Ik neem immers aan dat hij de grote lijnen al heeft vastgelegd van de verklaring die hij volgende week zal afleggen. Kan hij misschien ook zeggen hoe hij de financiering van die overgehevelde bevoegdheden denkt te regelen?

Aangezien hij ook aangekondigd heeft dat hij de regionalisering van de gemeente- en provinciewet nog voor het einde van het jaar tot een goed einde wil brengen, wil ik ook graag vernemen of dat ook betekent vóór 8 oktober, dat wil zeggen vóór de gemeenteraadsverkiezingen. De regionalisering van de gemeentewet moet, zoals altijd is beloofd, de waarborgen voor de Brusselse Vlamingen in de negentien Brusselse gemeenten versterken. Zal hij die waarborgen in de geregionaliseerde gemeentewet laten opnemen, zodat die reeds bij de eerstkomende gemeenteraadsverkiezingen effect zullen hebben?

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *J'ai l'impression que M. Caluwé m'a adressé deux demandes d'explication : l'une, annoncée, sur la prétendue récupération de compétences par l'autorité fédérale et l'autre, non annoncée, sur la réforme des institutions. Je répondrai plus tard à cette seconde demande. Je peux néanmoins d'ores et déjà déclarer que l'on est optimiste quant aux possibilités de parvenir à une solution dans les prochains mois. Je suis agréablement surpris par la volonté de M. Caluwé de résoudre ces problèmes. Cette attitude tranche avec la stratégie de confrontation des quatre années précédentes qui n'a rien*

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – De heer Caluwé, voor wie ik zeer veel sympathie heb, heeft in feite twee vragen om uitleg gesteld. De eerste was aangekondigd en de tweede heeft hij ter plaatse geïmproviseerd omdat hij in de loop van zijn uiteenzetting de grond onder zijn voeten voelde wegzakken. Eigenlijk wou hij het hebben over de federale recuperatie, maar tegelijkertijd tijd ging hij beseffen dat er de jongste weken veel was veranderd. Hij gooide zijn vraag daarom over een andere boeg en informeerde naar de stand van zaken met betrekking tot de hervorming van de instellingen. Bij deze nodig hem dan ook uit een verzoek in

rapporté.

Les affirmations de M. Caluwé à propos de la prétendue stratégie fédérale de récupération de compétences ne sont pas exactes. Pour chacun des éléments cités dans sa demande, ou bien il s'agit d'une compétence fédérale, ou bien une concertation a réellement eu lieu avec les autorités régionales.

Un bon exemple de la politique suivie est le dossier de l'« IJzeren Rijn ». Pendant six à sept ans, on n'a rien obtenu à ce sujet. Nos voisins du Nord tiraient parti des dissensions belges. Aujourd'hui, nous intervenons en concertation avec les autorités régionales au lieu d'attiser les antagonismes.

Un deuxième exemple est le sommet de Lisbonne. Des initiatives de coopération ont été prises dans ce cadre. Chaque fois qu'une matière relevant de la compétence des régions et des communautés était abordée au sommet, on a repris une formule relative à cette répartition des compétences dans les déclarations du sommet.

J'ai l'intention d'organiser une conférence intergouvernementale afin de concrétiser les accords de Lisbonne en Belgique. Tous les niveaux de pouvoir, tant le fédéral que les régions, y seront associés. La critique selon laquelle je me désintéresserais totalement du sommet de Lisbonne, est donc tout à fait injustifiée.

Un autre exemple est le plan de sécurité, dont le volet relatif à la prévention relève de la compétence des régions et des communautés. Le ministre de la Justice s'est adressé aux communautés et régions et il a été décidé de mettre en place une concertation afin de concrétiser la politique de prévention.

Je peux réfuter chaque exemple cité par M. Caluwé. Pour ce qui est de la proposition du 20 mars dernier de Mme Alvoet, une concertation a eu lieu.

L'affaire du 15 mars 2000 concernait un problème interne flamand. Le ministre Michel n'y avait rien à voir.

L'exemple du 13 mars 2000 porte sur la réforme des polices, à savoir une compétence fédérale. Le ministre Sauwens a demandé que l'on organise une concertation en cette matière. La concertation entre les cabinets a démarré.

Le système du premier emploi est également une compétence fédérale. Comme cette matière a un impact sur l'emploi régional, on a quand même pris contact avec les régions, bien que ce ne soit pas obligatoire. La concertation est en cours depuis des semaines.

Il n'est donc certainement pas question de récupération fédérale.

Le gouvernement fédéral a conclu un accord avec le secteur non marchand. Il s'agit aussi d'une compétence de l'autorité fédérale. Cet accord peut en effet avoir une influence au niveau régional. Toutefois, ce ne peut pas être une raison pour ne pas conclure d'accord. Par ailleurs, une concertation a eu lieu entre la ministre Aelvoet et la ministre Vogels.

Le ministre fédéral des affaires sociales n'est pas content du rôle du contrôleur budgétaire en matière d'assurance maladie. Qu'il ait un avis à ce sujet est tout à fait normal, mais on ne peut pour autant parler de récupération fédérale.

die zin bij het Bureau in te dienen, zodat ik mij op het onderwerp kan voorbereiden!

In antwoord op de mondelinge vragen die over dit onderwerp vandaag in de Kamer zijn gesteld, heb ik mij optimistisch uitgelaten over de mogelijkheid om op dit terrein in de komende maanden een oplossing te bereiken, en dat in tegenstelling tot de voorzitters van de intergouvernementele en interparlementaire conferenties. Ik stel voor dat we daar volgende week dieper op ingaan. Ik verheug mij in elk geval over de bereidheid van de heer Caluwé om deze problemen mee op te lossen.

In de plaats van de confrontatiestrategie die in het verleden werd toegepast, maar die niets heeft opgeleverd, voort te zetten, hebben wij een methode ontwikkeld die op korte termijn ongetwijfeld resultaten zal opleveren. Ik meen in het vorige weekeinde mijn verwachtingspatroon dienaangaande voldoende te hebben toegelicht.

In de oorspronkelijk aangekondigde vraag om uitleg was sprake van de zogenaamde federale recuperatieacties. Ik vraag mij af of de heer Caluwé in het Vlaams Parlement dezelfde tactiek toepast, maar dan in omgekeerde zin. Mocht hij om onderwerpen verlegen zitten, dan kan hij altijd bij mij terecht voor inspiratie. Maar goed, daar gaat het niet over.

Met wat hij hier gezegd heeft, ben ik het niet eens.

Voor al de onderwerpen die de heer Caluwé heeft aangehaald, kan ik aantonen dat het ofwel om een federale bevoegdheid gaat, ofwel dat er overleg is geweest of zal worden georganiseerd. Blijkbaar is hij onvoldoende geïnformeerd. Voor een lid van de oppositie is het niet altijd zo gemakkelijk zich te informeren.

Een punt dat in uw lijstje ontbrak, was het dossier van de IJzeren Rijn. Ik heb daarstraks in de Kamer al uitleg gegeven over dat dossier dat al zo lang aansleept. Nadat de lijn in 1991 voor het verkeer was gesloten, werd in 1994 gepleit voor de heropening ervan. Gedurende zes à zeven jaar werd in dit dossier geen enkel resultaat geboekt, precies door de confrontatiestrategie. Onze noorderburen maakten dankbaar gebruik van die vermeende, of was het echte verdeeldheid.

Thans volgen wij een andere strategie. Wij trachten een samenwerking tot stand te brengen tussen de federale overheid en het betrokken gewest met betrekking tot bepaalde dossiers, zoals de verdieping van de Westerschelde of de IJzeren Rijn. Het dossier van de IJzeren Rijn werd opgelost dank zij de strategie van de samenwerking.

Een tweede voorbeeld is de top van Lissabon. Met het oog op die top hebben we initiatieven genomen om samen te werken.

Ik zal dit illustreren. Op aandrang van de Belgische en de Duitse regering, die beide regeren over een federaal land, werd in de tekst van Lissabon voor materies die te maken hebben met gewest- of gemeenschapsbevoegdheden, volgende clausule opgenomen : "... dat de lidstaten die doelstellingen moeten nastreven, evenwel met respect voor en inachtneming van hun grondwettelijke bepalingen."

In de aanhef van elk van de meer dan 50 conclusies die betrekking hebben op gewest- of gemeenschapsbevoegdheden werd deze clausule opgenomen. Het is de eerste maal dat zulks gebeurt.

Il n'est nullement question d'une intimidation des régions dans l'accord de Zaventem. Le gouvernement a juste précisé ce qui relève de sa compétence et suggéré aux régions de prendre d'autres mesures dans d'autres domaines. Quinze jours avant la conclusion de l'accord, une concertation avec les régions était organisée, à ma demande, au cabinet du ministre Daems.

La loi sur l'acquisition de la nationalité est une compétence fédérale et nous avons donc pris nos responsabilités dans ce secteur.

J'ai l'impression que M. Caluwé se fait une idée erronée des intentions du gouvernement. Lors de la création de l'agence fédérale pour la sécurité alimentaire, j'ai d'emblée demandé que les régions y soient associées. L'aspiration à une plus grande autonomie des entités fédérées n'entraîne en rien une coopération plus étroite.

On peut difficilement parler d'une récupération fédérale de compétences, mais on ne peut nier que la situation a quelque peu changé par rapport au passé.

Ten tweede heb ik me voorgenomen om begin mei, wellicht op 5 mei aanstaande, zoals ik gisteren heb aangekondigd voor het Federaal Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden, een intergouvernementele conferentie te organiseren om op basis van het verslag van Lissabon een Belgisch actieplan op te stellen of beter gezegd een gemeenschappelijk actieplan van Vlaanderen, Wallonië en Brussel, of van de Vlaamse, De Franse en de Duitstalige Gemeenschap. Ik heb daarover al van gedachten gewisseld met de Vlaamse en de Waalse minister-president; met de minister-president van Brussel moet ik nog contact opnemen.

Op die intergouvernementele conferentie zullen wij moeten afspreken wie welk onderdeel van het plan voor zijn rekening zal nemen. De werkmethode die in Lissabon met de 15 werd toegepast, zullen de verschillende bestuursniveaus nu op ons eigen land toepassen.

Deze conferentie staat los van de interministeriële bijeenkomsten die uiteraard blijven lopen. Mochten we de conclusies van Lissabon aan de verschillende interministeriële conferenties toevertrouwen, dan zou alles worden uiteengetrokken en gaat het algemeen overzicht op het beleid dat wij wensen te voeren, verloren.

Mij wordt verweten me van gemeenschappen en gewesten niets aan te trekken, in Lissabon het woord te nemen over onderwijsproblematiek zonder mijn oor te luisteren te leggen bij de gemeenschappen, maar juist het tegenovergestelde is waar. Waar nodig werd ingeschreven dat het niet om federale bevoegdheden gaat en met twee van de drie gewesten heb ik al een akkoord bereikt over het organiseren van een intergouvernementele conferentie over de uitvoering van de top van Lissabon. Het proces dat in Lissabon op gang is gekomen, zal immers niet op 5 of 6 maanden zijn afgelopen, dat zal jaren opvolging vergen en talloze voortgangsverslagen.

De heer Caluwé heeft mij verweten met het veiligheidsplan, dat ook over preventie gaat, op het terrein van gewest- en gemeenschappen te komen. De regering weet dat en toen de minister van Justitie zijn veiligheidsplan heeft bekendgemaakt, heeft hij onmiddellijk een schrijven gericht aan de gewest- en gemeenschapsregeringen waarin hij vraagt naar hun bijdrage in het overleg.

Een recent kernkabinet dat het veiligheidsplan voor de tweede of de derde maal onder de loep nam, heeft besloten om een overleg te organiseren niet om het advies van de gemeenschappen en gewesten in te winnen, maar om samen, met hen het hoofdstuk preventie inhoudelijk in te vullen. Die beslissing kwam er misschien wel onder druk van de aangekondigde vraag van de heer Caluwé, misschien kan hij zich aanmelden als adviseur bij het kabinet van Justitie.

Voor elk van de voorbeelden die de heer Caluwé heeft gegeven, kan ik aantonen dat het tegendeel van federale recuperatie is gebeurd, zodat ik mij afvraag welke nevel het zicht van de heer Caluwé benevelt.

Hij haalt het voorbeeld aan van het Federaal Instituut voor Kwaliteitsbevordering. Welnu, hierover heeft overleg plaatsgevonden met de ministers-presidenten van de Vlaamse en van de Waalse regering, alsook met mevrouw Aelvoet, de bevoegde federale minister.

Vervolgens zegt de heer Caluwé dat de federale regering op 15 maart 2000 Vlaams minister Sauwens verbood om naar het buitenland te gaan. Wij hebben in dit dossier niet ingegrepen, het was een interne zaak van de Vlaamse regering. De heer Caluwé beweert dat minister Michel is opgetreden. Dat is helemaal niet waar, hij was zelfs niet in België, wat niet wil zeggen dat hij via de moderne communicatiemiddelen niet zou kunnen ingrijpen.

Op 13 maart 2000 was er sprake van een conflict tussen minister Sauwens en minister Duquesne met betrekking tot de politiehervorming. Dit is een federale bevoegdheid en het is dan ook normaal dat de heer Duquesne zich hiermee bezighoudt. Ik weet dat de heer Sauwens om overleg heeft gevraagd en ik heb de heer Duquesne gevraagd dit overleg te organiseren. We moeten niet tot op het einde van de politiehervorming wachten met het instellen van een overlegstructuur. Ondertussen hebben de respectieve kabinetten reeds contact gehad.

In maart 2000 was er een incident over het startbanenplan. Welnu, de startbanen zijn een bevoegdheid van de federale overheid. We zien in dat de situatie van de werkgelegenheid in het noorden en het zuiden van het land verschilt. Ik denk in dit verband aan de tekorten aan jongeren op de arbeidsmarkten. Om die reden hebben we zelf contact opgenomen met de gewesten teneinde ideeën uit te wisselen. Vorige woensdag, na de Ministerraad, hebben we overleg gepleegd. We meenden dat de gewesten rechtstreeks moesten worden betrokken bij de invulling van artikel 2 van het plan waardoor het watervalsysteem wordt ingesteld.

Er is dus geen sprake van federale recuperatie, wel integendeel. We zijn realistisch genoeg om in te zien dat er regionale verschillen zijn op de arbeidsmarkt en dat het beter is de gewesten rechtstreeks bij het uitstippelen van het beleid te betrekken.

Op 1 maart 2000 sluiten we een akkoord met de non-profitsector van de federale overheid. Ook hier is de federale regering bevoegd. De heer Caluwé stelt terecht dat dit akkoord gevolgen kan hebben voor de gemeenschappen. Als de Vlaamse gemeenschap of het Waalse gewest beslist om de wedden van de ambtenaren te verhogen, wat echt is gebeurd, dan stijgt op federaal vlak de druk om hetzelfde te doen. Toch zijn we de voorbije jaren niet op deze vraag ingegaan. Het akkoord met de non-profitsector is een goed akkoord dat vele problemen zal oplossen. Van federale recuperatie is hier geen sprake. Overigens is er wel degelijk voorafgaand overleg geweest tussen ministers Aelvoet en Vogels. Het tegendeel zou mij hebben verbaasd.

Dan kom ik bij het volgende probleem. De federale minister van Sociale Zaken zou niet tevreden zijn met de rol van budgetbewaker in de ziekteverzekering. Het is logisch dat hij over dat budget een mening heeft.

Dat hij daarover een mening heeft, betekent niet dat hij de federale bevoegdheid overschrijdt.

Ik geef een ander voorbeeld uit de lijst van de heer Caluwé, het Zaventem-akkoord. In dat akkoord hebben we niet gezegd wat precies de gewesten moeten doen. We hebben aangetoond wat tot de federale bevoegdheid behoort en aan de gewesten laten verstaan dat het niet slecht zou zijn dat ook zij op bepaalde gebieden maatregelen nemen. We hebben dus niet in

de plaats van de gewesten beslist. Veertien dagen vóór we dat akkoord hebben gesloten, hebben we op mijn verzoek overleg gepleegd met de gewesten. Dat overleg had plaats op het kabinet van minister Daems in aanwezigheid van minister Durant. Ook de minister-president van de Vlaamse regering was daarbij aanwezig.

Een ander punt dat de heer Caluwé heeft vermeld, betreft de nationaliteitswetgeving. Die zou de invoering van de inburgeringscontracten, een gemeenschapsmaterie, doorkruisen. De heer Caluwé mag toch niet vergeten dat de nationaliteitswetgeving een federale bevoegdheid is. Als we de heer Caluwé moeten volgen, dan mogen we op federaal niveau geen enkele beslissing nemen over zaken die in de verste verte iets te maken hebben met gewest- of gemeenschapsbevoegdheden. Als we hem moeten volgen, dan kan de federale regering de boel sluiten.

Met zijn vraag om uitleg heeft de heer Caluwé de indruk willen geven dat de federale overheid zich bemoeit met gewest- en gemeenschapsbevoegdheden. Dat is een verkeerde voorstelling van zaken. De federale regering is integendeel juist uit op samenwerking en ik heb dat met een aantal voorbeelden aangewezen. Wat bijvoorbeeld het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid betreft, heb ik de minister van Volksgezondheid gevraagd de gewesten rechtstreeks bij de oprichting te betrekken. Dat geldt eveneens voor de buitenlandse handel. We moeten beseffen dat een grotere autonomie van gemeenschappen en gewesten niet strijdig is met directe samenwerking met het federale niveau. Die filosofie willen wij volgen, en dat heeft misschien bij de heer Caluwé verkeerdelijk de indruk gewekt van federale recuperatie. Natuurlijk is er wel een verschil met het verleden. In de voorbije jaren bleven dossiers soms vier jaar geblokkeerd door confrontaties allerhande waarover de pers dan ook uitvoerig berichtte.

In de komende weken en maanden zal ik alleszins mijn best doen om die verkeerde indruk die bij de heer Caluwé is ontstaan, weg te werken en ik hoop hem daarin niet te ontgoochelen.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik had nooit gedacht dat de eerste minister mij gelijk zou geven. Ik heb echter vastgesteld dat hij, nadat ik mijn vraag om uitleg had ingediend, toch maatregelen heeft genomen en ook andere beslissingen heeft genomen. Daaruit besluit ik dat de elementen die ik in mijn vraag had verwerkt, toch op enige grond berusten.

Ik stel ook vast dat de indruk die dit bij mij oproept, niet alleen bij mij leeft, maar ook bij Vlaamse leden van de meerderheid en zelfs bij leden van de partij van de eerste minister. Aangezien zij dit ook openlijk te kennen geven, ga ik ervan uit dat ik het bij het rechte eind heb. Ik veronderstel immers dat de heer Denys beter dan ikzelf op de hoogte is van het overleg en van de feitelijke samenwerking tussen de gewesten, de gemeenschappen en de federale overheid.

In verband met de voorbereiding en de aanwezigheid op de Intergouvernementele Conferentie – niet de conferentie die de eerste minister in België zal organiseren, maar de Europese Intergouvernementele Conferentie – moet ik toch zeggen dat in het verleden, de gewesten en de gemeenschappen permanent over een volwaardige vertegenwoordiger

M. Ludwig Caluwé (CVP). – Je ne pensais pas que le premier ministre me donnerait raison. Il a pris des mesures après le dépôt de ma demande d'explication. Des membres du Parlement flamand et de mon parti ont, eux aussi, la même impression que moi. M. Denys est d'ailleurs mieux informé que moi à propos de la concertation et de la coopération entre les communautés et régions et les autorités fédérales. Précédemment, un représentant permanent des régions et communautés participait à la conférence intergouvernementale ; ces représentants ne seront désormais plus associés aux discussions que lorsqu'il s'agit de matières relevant de leur compétence.

C'est déjà la quatrième fois que l'on annonce qu'en 2001, quinze trains circuleront chaque jour sur l'« IJzeren Rijn » à travers les Pays-Bas. Nos voisins du Nord soumettent toujours l'utilisation de cette ligne ferroviaire à trois conditions, mais en attendant, le ministre des Communications a déjà dégagé 650 millions pour financer des travaux à Moresnet en Wallonie. Ce financement est censé être le pendant d'un investissement hypothétique de 1 milliard dans l' « IJzeren Rijn ».

(Mme Sabine de Bethune, première vice-présidente, prend place au fauteuil présidentiel.)

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – L’« IJzeren Rijn » et la ligne passant par Visé et Montzen sont bénéfiques pour Anvers, et donc pour la Flandre.

– L’incident est clos.

Demande d’explications de Mme Erika Thijs au secrétaire d’État à la Coopération au développement sur «la réforme de l’AGCD» (n° 2-108)

Mme Erika Thijs (CVP). – Le secrétaire d’État ne s’étonnera sans doute pas que je saisisse la première occasion pour l’interroger sur l’AGCD. Sous la législature précédente, la réforme de l’AGCD a fait l’objet de travaux constants. La dernière discussion en commission du Sénat date du mois de mai 1999. Lors du vote final, nous n’avons entendu aucune critique de la part des sénateurs Agalev et l’actuel secrétaire d’État s’est même abstenu. La réforme de l’AGCD est entrée en vigueur le 1er juillet 1999.

Bien sûr, un temps de réflexion s’impose au début d’une législature. Mais après neuf mois, nous ne voyons toujours pas venir cette réforme. Nous avons pourtant affaire à un

beschikken, terwijl het nu de bedoeling zou zijn de gewesten en de gemeenschappen slechts bij de conferentie te betrekken wanneer het over hun bevoegdheden gaat. Ik vind dit een stap terug.

Wat de IJzeren Rijn betreft, wordt nu al voor de vierde keer aangekondigd dat er in het jaar 2001 15 treinen door Nederland zullen rijden. Ik stel vast dat Nederland daar nog altijd drie voorwaarden bij formuleert. Het is nog altijd niet duidelijk of wij aan deze voorwaarden wel kunnen beantwoorden. Anderzijds stel ik vast dat er in Wallonië al meteen van een compensatie wordt gesproken voor de kosten van het voorlopig stukje IJzeren Rijn dat dan nog grotendeels op Nederlands grondgebied ligt. Tegenover de kostprijs van 1 miljard voor deze voorlopige regeling, stelt mevrouw Durant 650 miljoen ter beschikking voor investeringen in het Waalse stuk in de streek van Moresnet. Dit is al verworven, terwijl we nog moeten afwachten of die treinen einde 2001 ook effectief zullen rijden.

(Voorzitter: mevrouw Sabine de Bethune, eerste ondervoorzitter.)

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik wens op die laatste opmerking nog even te reageren omdat daarover vanmiddag ook in de Kamer is gedebatteerd. Daar is duidelijk gebleken dat de twee lijnen waarover de heer Caluwé spreekt, interessant zijn voor Antwerpen. De ene zorgt voor een verbinding met het Roergebied en het zuidelijk tracé verbindt het met Midden-Europa.

Antwerpen ligt in Vlaanderen. Deze twee lijnen zijn dus ook interessant voor Vlaanderen. Ik zie niet in waar hier het probleem zit.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Erika Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de hervorming van het ABOS» (nr. 2-108)

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Het zal de staatssecretaris zeker niet verwonderen dat ik hem bij de eerste de beste gelegenheid vragen stel over het dossier dat wij hebben samengesteld met betrekking tot de hervorming van het ABOS.

Aan die hervorming is een volledige regeerperiode gewerkt. De staatssecretaris heeft zelf nog deelgenomen aan de laatste besprekingen in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat.

Wij leven in een democratische staat, wat betekent dat de beslissingen door de meerderheid worden genomen en dat de minderheid zich daarbij moet neerleggen, ondanks de vele voorstellen die zij vaak formuleert. Ik heb vastgesteld dat geen enkele Agalev-senator tijdens die besprekingen heeft verklaard niet akkoord te gaan met de hervorming van het ABOS. De staatssecretaris zelf heeft zich bij de eindstemming onthouden. De hervorming van het ABOS is in wetten en besluiten vastgelegd en is vanaf 1 juli 1999 eigenlijk een feit.

Ik begrijp dat bij het begin van een nieuwe regeerperiode rekening moet worden gehouden met een studieperiode. Negen maanden na het aantreden van de regering is er van

secrétaire d'État bien intentionné. L'insertion de la nouvelle direction générale dans les structures des Affaires étrangères n'a pas commencé. Les fonctionnaires de l'ancienne AGCD sont dans la plus grande incertitude. Pourquoi ce long délai ? Pourquoi n'a-t-on encore envoyé aucun arrêté d'exécution au Conseil d'État ? Ces arrêtés étaient pourtant prêts.

Le gouvernement précédent a effectué une concentration géographique et diminué de moitié le nombre de pays partenaires pour n'en conserver que 25. Le secrétaire d'État nous dit à présent qu'il n'y a pas de liste parce que le gouvernement précédent aurait négligé de rédiger un arrêté royal. Cette liste ne devait être fixée par un arrêté royal qu'au moment où la loi relative à la coopération internationale belge aurait été publiée. Par la suite, le Conseil d'État a refusé d'examiner un projet d'arrêté parce qu'on était en période d'affaires courantes. La liste existe bel et bien et se trouve même sur le site web du ministère des Affaires étrangères. Quelles sont d'ailleurs les conclusions des deux experts que le secrétaire d'État a désignés pour optimaliser les critères de choix géographiques ? Quand aurons-nous enfin la liste des pays partenaires ?

Concernant la Coopération technique belge, les effectifs minimum ont bien été fixés mais ils ne sont pas opérationnels. Pire encore est le fait qu'à l'heure actuelle, il n'y a que 40 à 50 % des projets en cours qui ont été transférés à la CTB. En outre, il n'y a pas de projets nouveaux par faute d'encadrement. La réussite de la CTB n'est-elle pas mise en péril ? La rumeur court même que le secrétaire d'État voudrait remplacer la CTB par autre chose.

On aurait aussi décidé de ne transférer à la CTB ni la coopération financière, ni le Fonds de survie, ni l'allégement de la dette. Cela est-il exact ?

Quand va-t-on pourvoir au remplacement des deux membres du conseil d'administration qui occupent un mandat politique depuis huit mois ?

En juillet 1999, une note politique concernant les programmes de développement du secteur privé était prête. Il ne restait plus qu'à déterminer les trois pays dans lesquels on lancerait des projets pilotes. Pourquoi cela n'est-il pas fait après huit mois ? Pour quand peut-on espérer des progrès ?

Lors de l'intégration de l'AGCD au sein du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération internationale, la spécificité de la Coopération internationale a été garantie par le règlement organique du 3 juin 1999. Pour ce qui est du successeur de l'AGCD, la DGCI, le ministre des Affaires étrangères est tenu à une concertation avec le ministre qui a la coopération internationale dans ses attributions. Le secrétaire d'État a-t-il été consulté au sujet de l'arrêté concernant la structure du département, signé par le ministre Michel le 26 janvier dernier ? Approuve-t-il la décision qui a été prise ?

Madame Ribeiro-Vanderauwera du PRL a été nommée huitième membre du conseil de direction pour la Carrière étrangère. Cette nomination a-t-elle été faite par le secrétaire d'État ou par le ministre Michel ? Le ministre a-t-il consulté le secrétaire d'État pour les désignations aux fonctions dans la DGCI ? Quelle est la position du secrétaire d'État ? Tient-on compte des résultats de la consultation du personnel qui a

hervormingen op het terrein echter nog nauwelijks iets merkbaar. De staatssecretaris is erg geïnteresseerd in ontwikkelingssamenwerking en het uitblijven van de hervorming van het ABOS is dan ook des te erger. De feitelijke inpassing van de nieuwe directie-generaal binnen de structuren van Buitenlandse Zaken staat nergens. De diverse personeelsaanpassingen, de integratie van de diensten in de beschikbare gebouwen en de overheveling van projecten naar de BTC laten op zich wachten. Ondertussen leven de ambtenaren van het vroegere ABOS in de grootste onzekerheid inzake hun baan, reaffectatie, werkomgeving en nieuwe opdrachten.

Ik heb vragen bij deze traagheid. De ambtenaren wachten al een jaar op hun reaffectatie en zijn door de onzekerheid niet meer gemotiveerd. Tot vandaag werd nog geen enkel uitvoeringsbesluit aan de Raad van State voorgelegd. Nochtans werden bij het aantreden van de nieuwe regering alle uitvoeringsbesluiten klaargemaakt en konden ze op 12 juli worden voorgelegd. Waarom werden deze uitvoeringsbesluiten nog niet doorgestuurd naar de Raad van State?

Op vraag van de opvolgingscommissie ABOS in de Kamer besliste de vorige regering tot een geografische concentratie en halveerde ze het aantal partnerlanden tot vijfentwintig. Nu beweert de staatssecretaris dat er geen lijst van partnerlanden bestaat omdat de vorige regering geen koninklijk besluit maakte. Deze lijst van partnerlanden moest pas in een koninklijk besluit worden vastgelegd op het moment dat de wet op de Belgische internationale samenwerking gepubliceerd werd. Dat gebeurde op 1 juli 1999. Na deze datum wou de Raad van State evenwel geen ontwerpen meer behandelen. Enkel de lopende zaken werden nog behandeld. Deze lijst bestond echter reeds in 1997. In het beleidsplan "Kleur Bekennen" staat de lijst eveneens vermeld en zelfs op de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken worden de vijfentwintig partnerlanden opgesomd. Ondertussen vragen deze landen zich af of ze al dan niet geselecteerd blijven. Wanneer een nieuw land wordt aangewezen, valt een ander land immers af.

Daarenboven stelde de staatssecretaris twee deskundigen aan die de geografische keuzecriteria operationeel moesten maken. Op basis van hun werk werd een ontwerp van koninklijk besluit opgesteld dat zich nu bij de minister van Buitenlandse Zaken bevindt. Wat was het besluit van deze deskundigen en welke nieuwe elementen hebben ze aangebracht? Wanneer kan de lijst met de partnerlanden worden verwacht?

Ik kom nu bij de Belgische Technische Coöperatie. De *human resources*-capaciteit is wel vastgesteld, maar nog niet alle plaatsen zijn ingevuld. Nog problematischer zijn de projecten. Tot nu toe werd maar 40 tot 50% van de lopende projecten aan de BTC overgedragen en, erger nog, blijkt er een gebrek aan nieuwe projecten te zijn. Sinds 12 juli van vorig jaar zou er geen enkel nieuw project zijn bijgekomen. Naar verluidt ligt de oorzaak in het feit dat de omkadering ontbreekt. Omdat er geen lijst van 25 landen bestaat, kunnen de gemengde commissies niet samenkommen. Bijgevolg is het ook moeilijk om nieuwe projecten te lanceren.

We vragen ons af of het welslagen van de BTC hierdoor niet bijzonder ernstig in het gedrang komt. We hebben een beetje

eu lieu en mai 1999 ?

Les groupes de travail qui devaient préparer et encadrer l'organisation pratique de l'intégration ont débuté avec six mois de retard. Un de ces groupes de travail se penche sur la fusion des budgets. Le secrétaire d'État est-il pour ou contre cette fusion ? Où en est le recrutement d'attachés pour la Coopération internationale et d'experts possédant des compétences particulières ? Quand le secrétaire d'État va-t-il enfin présenter sa note de politique concernant la Coopération internationale ? Assure-t-on un suivi à l'initiative de Réginald Moreels en matière d'armes légères ? Peut-on considérer que les textes qui figurent sur le site web traduisent encore la ligne politique officielle ?

het gevoel dat men de BTC een langzame dood wil laten sterven en dat kan toch niet de bedoeling zijn. We vangen zelfs geruchten op dat de staatssecretaris met iets anders bezig zou zijn, een instelling die in de plaats zou komen van de BTC. Misschien zijn dat allemaal loze geruchten, maar in elk geval is het belangrijk op dit punt klaarheid te scheppen. We hebben immers allemaal het beste voor met de ontwikkelingssamenwerking.

Bovendien zou beslist zijn noch de financiële samenwerking, noch het Overlevingsfonds, noch de schuldverlichting naar de BTC over te hevelen. Klopt dit en zo niet, wanneer mogen we de overheveling dan verwachten? De staatssecretaris heeft in deze materie toch inspraak en aangezien vice-eerste minister Michel hier enkele weken geleden heeft verklaard dat staatssecretaris Boutmans zijn beste vriend is, zal hij hem bij deze materie toch wel betrekken, veronderstel ik.

Acht maanden nadat twee leden van de raad van bestuur van de BTC, de heren Dallemande en Geens, collega's van ons werden, zijn ze nog altijd niet vervangen. Wanneer zal dat gebeuren en wie zijn de nieuwe leden?

Bijkomend belangrijk punt voor de nieuwe stijl van de ontwikkelingsprogramma's zijn de "privé-sectorontwikkelingsprogramma's". Ik vind dit een bijzonder goed initiatief, omdat het de hele ontwikkelingssamenwerking een extra impuls kan geven. In juli 1999 was er al een beleidsnota over de PSOP klaar. Er dienden alleen nog drie landen te worden geselecteerd voor het organiseren van proefprojecten. Zijn deze landen intussen gevonden en wanneer mogen we op dit vlak enige vooruitgang verwachten?

Ik kom nu tot de integratie van het ABOS in het departement van Buitenlandse Zaken. In het orgaaniek reglement van 3 juni 1999 werd de specificiteit van internationale samenwerking veiliggesteld. Ik herinner me nog dat we staatssecretaris Moreels meermaals op het hart drukten ervoor te zorgen dat hij greep bleef houden op de internationale samenwerking zodat niet alles in de grote mastodont van Buitenlandse Zaken zou verdwijnen. Het orgaaniek reglement legt een aantal bevoegdheden vast. Volgens artikel 4 bepaalt de minister van Buitenlandse Zaken de structuur van het ministerie. Voor DGIS dient dit wel te gebeuren in overleg met de minister of staatssecretaris die bevoegd is voor internationale samenwerking.

Minister Michel ondertekende op 26 januari het structurabels.

Werd de staatsecretaris geconsulteerd, is hij het eens met de genomen beslissing?

Volgens artikel 31, paragraaf 1, mag de minister die bevoegd is voor internationale samenwerking een achtste lid van de directieraad voor de Buitenlandse Carrière aanwijzen. Op deze post werd mevrouw Ribeiro-Vanderauwera van de PRL benoemd. Werd ze benoemd door de staatssecretaris of door minister Michel?

Volgens artikel 34, paragraaf 2, wijst de minister van Buitenlandse Zaken voor DGIS de ambten toe, in overleg met de minister of staatssecretaris die bevoegd is voor internationale samenwerking. Welk overleg heeft met de staatssecretaris plaatsgevonden en wat is zijn positie? Deze

	<p>week stonden de kranten vol van berichten over politieke benoemingen. De staatssecretaris had daar blijkbaar weinig mee te maken. Heeft hij dan geen inspraak? We hebben allemaal gezegd dat het moet gedaan zijn met de politieke benoemingen. Voor een departement als Ontwikkelingssamenwerking is dat heel belangrijk. In mei 1999 werd het personeel geraadpleegd. Wat is er met die consultatie gebeurd? Wordt er rekening gehouden met de suggesties van het personeel?</p> <p>De diverse werkgroepen die de praktische organisatie van de integratie moeten voorbereiden en begeleiden, zijn pas op 14 februari 2000, zeg maar zes maanden te laat, gestart. Eén van deze werkgroepen buigt zich over de samenvoeging van de begrotingen van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking. Is de staatssecretaris voor of tegen een samenvoeging van de begrotingen?</p> <p>Hoe staat het met de werving van attachés voor Internationale Samenwerking en van deskundigen met bijzondere bevoegdheden?</p> <p>Een laatste punt betreft de beleidsnota. Reeds twee keer meende ik, ten onrechte, niet aanwezig te kunnen zijn bij de voorstelling van de beleidsnota, maar na acht maanden is er nog steeds geen beleidsnota over internationale samenwerking. Krijgen we binnenkort een beleidsnota?</p> <p>Wordt het initiatief van Réginald Moreels in verband met de lichte wapens gevuld?</p> <p>Mogen we ervan uitgaan dat de teksten die op de website staan nog altijd de officiële beleidsvisie terzake vertolken?</p> <p>Mme Anne-Marie Lizin (PS). – Je voudrais ajouter quelques considérations aux propos formulés de façon objective par Mme Thijs.</p> <p>Monsieur le secrétaire d'État, nous espérons beaucoup de vos réalisations en matière de coopération au développement mais je voudrais insister sur deux points.</p> <p>Je rentre d'un séjour de cinq jours au Bénin où, avec le ministre belge des Affaires étrangères, le président et le ministre de l'Intérieur béninois, nous avons eu l'occasion de faire le tour du pays et d'évaluer le grand intérêt de villes et de communes belges. Pendant cette période, cinq communes étaient en train de travailler à divers endroits du Bénin où la situation le mérite. Rien que pour la ville jumelée avec Huy, Natitingou, la capitale du Nord, une énorme opération d'excision est en préparation. Cette opération a lieu tous les trois ans. Elle touche des enfants de 7 à 18 ans, bien au-delà parfois. La prochaine grande séance d'excision aura lieu en 2001. Toutes les autorités publiques essaient de l'éviter, de la reporter, de trouver des formules, notamment en recyclant les femmes pratiquant l'opération, la seule façon d'empêcher que cette cérémonie ait lieu.</p> <p>L'idéal serait qu'une législation soit élaborée mais, en l'absence de loi, les autorités publiques comptent sur notre capacité de convaincre et sur le travail de proximité que nous pouvons réaliser dans cette zone où, sur 30 ethnies différentes, seulement trois ne procèdent pas aux excisions rituelles.</p> <p>À côté des nombreuses villes belges qui s'intéressent à ce problème, il y a aussi l'armée – je vous en ai parlé – qui est en</p>
--	---

train de préparer la formation d'une compagnie de l'armée béninoise en prévision d'opérations de *peace keeping* à d'autres endroits.

Mise à part cette présence massive qui pourrait justifier un intérêt particulier – c'est en tout cas ce qu'espèrent le président et le ministre des Affaires étrangères –, je voudrais vous poser la question plus générale de la coopération entre villes et du rôle que vous pensez que l'on peut jouer. Je crois qu'à ce stade de la coopération décentralisée, de nombreuses villes belges sont mûres à cet effet et attendent de votre part un pilotage et des conseils sur la façon d'organiser un cadre dans lequel nous pourrions agir d'une façon efficace.

Je voulais saisir cette occasion pour vous dire que beaucoup de gens considèrent de manière très positive ce qui peut être réalisé en termes de coopération au développement sous votre houlette ; mais parfois, on a aussi besoin que vous nous disiez avec précision les directions que vous souhaitez donner à la coopération, notamment entre les villes.

M. Georges Dallemande (PSC). – Je souhaitais me joindre à la demande d'explications de Mme Thijs parce que je fais partie de ceux qui sont préoccupés par l'évolution des relations entre les Affaires étrangères et la Coopération.

Je me félicitais qu'un ministre écologiste soit à la tête du département de la Coopération. Je me félicitais également des nouvelles intentions du gouvernement, notamment en ce qui concerne les nouvelles priorités et l'augmentation du budget de la Coopération. Malheureusement, j'ai l'impression de ne pas voir venir grand-chose.

Nous n'avons toujours pas reçu votre note de politique générale que vous avez pourtant annoncée à plusieurs reprises. Nous devions vous recevoir en commission le 14 mars dernier, mais nous n'avons pas pu obtenir cette note.

Par ailleurs, les communications entre votre département et celui du ministre Michel ne semblent pas très bonnes. Par exemple, vous n'étiez pas présent à la semaine des experts sur l'Afrique centrale et votre cabinet n'y était représenté que par une seule personne. Quelques jours plus tard, vous avez organisé un exercice similaire avec les chefs de coopération sur le même sujet. Dans ces conditions, il paraît difficile de travailler de manière vraiment efficace.

Nous n'avons toujours aucune nouvelle d'une éventuelle convention de coopération entre votre département et celui de M. Michel. On aurait même renoncé, de part et d'autre, à obtenir un accord de ce type, ce qui me semble également très préoccupant.

Indépendamment de ce qui s'est dit récemment sur les nominations à la DGCI, j'ai cru comprendre que la cellule de programmation budgétaire avait été transférée en même temps que ce paquet de nominations, par les bons soins de notre ministre des Affaires étrangères, à la direction générale A, qui est directement sous son autorité. Cette cellule avait été prévue dans le cadre de la réorganisation de la Coopération et du ministère des Affaires étrangères et un arrêté ministériel était en préparation sous l'ancienne législature en vue de permettre à la DGCI de travailler étroitement avec votre cabinet.

Je ne sais pas si cet élément vous préoccupe, mais je me demande si vous aurez toujours la possibilité de procéder

De heer Georges Dallemande (PSC). – *Ik heb altijd al veel interesse gehad voor ontwikkelingssamenwerking. Ik was dan ook blij dat die bevoegdheid werd toegekend aan een groene minister, temeer daar de regering van plan was meer te doen op dat gebied. Er gebeurt echter niet veel.*

Er rijzen talrijke problemen tussen de departementen Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken. Beide ministers hebben elk op hun beurt een week georganiseerd in verband met bijna identieke aangelegenheden. De idee om tussen beide departementen een samenwerkingsakkoord te sluiten lijkt ook te zijn opgegeven. Daarbij komt nog de overdracht van de cel budgettaire programmering van ontwikkelingssamenwerking naar DG A, die onder het rechtstreekse gezag van Buitenlandse Zaken valt. Is dat niet een eerste stap naar het rechtstreekse beheer van de begroting van ontwikkelingssamenwerking door de minister van Buitenlandse Zaken?

aisément aux exercices d'allocation et de programmation budgétaires. Ne s'agit-il pas d'une première étape vers une gestion directe de l'enveloppe de la Coopération par le ministre des Affaires étrangères, comme ce dernier l'a toujours souhaité ?

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *Je remercie les orateurs de leurs paroles aimables à mon égard. J'aurais préféré que Mme Thijs écoute ma réponse avant d'annoncer à la presse qu'il n'y a pas de politique.*

La loi relative à la coopération internationale et celle relative à la Coopération technique belge sont deux lois de base importantes pour notre coopération au développement. La première ne comportait pas de disposition transitoire. On y a remédié et il existe maintenant des dispositions relatives à l'entrée en vigueur. Il n'y a donc pas de problème de continuité. Mon prédecesseur avait préparé une série d'arrêtés, mais le Conseil d'État a rejeté l'urgence.

La loi relative à la Coopération technique belge ne comporte pas de mesure transitoire, ce qui cause de nombreux problèmes. Je ne suis pas très enthousiaste quant à la Coopération technique belge, mais je respecterai la loi et je l'appliquerai. Je mène une concertation positive avec les organes de direction. Sans cette mesure transitoire, je ne peux théoriquement, depuis le 1er juillet, appliquer les accords bilatéraux. Mais le 1er juillet, la Coopération technique belge n'avait pas encore de personnel. En accord avec l'inspection des finances, j'ai décidé de faire prévaloir le principe de la continuité de gestion.

On se plaint qu'il n'y ait pas de nouveaux projets. Si l'on avait, par le biais d'une réglementation transitoire, maintenu les projets en cours, et ce certainement dans les pays où l'on ne réalise qu'un ou quelques projets, les choses auraient été grandement facilitées. Actuellement, je suis obligé de transférer ces projets à la Coopération technique belge. En réalité, cela s'avère souvent peu rationnel. Il aurait mieux valu laisser ces projets aux sections qui les traitaient sur place.

On a oublié lors de la conception de la loi que le reste du monde ne comprend pas cette réforme et qu'il n'est en rien lié. Nos collaborateurs de section furent la plupart du temps traités comme du personnel diplomatique et bénéficiaient par exemple d'une immunisation fiscale. Ceci doit maintenant être revu pays par pays. C'est un processus fastidieux. Des problèmes se posent également quant au statut de séjour de nos collaborateurs. Nous sommes donc amenés très souvent à régler un tas de problèmes d'ordre pratique.

Le bureau d'avocats qui avait écrit certains textes relatifs à la réforme, pour le compte de l'administration et à la demande de mon prédecesseur, avait également établi des projets de contrat pour le compte de la Coopération technique belge. C'est en effet obligatoire. Pour chaque projet, la Coopération technique belge doit entreprendre une mission dans le pays partenaire concerné. Par ailleurs, l'inspecteur des finances a dit qu'il s'agissait de contrats léonins : un tel contrat donne tous les avantages à une partie et tous les inconvénients à l'autre. J'ai refusé de signer ces contrats. Ce problème est maintenant réglé et nous avons un contrat type.

La Coopération technique belge devait encore chercher des

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Ik dank de sprekers voor de hartelijke woorden die ze tot mij hebben gericht. Mevrouw Thijs, die me ook heel wat kritische vragen stelt, wil ik wel vragen voortaan mijn antwoord af te wachten in plaats van tevoren al aan de pers te gaan vertellen dat ik geen beleid die naam waardig voer. Maar goed, ik ben niet van plan aan dergelijke incidenten veel aandacht te spenderen.

Ik probeer in grote lijnen de vele uitvoerige vragen te beantwoorden.

De wet op de internationale samenwerking en de wet op de BTC zijn twee belangrijke basiswetten voor onze internationale samenwerking. Eerlijk gezegd verkiest ik nog altijd de term ontwikkelingssamenwerking, die veel duidelijker zegt waar het over gaat en die trouwens in de bewuste wet meermaals terugkomt.

Het eerste wat ik als staatssecretaris vaststelde, is dat de wet op de internationale samenwerking geen overgangsbepalingen bevatte, hoewel die wel door het Parlement waren goedgekeurd. Ik heb dit rechtgezet door in het *Belgisch Staatsblad* een bijkomende overgangsbepaling te publiceren die zegt dat de wet in werking treedt naarmate ze bij koninklijke besluiten in werking wordt gesteld. Er is dus geen probleem voor de continuïteit, tenminste niet meer sinds ik dit initiatief heb genomen.

Mevrouw Thijs zegt terecht dat mijn voorganger een reeks koninklijke besluiten klaar had waarvoor hij aan de Raad van State een spoedbehandeling gevraagd had. De Raad heeft die urgentie echter afgewezen.

Inzake de BTC zaten we met het veel grotere probleem dat er helemaal geen overgangsbepalingen bestonden. Ik heb op een bepaald ogenblik overwogen die nog uit te werken, maar heb daar later van afgezien, omdat dit een hele parlementaire procedure en dus veel tijd vereist. De gevolgen voor de BTC zijn niet gering. Hoewel ik de "schepping" ervan nooit met enthousiasme begroet heb, zal ik de wetten daaromtrent onverkort naleven en uitvoeren. Dat heb ik van bij mijn aantreden gezegd, onder meer op de conferentie van de diplomatieke dagen. Dat is ook wat we zonder enige bijbedoeling in praktijk brengen. Ik heb trouwens een regelmatig en goed overleg met de leiding van de BTC.

De heer Dallemande zal me zeker niet tegenspreken wanneer ik zeg dat het desalniettemin veel beter zou geweest zijn indien er destijds in de wet een overgangsregeling was uitgewerkt. Het gevolg is immers dat ik theoretisch vanaf 1 juli 1999 geen enkele uitvoering aan enig bilateraal werk mag geven dat niet langs de BTC passeert. Op die datum had de BTC echter nog geen personeel en was dus niet in staat om wat dan ook te presteren. We hebben dan maar afgesproken, met goedkeuring van de Inspectie van Financiën, de continuïteit van het bestuur te laten voorgaan op de strikt formele, maar reële bekommernis.

Mevrouw Thijs beklaagt zich over de afwezigheid van nieuwe

locaux et engager du personnel alors que la loi était déjà d'application sans dispositions transitoires. Je ne suis, par ailleurs, pas responsable du recrutement de personnel par la Coopération technique belge.

Il y a une amélioration. Depuis quelques semaines, certains transferts ont été soumis à signature, et un membre de la Coopération technique belge accompagne chaque mission.

La loi relative à la Coopération internationale prévoit certains critères pour la concentration géographique. Le critère le plus objectif est le degré de pauvreté. On dispose de chiffres à ce sujet.

Le deuxième critère est la présence de la Belgique. Ce critère peut être concrétisé. J'ai envoyé ma proposition provisoire au ministre Michel. Elle doit être soumise au conseil des ministres. Le gouvernement précédent n'a pris aucun arrêté royal relatif à la concentration géographique. Cela ne signifie pas qu'en attendant la nouvelle liste, je ne suivrai pas celle du gouvernement précédent. La nouvelle liste ne différera pas tellement de l'ancienne. En outre, on ne peut pas mettre un terme, brusquement et sans aucune raison, à la coopération bilatérale avec un pays. J'attends une publication rapide de la nouvelle liste.

En ce qui concerne les questions portant sur la CTB, je peux vous informer que d'ici l'été, une décision concernant chaque projet aura été prise. Provisoirement, je traite uniquement ce que la loi nous oblige à traiter, ce qui demande déjà beaucoup de travail. Dans deux ans, celui-ci devra être évalué.

La CTB est une machine qui est surtout destinée à l'exécution de projets. La nouvelle tendance consiste à travailler davantage en fonction de programmes, de la prévention de conflits et du budget. Le travail axé sur les projets est un concept du passé.

Je dois transférer la coopération financière et l'aide bilatérale à la CTB. J'ai pu transmettre directement l'aide budgétaire d'un montant de 250 millions de francs au Niger. On demandait de procéder à une deuxième opération. La France et le Danemark ont suivi le projet, ce qui a permis le rétablissement financier du Niger. Les écoles ont pu être rouvertes, ce dont je me réjouis. À l'avenir, les paiements devront se faire via la CTB. Je ne suis pas sûr que cela accélérera les choses.

En ce qui concerne le fonds de survie, on y a supprimé la mention de la CTB. Je ne sais pas encore si, à l'avenir, je transférerai à la CTB plus que ce que la loi prévoit.

La note de politique de mon prédécesseur relative au POS n'était pas encore tout à fait terminée. Cette note prévoyait un soutien aux entreprises belges ayant certaines réalisations à leur actif dans les pays partenaires. Elle prévoyait en outre la possibilité de soutenir des initiatives économiques dans les pays partenaires. Je trouve le deuxième volet judicieux. J'ai par contre des doutes à propos du premier, car il concerne par définition une aide liée et des avantages que les entreprises belges s'accordent mutuellement.

Mon prédécesseur a par conséquent fait part de ces éléments à la commission européenne. Cette dernière a fait parvenir un questionnaire auquel mon prédécesseur n'a pas donné suite et auquel je ne donnerai pas davantage suite parce que je ne

projecten. Ik wil er in dit verband op wijzen dat het voor de BTC heel wat gemakkelijker zou zijn indien men een overgangsbepaling had opgesteld om ervoor te zorgen dat de lopende projecten konden worden afgewerkt door de personen of instanties die ermee waren begonnen, zeker in de landen waar maar weinig projecten lopen. Vele lopende projecten moeten worden overgedragen aan de BTC hoewel het veel rationeler zou zijn deze projecten te laten afhandelen door de secties die in sommige landen nog steeds operationeel zijn. Ik geef een voorbeeld. Aangezien de bilaterale samenwerking met Indonesië werd stopgezet, moet er thans een zeer kleinschalig project voor het boren van een waterput op een afgelegen Indonesisch eiland naar de BTC worden overgeheveld, wat uiteraard een verspilling van energie en middelen betekent.

Het zou nuttig zijn dat de leden van de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en de Landsverdediging overleg plegen met de directie van de BTC. Bij het opstellen van de wettekst is men blijkbaar vergeten dat onze wetten in Benin, Vietnam, Bolivia en Peru niet van toepassing zijn. Ons ABOS-coöperanten werden tot nu toe min of meer gelijkgesteld met diplomaten en genoten in vrijwel alle landen een vrijstelling van invoerbelastingen en BTW. Deze regeling moet thans land per land opnieuw worden besproken. Vele landen kennen immers geen belastingvrijstelling toe aan een vertegenwoordiger van een naamloze vennootschap, zelfs wanneer het om een publiekrechtelijke vennootschap gaat en wij verzoeken om deze personen hetzelfde statuut toe te kennen als de vroegere medewerkers van de sectie. Deze onderhandelingen zijn zeer omslachtig en vergen heel wat tijd. Waarschijnlijk zal alles op termijn in orde komen, maar de diensten van Buitenlandse Zaken aarzelen – terecht – om deze personen een diplomatiek paspoort toe te kennen. Er wordt thans een regeling uitgewerkt om de betrokkenen een dienstpaspoot te geven.

Iedereen weet dat de Belgische reglementering inzake verblijfsvergunningen zeer streng is. Dit geldt ook voor sommige partnerlanden, maar niet voor allemaal. Voor personen met een diplomatiek of semi-diplomatiek statuut is er geen enkel probleem; zij krijgen een onbeperkt verblijfsstatuut. Voor een personeelslid van de naamloze vennootschap BTC is dat echter minder evident. Ik wil de publieke opinie hiermee niet lastig vallen, maar aangezien men mij deze vraag stelt, moet ik erop wijzen dat deze aangelegenheid de directie van de BTC en het staatssecretariaat van Ontwikkelingssamenwerking reeds geruime tijd bezighoudt. Het regelen van verblijfsvergunning en status van een coöperant zorgt vaak voor heel wat problemen. Bovendien mag men niet vergeten dat het niet-verlenen van een belastingvrijstelling, de kosten voor onze coöperatie aanzienlijk doet toenemen.

Ik heb al vaak gezegd dat ik een grote waardering heb voor mijn voorganger, die zelf heeft verklaard dat hij een groenlinkse visie op ontwikkelingssamenwerking heeft, al verschil ik van mening met hem op een heel wat punten.

Een discrete kritiek heb ik wel op zijn voorliefde om wetten, decreten, reglementen en contracten uit te werken in de beslotenheid van zijn kabinet. De briljante juristen zaten op dat ogenblik wellicht elders, want wij hebben vandaag nogal wat moeilijkheden met die teksten.

veux plus suivre cette voie. Nous sommes à la recherche d'une approche nouvelle.

Je reprendrai les éléments utilisables de la note de M. Moreels. Nous opterons probablement pour une forme de fonds d'investissement pour les pays en voie de développement.

L'éparpillement des compétences constitue un problème supplémentaire pour le subventionnement des entreprises belges. On se pose en effet souvent la question de savoir si l'autorité fédérale peut subsidier les entreprises de cette manière.

Quant à l'intégration de l'OBCE au sein du ministère des Affaires étrangères, je n'ai jamais été très enthousiaste à cet égard. Ce dossier n'était pas simple. Tous les arrêtés d'intégration étaient prêts lorsque je suis entré en fonction. Pour autant que je sache, les deux ministres concernés avaient conclu un accord. L'arrêté d'affectation n'était cependant pas encore prêt. Il ne le fut qu'avec beaucoup de retard, ce qui causa pas mal d'inquiétude parmi le personnel. Il ressort des nombreux contacts que j'ai eu avec le personnel que cette inquiétude existe bel et bien.

Il y a eu concertation sur l'arrêté de structure. En ce qui concerne l'arrêté d'affectation, je n'ai pas été consulté. Il a été élaboré par le précédent gouvernement en exécution de l'arrêté organique. Je n'approuve pas cet arrêté sur certains points et, en concertation avec le ministre Michel, nous sommes à la recherche d'une solution.

La nomination du commissaire spécial n'est pas un exemple de régularité statutaire. J'ai toutefois appris à connaître M. Van Craen. C'est un homme qui travaille beaucoup et qui se dévoue pour la coopération au développement. Entre-temps, il a accepté le poste de directeur auprès d'« Export Vlaanderen ».

La procédure de nomination d'un directeur général doit encore être lancée. Bien que cela ne relève pas de ma compétence, je dois être impliqué dans la concertation en vertu du statut organique. Il est exact que Mme Ribeiro a été nommée comme membre supplémentaire au conseil de direction. J'ai aussi nommé un membre au conseil de direction, ainsi que le suppléant – que je dois désigner – du secrétaire général.

Le règlement relatif à l'engagement d'attachés a encore été établi par mon prédecesseur. Cela provoque l'irritation de certains, parce que tous ne n'entreront pas en ligne de compte. Après analyse, il est apparu qu'il valait mieux ne rien modifier, de manière à éviter une série d'interminables procédures devant le Conseil d'État. Les examens sont terminés, mais certains candidats doivent encore passer un examen linguistique. J'espère que les lauréats pourront entrer en fonction début septembre. Leur nombre est toutefois insuffisant. De plus, de nombreux experts possédant des qualifications particulières passent à la CTB ou se portent candidat pour une fonction d'attaché. J'ai cependant approuvé une liste des expertises recherchées.

L'administration a entamé la procédure pour le recrutement d'experts.

En raison de diverses circonstances, la note de politique générale annoncée pour février n'a pu être terminée que fin

Vandaag verwijt het Rekenhof mij dat hetzelfde advocatenkantoor dat voor rekening van de administratie een aantal teksten voor de hervorming heeft uitgewerkt, ook de ontwerpcontracten voor de BTC heeft opgemaakt. Volgens het beheerscontract moet ieder project dat de Belgische overheid door de BTC wenst te laten uitvoeren, immers het voorwerp uitmaken van een contract, met inbegrip van een volledige inventaris, beschrijving en identificatie van het project. Die bepaling geldt voor elk project, ook het kleinste, dus bijvoorbeeld ook voor een eenvoudige missie van de BTC naar een partnerland. Goedkoper en simpeler maakt dat het er niet op.

De inspecteur van Financiën heeft opmerkingen gemaakt bij deze contracten en ze als leonien bestempeld. Een leonien contract of een leeuwenbeding, is een contract dat aan de ene partij alle voordelen biedt en aan de andere alle nadelen. Ik heb dus geweigerd deze leoniene contracten van de BTC te ondertekenen. Hierover is opnieuw onderhandeld moeten worden en nu is er een type-contract uitgewerkt waarmee zowel de administratie als de BTC en ikzelf in grote lijnen kunnen leven. Dat was evenwel niet de ideale manier van werken. Het ware misschien beter geweest dat mijn voorganger of ikzelf, samen met de BTC, de administratie en gespecialiseerde juristen, samen een contract hadden uitgewerkt.

De BTC moest een gebouw vinden en inrichten en personeel werven, terwijl de wet al van toepassing was zonder overgangsbepalingen. Zo daarover wat meer tijd was gegaan, dan ware dat beter geweest.

Is de BTC wel snel genoeg overgegaan tot wervingen en heeft ze wel de juiste mensen geworven? Voor die kwestie ben ik niet verantwoordelijk. Volgens de wet is de BTC zelf hiervoor verantwoordelijk. Ik lever geen kritiek op de BTC; gelieve dan ook op mij geen kritiek te geven voor die wervingen.

Toch kan ik vandaag wat optimistischer tegen de toekomst aankijken. Sinds een aantal weken krijg ik bijna dagelijks nieuwe overdrachten ter ondertekening voorgelegd. Op alle buitenlandse missie's, in het kader van programma's of ter voorbereiding van programma's, gaat iemand van de BTC mee, zodat ze van meetaf aan bij de nieuwe programma's zijn betrokken. Dat was onder andere het geval toen ik onlangs Bolivië heb bezocht.

Het heeft wat voeten in de aarde gehad – ik wil dat niet betwisten –, maar de nieuwe werkwijze is nu toch ingevoerd. Of mij schuld treft? Ik denk het niet, maar het staat iedereen vrij dat te veronderstellen.

Voor de geografische concentratie vewijs ik naar de wet op de internationale samenwerking, die een aantal criteria geeft voor het vastleggen van de lijst van maximum 25 concentratielanden. Sommige criteria zijn vrij objectief, zoals de armoedegraad, waarvoor statistieken worden opgemaakt door het UNDP.

Het criterium van de constante Belgische aanwezigheid hebben we samen met experts trachten te kwantificeren in een gezamenlijk overleg tussen Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. Op basis van dit overleg heb ik minister Michel ongeveer tien dagen geleden een voorlopig voorstel bezorgd dat op de Ministerraad zal worden

mars. Elle est déjà en possession du président de la commission des Relations extérieures de la Chambre et de celle du Sénat. Elle sera probablement discutée mercredi en commission de la Chambre.

besproken.

De vorige regering heeft terzake geen koninklijk besluit uitgevaardigd. Dit betekent niet dat ik mij niet gebonden acht door de lijst die de vorige regering heeft opgesteld. Zolang er geen nieuwe lijst is, zal ik de eerste, niet-rechtskrachtige lijst respecteren. De nieuwe lijst zal niet veel van de vorige afwijken, omdat ook continuïteit belangrijk is. Dit heeft echter niet tot gevolg dat de lopende bilaterale samenwerking met landen die niet op de lijst staan, ineens wordt stopgezet. Op basis van de regel *pacta sunt servanda* worden de lopende contracten afgewerkt. Ik hoop dus dat de lijst binnenkort door de Ministerraad zal worden goedgekeurd en in het *Belgisch Staatsblad* kan worden gepubliceerd.

Dan waren er nog enkele bijkomende vragen over de BTC. Er wordt volop werk gemaakt van de werving van personeel en de overdracht van projecten en programma's. Ik schat dat deze operatie tegen de zomer kan worden afgerond.

Rekening houdend met de absorptiecapaciteit van de BTC en het vele werk dat gepaard gaat met het overnemen van de verplichte bilaterale samenwerking, draag ik in eerste instantie alleen datgene over waartoe ik wettelijk verplicht ben, namelijk de bilaterale samenwerking. Dit levert momenteel genoeg werk op.

Ik heb niet de ambitie om een andere "machine" dan de BTC op te richten. Wel meen ik dat de BTC na een periode van ongeveer twee jaar moet worden geëvalueerd. De BTC is gebaseerd op een Duits model, dat ginds nu ter discussie staat.

Ik heb twee grote problemen met de BTC. Ten eerste is het een machine die er vooral op gericht is om projecten te realiseren. In mijn beleidsnota, die volgende maandag officieel in beide landstalen in het Parlement zal worden ingediend, staat dat er een nieuwe tendens bestaat om steeds minder projecten te realiseren en meer aandacht te besteden aan werken op basis van programma's, conflictpreventie en budgethulp. Ik meen dat de BTC hiertoe niet het best is geschikt. Het is niet onmogelijk om ermee te werken, maar volgens mij is het een achterhaald concept. Om die reden hoed ik mij in mijn beleidsnota om zeer definitieve oordelen te vellen. Alles verandert zeer snel.

Zelfs het IMF en de Wereldbank hebben nu ingezien dat hun structurele aanpassingsprogramma's misschien toch niet aan het brein van een genie ontsproten zijn en dat ze hier en daar veel kwaad hebben gedaan. Dat kan dus ook allemaal veranderen.

De bilaterale financiële samenwerking dragen wij uiteraard over; dat moet ook. Dat betekent dat de operatie met betrekking tot Niger, die ik in november heb goedgekeurd, ook wel degelijk is afgerond. Deze operatie had betrekking op een budgethulp van 250 miljoen in het kader van de overgang van dat land van een dictatuur naar een ontluikende democratie. Dat geld hebben wij, na grondig internationaal overleg, rechtstreeks op twee maanden tijd overgemaakt en in januari was het dan ook in Niger. Nu vraagt dat land mij een tweede soortgelijke operatie. Het heeft dankzij die eerste operatie zijn ambtenaren een maand kunnen betalen. Als gevolg daarvan zijn ook Frankrijk en Denemarken beginnen meewerken, is de begroting van het land doorzichtig gemaakt, is er een financieel herstel op gang gebracht, weliswaar op een laag sociaal-economisch niveau, en konden de scholen

worden heropend. Ik heb de voorbije maanden veel leuke en spannende zaken beleefd, maar dit laatste feit heeft mij de afgelopen acht maanden het meeste plezier gedaan. Er konden immers honderdduizenden kinderen opnieuw naar school gaan omdat de leerkrachten opnieuw werden betaald. Er zijn nu nieuwe onderhandelingen aan de gang, maar in de toekomst zal dit langs de BTC moet gebeuren. Die zal daar kosten afhouden, maar ik betwijfel of de zaken sneller zullen gaan. De wet schrijft echter voor dat in bilateraal verband op die manier moet worden gewerkt.

Ik kom nu tot het Overlevingsfonds. De Raad van State heeft geadviseerd om de vermelding van de BTC in het koninklijk besluit over het Overlevingsfonds te schrappen. Dat besluit bepaalt echter dat ten minste 15 % van de projecten via bilaterale weg moeten worden gefinancierd, dus via de BTC.

Op de vraag of we in de toekomst meer zullen overdragen dan we verplicht zijn, kan ik nog niet antwoorden. Dat hangt af van de omzetcapaciteit van de BTC, van de praktische werking, van afspraken. Ik verbind mij daar nu dus niet toe, maar ik zeg ook niet dat ik het niet zal doen.

Ik heb ook vragen gekregen over het "privé-sectorontwikkelingsprogramma", PSOP genoemd. Mevrouw Thijs zegt dat mijn voorganger eind juni een beleidsnota over het PSOP klaar had. Die beleidsnota was niet helemaal afgerond. Ze voorzag in steun aan Belgische ondernemingen die in partnerlanden bepaalde zaken tot stand wilden brengen, zoals investeringen, haalbaarheidsstudies, enzovoort. Ze voorzag ook in de mogelijkheid om in die partnerlanden bepaalde economische initiatieven van partnerbedrijven te ondersteunen. Dit laatste punt vind ik wel zinvol, maar over het eerste heb ik twijfels. Een van de redenen daarvoor is dat het hier om gebonden hulp gaat en dat bepaalde Belgische bedrijven worden bevoordeeld.

Mijn voorganger heeft dat ter kennis gebracht van de Europese Commissie, wat zijn plicht was. De Europese Commissie heeft daarop een vragenlijst gestuurd. Die vragenlijst is zowel bij mijn voorganger als bij mij blijven liggen. Mijn voorganger was er niet in geslaagd een antwoord te formuleren en ik ben van mening dat het beter is die weg niet verder te bewandelen.

We zoeken nu een nieuwe visie op de PSOP. Daarvoor zullen we een aantal bruikbare elementen uit de strategienota van de heer Moreels overnemen en waarschijnlijk, maar ik zeg dit onder voorbehoud omdat de studie daarover nog niet af is, zullen we gaan in de richting van een naar Nederlands en Deens model op te richten investeringsfonds voor ontwikkelingslanden met aandacht voor de werkelijke nood aan risicokapitaal voor ontwikkelingslanden. Ik wil hier nog aan toevoegen dat mijn voorganger zelf, om redenen die hij ongetwijfeld kan uitleggen, de tweede fase van het onderzoek, dat hij aan professor Couvreur had opgedragen, heeft ingetrokken.

Ik stel voor om daar ook enkele bevoegde personen van de BTC bij te betrekken, maar men reageert ook daar niet erg enthousiast. Als de PSOP past in een bilateraal kader, zal ik het alleszins aan de BTC moeten overdragen. In de BTC is trouwens ook een structuur voor de PSOP uitgedacht. De invulling is echter nog niet gebeurd omdat de BTC het niet helemaal eens was met de visie die daarop door het vorige

kabinet was ontwikkeld. Mevrouw Thijs kan dat zelf vragen. Een ander probleem bij subsidies aan Belgische bedrijven is de bevoegdheidswestie. Dat is in België altijd een heikel punt. In ontwikkelingslanden spreken we bij de minste administratieve hindernis onmiddellijk van een bureaucratie. Ik vraag mij echter af of de federale overheid wel Belgische bedrijven mag subsidiëren om in een ontwikkelingsland te investeren. Is dat geen taak van de Vlaamse overheid? Ik ben daar niet zo principieel in, maar de heer Caluwé laat dergelijke zaken niet zomaar voorbijgaan.

De derde poort van de hervorming van de ontwikkelingssamenwerking, waarover ik nooit enthousiasme heb betoond, maar waaraan ik met volharding meewerk, is, naast de wet op de internationale samenwerking en de BTC, de integratie van het Algemeen Bestuur Ontwikkelingssamenwerking in het ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat is geen eenvoudige opdracht. Het is niet juist dat alle besluiten betreffende deze integratie bij het aantreden van de nieuwe regering klaar waren. Het personeel is geconsulteerd geweest, maar dat is nog iets anders dan een affectatie. Er is mij meegedeeld dat er nogal wat briefwisseling geweest is en dat een akkoord tussen de twee betrokken bewindslieden op een bepaald ogenblik zo goed als rond was. Een echt structuur- of affectatiebesluit is er in de vorige regeerperiode echter nooit gekomen. Wij hebben dat onafgewerkt geërfd. De vakbonden moesten nog worden geraadpleegd, enzovoort, maar ik heb misschien niet alle gegevens over wat zich tussen de betrokken bewindslieden in de vorige regering heeft afgespeeld.

Ik moet toegeven dat er veel vertraging is, wat bij het personeel heel wat ongerustheid heeft veroorzaakt. Ik heb goede contacten met het personeel. Ik heb in de nieuwjaarsperiode in de mate van het mogelijke persoonlijke gesprekken gehad, zodat ik een goed beeld heb van wat er leeft. Ik kan u verzekeren dat er zeer verschillende bekommernissen leven in zeer verschillende diensten waarin zeer verschillende mensen op een verschillende manier soms aan zeer verschillende zaken werken.

Ik begrijp dat er enige ongerustheid bestaat en hoop dat er zo snel mogelijk een oplossing uit de bus komt.

Er is een structuurbesluit waarover ik geraadpleegd werd. Meer recht geeft het organiek besluit van mijn voorganger mij niet. Mede namens minister Michel heb ik in de Kamer van volksvertegenwoordigers een antwoord verstrekt op een vraag over het affectatiebesluit, dat ik hier zal herhalen. De discussie van de laatste dagen gaat over het affectatiebesluit, dat de toewijzing aan ambtenaren betreft van functies die in het structuurbesluit worden omschreven. Het besluit wordt genomen ter toepassing van het organiek besluit dat door mijn voorgangers werd opgesteld. Het gaat hier dus om affectaties en niet om benoemingen. Ik werd niet geraadpleegd toen dit affectatiebesluit werd opgesteld en heb laten weten dat ik het met een aantal punten ervan inhoudelijk oneens was. De minister van Buitenlandse Zaken en ikzelf zullen binnenkort een oplossing zoeken voor het probleem dat nu is gerezen.

De benoeming van de bijzondere commissaris, de heer Van Craen, was geen schoolvoorbeeld van statutaire regelmatigheid. Sinds mijn aantreden heb ik met de commissaris echter zeer constructief samengewerkt en hem in

onze wekelijkse ontmoetingen op maandagochtend en bij andere gelegenheden leren kennen als iemand met een hart voor ontwikkelingssamenwerking. Hij zette zich erg in en waardeerde dat wij op een volwassen manier met de administratie wilden samenwerken. Ondertussen is de heer Van Craen, na selectie door een headhuntersbureau, ingegaan op een benoemingsvoorstel van de Vlaamse regering en wordt hij binnenkort directeur van Export Vlaanderen. Hij nam deze beslissing geheel vrijwillig en zal medio april vertrekken. Ik moet zijn beslissing aanvaarden.

Volgens het benoemingsbesluit blijft de bijzondere commissaris in functie tot de directeur-generaal is benoemd. Dat kan nu niet, want hij heeft nu immers zelf ontslag genomen. De procedure voor het aanstellen van de directeur-generaal moet nog worden gestart. Dat is mijn bevoegdheid niet. De kandidaturen moeten worden ingewacht en volgens het organiek reglement moet er vóór de eindbenoeming met mij overleg worden gepleegd. Het is dus nog wachten op de toekomstige directeur-generaal.

Hoewel ik in een parlementair debat niet graag namen noem, kan ik bevestigen dat mevrouw Ribeiro tot bijkomend lid van de directieraad is benoemd. Ik ging akkoord met deze benoeming. Gelet op de huidige reorganisatie heb ik recent mijn extra vertegenwoordiger in de directieraad en een plaatsvervanger van de directeur-generaal aangewezen.

Het examenreglement voor de attachés is nog door mijn voorganger vastgelegd. Dat reglement zet bij sommige ABOS-medewerkers een beetje kwaad bloed, omdat niet iedereen aan dit examen kan deelnemen. Ik was het daar ook niet helemaal mee eens en heb onderzocht of we dit probleem niet konden oplossen. In dat geval hadden we echter de hele procedure van nul moeten herbeginnen en dat had waarschijnlijk eindeloze procedures voor de Raad van State opgeleverd. We hebben het dus maar niet gedaan, maar stellen wel vast dat wie naar de Raad van State is gestapt – ik ken één geval – toch gelijk heeft gekregen en tot het examen moet worden toegetreden. Het Vast Wervingssecretariaat organiseert de examens, maar wij hebben uiteraard de profielen opgesteld. De examens zijn nu zowat afgelopen. In een aantal gevallen moeten er nog taalexamens plaatsvinden. Ik hoop tegen de zomer de functies te kunnen verdelen, zodat de attachés waarschijnlijk begin september op post kunnen zijn. Ik moet er onmiddellijk bij vermelden dat er onvoldoende geslaagden zijn, vooral, om een mij onduidelijke reden die niets met taal te maken heeft, aan Franstalige kant. Dat is natuurlijk een reëel probleem waaraan ik niet veel kan veranderen. Waarschijnlijk zullen we dus een tweede reeks examens moeten organiseren.. Dat is opnieuw een tegenslag. In een aantal landen zal dat misschien opnieuw vertraging veroorzaken.

Ik heb ook mijn goedkeuring gehecht aan de profielen en rekrutingsprocedure voor de experts met bijzonder kwalificatie. We hebben een lijst opgesteld met de experts die we nog nodig hebben. Daarvoor moesten we eigenlijk wachten tot min of meer duidelijk was welke experts we nog bij DGIS konden vinden. Vele experts gaan immers naar de BTC of nemen deel aan het attaché-examen en stappen binnenkort waarschijnlijk een attachécarrière in. Vóór die twee procedures zijn afgerond, is het eigenlijk bijzonder moeilijk te weten welke bijkomende experts we voor DGIS

Mme Lizin m'a parlé d'un projet qui, à première vue, me semble intéressant : le "recyclage des exciseuses" au Bénin.

Dans certaines régions, cette pratique est culturellement très bien enracinée et il n'est jamais simple de résoudre ce type de problème. Offrir une autre activité aux personnes qui se livrent à cette pratique déplorable me semble une fort bonne idée. Je la soutiens bien volontiers. Il va de soi que l'octroi des subventions dépendra du contenu exact du dossier qui nous sera transmis, comme c'est le cas pour toutes les autres demandes de subvention et de cofinancement qui sont introduites.

Je m'arrêterai un instant sur les possibilités de coopération entre des communes belges et des communes de pays partenaires. L'association qui chapeaute les villes et communes belges termine une enquête auprès de toutes les communes pour avoir une vision générale des formes de coopération que développent ces dernières. Nous voulons d'abord dresser un inventaire de ce qui se fait déjà et voir ensuite comment l'autorité fédérale peut intervenir pour mieux coordonner ou cofinancer. Toutes les possibilités restent ouvertes et toute décision ne sera prise qu'en concertation avec les institutions concernées.

Ma préférence va néanmoins à l'assistance technique. Celle-ci s'inscrit dans les demandes que nous recevons de plusieurs communes étrangères, notamment en Bolivie ou au Vietnam. Des pays partenaires nous demandent expressément ce type d'assistance soit pour la gestion d'une commune ou celle des déchets, soit pour l'épuration des eaux, ou encore pour d'autres secteurs. Notons à cet égard que la situation est très diversifiée, les mêmes matières ne ressortissant pas toujours à la compétence des communes dans tous les pays.

Cette idée d'assistance technique m'intéresse particulièrement et j'espère que nous pourrons adopter une réglementation rendant possibles de tels projets.

En réponse à M. Dallemagne, je dirai que nous avons profité de l'examen des attachés pour réunir des chefs de section ou des coopérants d'Afrique centrale. Cela nous a permis, dans la préparation d'une meilleure coopération avec cette région du monde, de mieux nous informer, de mieux coordonner, ce qui

nodig hebben. Toch heb ik al een lijst van gezochte experts goedgekeurd, meer bepaald om de duidelijke lacunes op te vullen die er op het ogenblik zijn, want de administratie is in deze overgangsperiode door allerlei omstandigheden natuurlijk gedecimeerd. De administratie is dan ook gestart met de procedure om experts te werven.

Over de beleidsnota kan ik kort zijn. Ik had ze aangekondigd voor eind februari. Door enkele buitenlandse reizen heb ik enige vertraging opgelopen, maar de uiterste datum van eind maart, die terecht naar voren is geschoven, wordt dus gerespecteerd. Ik heb een definitieve, zij het gemengd Frans-Nederlandse tekst aan de voorzitters van de Kamercommissie en de Senaatscommissie voor de Buitenlandse Betrekkingen bezorgd. Maandag bezorg ik alle commissieleden een volledige Nederlandstalige of Franstalige versie. In de Kamer is al afgesproken dat we komende week over de nota debatteren.

Daarmee heb ik op de vragen van mevrouw Thijs geantwoord.

Mevrouw Lizin, u sprak over een interessant herscholingsproject voor "besnijdsters" in Benin. De besnijdenis is in bepaalde streken diep geworteld, maar ik vind het een goed idee om aan de personen die ze uitvoeren een alternatief te bieden. Uiterraard hangt de toekenning van subsidies af van de inhoud van het ingediende dossier.

Wat de samenwerking tussen de Belgische gemeenten en die van de partnerlanden betreft, legt de Vereniging van Steden en Gemeenten de laatste hand aan een enquête over wat de gemeenten op dat vlak doen. Zodra de inventaris klaar is, zullen we nagaan op welke manier we ons beleid kunnen bijsturen. De definitieve beslissingen zullen in overleg met de betrokken instellingen worden genomen.

Talrijke buitenlandse gemeenten vragen ons om technische bijstand, bijvoorbeeld voor afvalbeheer of waterzuivering. Mijn voorkeur gaat uit naar dit soort acties en ik hoop dat we een reglementering kunnen uitwerken die dat mogelijk maakt.

Ik wijs er de heer Dallemagne op dat we van het examen voor attachés gebruik hebben gemaakt om een aantal diensthoofden en coöperanten uit Centraal-Afrika bijeen te brengen zodat we ons beter konden informeren. Vroeger gebeurde dat niet.

ne se faisait pas auparavant. Cette initiative me paraît très positive.

Mme Erika Thijss (CVP). – *Bien que cela ne soit pas dans sa nature, le secrétaire d'État donne l'impression d'être pessimiste. Je trouve qu'il a perdu son ardeur. On ne voulait pas de mesures de transition en raison de la continuité. Le secrétaire d'État affirme que la coopération devient plus difficile parce que l'on doit conclure des accords avec chacun des pays. Il n'en reste toutefois plus que 25.*

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *Nous devons discuter dans chacun des 25 pays du statut de la CTB. Il faut, par ailleurs, encore négocier avec 40 pays parce que le moindre projet de chacun de ces pays doit faire l'objet d'un transfert.*

Mme Erika Thijss (CVP). – *Le secrétaire d'État a dit qu'il n'y avait pas de proposition d'affectation. Le gouvernement précédent avait pourtant préparé une proposition d'affectation que l'on n'a toutefois pas pu déposer tant que la loi n'était pas votée. Il suffisait au secrétaire d'État de l'appliquer. La concertation annoncée avec le ministre Michel n'a pas encore eu lieu. Ne pourrait-on pas accélérer un peu les choses ?*

Je n'ai pas obtenu de réponse concernant les pays partenaires. Je reste également sur ma faim en ce qui concerne les mandats de la CTB.

Je n'ai pas obtenu de réponse à ma question relative aux conclusions des experts au sujet des pays partenaires. Enfin, les mandats à la Coopération technique belge doivent être pourvus le plus vite possible.

Mevrouw Erika Thijss (CVP). – Ik dank de staatssecretaris voor zijn uitgebreid antwoord. Ik vind wel dat hij nogal pessimistisch is, al kan ik mij moeilijk voorstellen dat hij pessimistisch van aard zou zijn. Ik heb echt niet de indruk dat hij veel verandering wil brengen.

Een eerste opmerking betreft de overgangsregeling. Ik heb de documenten erop nageplozen en daaruit blijkt dat men een overgangsregeling schuwt omwille van de continuïteit. Men gaat ervan uit dat het voor de ontwikkelingssamenwerking belangrijk is dat alle projecten worden afgewerkt. Overgangsmaatregelen daarentegen zouden ongetwijfeld problemen met zich brengen.

Volgens de staatssecretaris wordt de technische coöperatie veel moeilijker omdat de akkoorden van land tot land moeten worden gesloten. Er blijven toch maar 25 landen over? Of bedoelt de staatssecretaris de lopende projecten?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Nee, het ging over de BTC. In ieder van de 25 landen moeten we het statuut van de BTC ter sprake brengen.

Mevrouw Erika Thijss (CVP). – Ja, maar er zijn maar 25 landen meer.

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Nee, het zijn er nog ongeveer 40 omdat ik het kleinste project in ieder land dat geen concentratieland meer is, moet overdragen. Als ze bijvoorbeeld in Indonesië zeggen dat ze voor die ene waterput een samenwerking met de BTC niet zien zitten, dan hebben we een probleem. Wettelijk ben ik verplicht de samenwerking via de BTC te laten verlopen.

Mevrouw Erika Thijss (CVP). – Dit systeem is toch uitdovend.

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Mijn optimisme kent geen grenzen. Het zal zeker goed lopen, maar we hebben een ernstig overgangsprobleem.

Mevrouw Erika Thijss (CVP). – Dan ben ik al voor een groot gedeelte gerustgesteld.

Mijnheer de staatssecretaris, u hield daarstraks een heel betoog over uw medebevoegdheid bij benoemingen. Volgens u was er geen affectatievoorstel, maar ik heb hier een overeenkomst van toenmalig staatssecretaris Moreels en minister Derycke waaruit blijkt dat het voorstel tot affectatie helemaal klaar was; men kon het echter niet indienen zolang de wet niet was goedgekeurd. U had het toch gemakkelijk. Door de enquête die in het voorjaar bij het personeel was verricht, wist u met naam en toenaam op welke post iedereen benoemd was of voor welke post ze graag in aanmerking wilden komen. U kon onmiddellijk tot uitvoering overgaan. In het document waar ik daarnet over sprak, wordt wel rekening gehouden met het aantreden van een nieuwe regering. Door gewoon dat affectatiebesluit over te nemen, had men geen acht maanden moeten wachten vooraleer men van start kon gaan. Begin deze week zei de eerste minister trouwens dat u deze week nog overleg zou plegen met minister Michel. Dat

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – Le gouvernement précédent avait composé le Conseil d'administration de la Coopération technique belge selon un dosage politique précis entre les partis. Il faut maintenant remplacer deux membres démissionnaires. Ce n'est pas simple. Pour ma part, je préférerais dépolitisier afin de pouvoir nommer deux experts financiers qui portent de l'intérêt à la coopération au développement.

Une deuxième possibilité consiste à faire présenter une nomination par les partis. Il s'agirait alors d'un VLD et d'un Ecolo. Je n'y suis pas favorable. Le conseil des ministres prendra une décision à ce sujet.

L'avantage de la solution actuelle est que le conseil d'administration peut continuer à fonctionner. Cette question est exemplative de l'héritage que nous avons reçu. Ce problème avait été réglé en vitesse quelques semaines avant les élections.

Mme Erika Thijs (CVP). – La composition du conseil d'administration faisait partie d'un ensemble. Je ne suis pas favorable aux nominations politiques, mais les mandats doivent être pourvus.

is intussen nog niet gebeurd. Kan dat niet wat sneller?

Mijn vraag over de conclusies van de experts voor de partnerlanden werd niet beantwoord. Hebt u nog geen verslag ontvangen?

Ook mijn vraag over de timing van de invulling van de mandaten bij het BTC is niet beantwoord.

Op mijn vraag over de attachés en de sectiehoofden kreeg ik wel een antwoord.

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Ik wil nog even op de kwestie van de raad van bestuur van de BTC ingaan, omdat die bijzonder goed illustreert hoe het probleem van de politieke benoemingen zich concreet voordoet.

Zoals geweten had de vorige regering de raad van bestuur van de BTC volgens een heel nauwkeurige partijpolitieke dosering samengesteld. Mijn voorganger was daar, voor zover ik weet, zelf geen voorstander van. Onlangs hebben twee bestuurders, een Nederlandstalige en een Franstalige, van wie er trouwens één hier aanwezig is, ontslag genomen en moeten we die vervangen. Mijn standpunt is dat we de raad beter 'departicratiseren', maar dat is in de politiek rapper gezegd dan gedaan. We zouden dan ten minste mensen kunnen aantrekken met de juiste capaciteit, bijvoorbeeld iemand met financiële en iemand met een economische deskundigheid, maar met interesse voor ontwikkelingssamenwerking, zonder enige vraag naar politieke binding.

Op 14 oktober 1999 heb ik als tweede mogelijkheid geopperd dat we toch maar aan de partijen vragen mensen voor te stellen en daarbij bekwaamheid en interesse voor ontwikkelingssamenwerking laten doorwegen op partijpolitieke gebondenheid. In die logica zou er aan Vlaamse kant een VLD'er en aan Waalse kant een Ecolo'er moeten worden benoemd. Ik ben daar zelf geen voorstander van, maar, zoals men weet, moet de Ministerraad de knoop doorhakken. Het voordeel van de huidige regeling is dat de raad van bestuur nog altijd functioneert. Het ontslag van de twee bestuurders staat dat gelukkig niet in de weg.

Deze geschiedenis is een voorbeeld van de zeer slechte erven die we hebben meegekregen, een ervenis die niet met een simpele verklaring dat we allemaal tegen politieke benoemingen zijn, is weggewerkt. Het gaat hier trouwens om een regeling die een paar weken voor de ontbinding van de vorige regering nog snel in elkaar is gestoken.

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Ik ben er in het geheel geen voorstander van om een raad van bestuur vol te stoppen met politieke benoemingen. Daar moeten de beste mensen in komen. Van het ogenblik af dat men echter aanneemt dat het om een politiek orgaan gaat dat politiek is samengesteld, dan moeten die mensen ook volgens dat criterium benoemd worden. Mensen van mijn partij komen daarvoor niet in aanmerking. Ik pleit dus niet voor eigen winkel, maar voor een behoorlijke samenstelling van de raad van bestuur. Ofwel neemt die in zijn geheel ontslag, ofwel wordt de raad van bestuur volledig opgevuld. Twee stoelen leeg laten kan echt niet langer.

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Men heeft de raad van

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Georges Dallemande au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «son plan d'action pour une coopération cohérente en république démocratique du Congo» (n° 2-114)

M. Georges Dallemande (PSC). – J'ai fait partie de la délégation parlementaire qui a accompagné le ministre des Affaires étrangères, du 12 au 18 mars, en Afrique centrale. Puisque nous avons tenu une conférence de presse à ce sujet, vous savez qu'à l'issue de cette visite, les parlementaires qui faisaient partie de la délégation se sont prononcés à l'unanimité en faveur d'un renforcement substantiel de la coopération avec le Congo. En effet, la situation alimentaire et la situation humanitaire en général sont catastrophiques et sans précédent. On observe une surmortalité. D'après le représentant des Nations unies chargé de l'aide humanitaire que j'ai rencontré à Kinshasa, on dénombre dans cette ville cent morts par jour. Sur le plan de l'éducation, de la scolarité, d'énormes problèmes se posent également. On peut presque dire qu'une génération entière a été sacrifiée sur le plan de son éducation et de sa scolarisation, étant donné que, de manière générale, l'école est aujourd'hui largement privatisée et hors d'atteinte de la plupart des enfants congolais. D'autres domaines également, comme le respect des droits de l'homme et la situation politique générale, sont des sujets de préoccupation.

La population congolaise, l'ensemble des forces vives du Congo, ceux que nous avons rencontrés, les associations, les partis politiques, les différents secteurs, l'Église, y compris l'opposition politique, attendent un geste de la Belgique, notamment en matière de coopération.

Je ne demande pas aujourd'hui que l'on reprenne une coopération de grande ampleur d'État à État mais bien qu'on aide les secteurs et les opérateurs qui se battent actuellement pour tenter de ne pas laisser le délabrement se poursuivre au Congo et pour essayer de renforcer notre coopération dans des secteurs prioritaires que sont, pour moi, l'État de droit, les droits de l'homme, la sécurité alimentaire, la santé et l'éducation.

Or, force est de constater que lors de son voyage à Kinshasa, M. Michel était incapable d'annoncer dans quels secteurs, pour quels montants, comment et à quelles conditions pourrait redémarrer la coopération. Ce n'est pas son métier, me direz-vous, mais c'était un élément de grande faiblesse de cette tournée en Afrique centrale. On a beaucoup annoncé une volonté de refaire de la coopération, d'intensifier celle-ci, d'aller de l'avant, mais sans jamais avancer d'éléments concrets en cette matière.

Lorsque ma collègue, Erika Thijs, vous a demandé voici quinze jours au Sénat pourquoi vous ou un membre de votre

bestuur voor vijf jaar benoemd.

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Dan moeten die twee vacante plaatsen snel opgevuld worden.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Georges Dallemande aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «zijn actieplan voor een coherente samenwerking met de democratische republiek Congo» (nr. 2-114)

De heer Georges Dallemande (PSC). – Na het bezoek van de minister van Buitenlandse Zaken aan Centraal-Afrika hebben alle parlementsleden die met hem waren meegereisd, zich uitgesproken voor een sterkere samenwerking met Congo. De humanitaire en de voedselsituatie zijn een echte catastrofe. De scholen zijn vandaag in privé-handen en niet toegankelijk voor het overgrote deel van de Congolezen. Met de mensenrechten is het niet beter gesteld.

De bevolking, de verenigingen, de Kerk, de partijen, de oppositiepartijen inclus, alle verwachten ze een gebaar van België, met name op het vlak van de samenwerking. Ik vraag niet dat de grootschalige samenwerking tussen Staten wordt hervat, maar wel dat hulp aan prioritaire sectoren zoals de rechtsstaat, de mensenrechten, de gezondheid en het onderwijs. Bij zijn bezoek aan Kinshasa heeft de heer Michel veel gepraat over het heropstarten van de samenwerking, maar hij heeft nooit iets concreets aangekondigd.

Op een vraag van mevrouw Thijs hebt u twee weken geleden verklaard dat u niet met de heer Michel bent meegereisd omdat het een diplomatische reis was. Het voorbehoud dat de Belgische regering, gezien de politiek situatie, terecht had gemaakt, heeft niet het verhoopte effect gehad op de verbetering van de situatie. De armoede is zo schrijnend dat zelfs de VN het zonder aarzelen over een catastrofe heeft.

Er wordt beweerd dat de heer Michel en de staatssecretaris van mening verschillen over de aard en de versterking van de samenwerking. Ik stel de staatssecretaris opnieuw de vraag over de overbrenging van de budgettaire programmatiecel naar DG A. Hij verliest hierdoor een deel van zijn mogelijkheden inzake beleidsprogrammatie. Welke weerslag zal dit hebben op de samenwerking met Congo? Kan hij deze berichten bevestigen? Is dit niet een eerste stap naar een beheer van het budget voor samenwerking door de minister van Buitenlandse Zaken? Kan hij ons toelichten waarom hij zijn collega niet naar Afrika heeft vergezeld?

Wat is zijn beleidsplan voor een coherente samenwerking in Congo? Welk budget gaat hij besteden? Ik heb voorgesteld het huidige bedrag te verdubbelen, rekening houdend met de reserves van de bilaterale samenwerking en de humanitaire hulp. De operatoren ter plaatse staan klaar om belangrijke projecten te realiseren.

Kan een nieuwe impuls een hefboom zijn om de politieke dialoog te verbeteren?

cabinet n'aviez pas accompagné M. Michel, vous avez répondu qu'il s'agissait essentiellement d'une mission diplomatique et que vous n'aviez pas beaucoup d'éléments concrets à offrir au Congo. Je pense que ce sont les termes exacts que vous avez utilisés. Or, encore une fois, tout au long de ce voyage, comme on pouvait s'y attendre, il a bien entendu été énormément question de coopération, et M. Michel a proclamé partout son attitude volontariste en la matière. Effectivement, je pense qu'aujourd'hui, à travers un renforcement de notre coopération, nous pouvons espérer non seulement des résultats sur le plan social, sur le plan de l'éducation, mais peut-être aussi des avancées sur le plan politique et sur le plan des droits de l'homme. Les Congolais que nous avons pu rencontrer nous l'ont dit et ont souligné que la politique extrêmement prudente menée par le gouvernement belge jusqu'à présent – à juste titre, encore une fois, compte tenu des violations graves des droits de l'homme et des sérieux problèmes politiques, sans oublier la guerre – que l'importante politique de réserve en matière de coopération n'avait pas eu les effets escomptés en termes de modification ou d'amélioration de la politique du gouvernement. Dans le même temps – je peux en témoigner car je vais régulièrement au Congo – la situation de pauvreté, véritablement sans précédent, ne cesse de s'aggraver. Le terme de catastrophe humanitaire qui a notamment été utilisé par les représentants des Nations unies sur place est particulièrement approprié. Or, vous savez qu'ils utilisent ce terme de manière très précautionneuse puisque Mme Ogata avait refusé de l'utiliser à propos de la Tchétchénie. Pour le Congo, ils semblent d'accord sur ce point.

Il se dit, et la presse s'en est fait l'écho, que vous ne partagez pas du tout les vues de M. Michel sur le renforcement de la coopération et le type de coopération qu'il y a lieu de mener au Congo.

Je répète qu'outre les problèmes de nomination et de restructuration d'organigramme, la cellule de programmation budgétaire prévue par votre prédécesseur, au sujet de laquelle un arrêté avait été préparé et qui devait faire partie intégrante de la DGCI, vient d'être déplacée par M. Michel au sein de la DG A. Vous perdez là, à mon sens, une capacité importante en termes de programmation et d'orientation budgétaire. Je m'interroge notamment à propos de l'impact que peut avoir cette circonstance sur la cohérence en matière de coopération, notamment au Congo.

Mes questions seront les suivantes. Confirmez-vous ces informations, notamment en ce qui concerne la modification de l'organigramme ? Si tel est le cas, ne s'agit-il pas d'une première étape vers une gestion directe du budget de la Coopération par le ministre des Affaires étrangères, comme il a souvent souhaité le faire ? Pourriez-vous également, à la lumière des différents éléments que je viens d'énoncer, me faire part des raisons précises pour lesquelles vous n'avez pas souhaité que vous-même ou des membres de votre cabinet fassiez partie du voyage organisé par le ministre des Affaires étrangères ? Quel est votre plan d'action pour une coopération cohérente en République démocratique du Congo, qui viserait à la fois l'aide humanitaire, l'éducation, les autres secteurs sociaux prioritaires, une relance de la justice et un soutien éventuel – c'est une demande des Congolais – à l'administration territoriale ? Quels en seraient les opérateurs ? Avec quels partenaires pourrions-nous faire

cela ? Si vous estimatez que des initiatives supplémentaires doivent être prises dans ce domaine, pour quels montants ? J'ai personnellement souhaité non seulement qu'il y ait une aide substantielle mais également que nous puissions avancer un chiffre, et j'ai proposé le doublement du montant de la coopération. Je pense que c'est tout à fait raisonnable étant donné, d'une part, les réserves existant encore dans le cadre de votre budget, puisqu'il semblerait qu'une enveloppe de 3 milliards de francs n'ait pas encore été attribuée au niveau de la coopération bilatérale et, d'autre part, les réserves existant également au niveau de l'aide humanitaire pour un montant de 500 millions de francs. L'ensemble des interlocuteurs que j'ai contactés à Kinshasa, que ce soit dans le cadre de la coopération belge, du système des Nations unies ou des ONG, m'ont tous dit qu'ils avaient effectivement la capacité de mener des opérations de beaucoup plus grande envergure et de réaliser des projets bien plus importants qu'aujourd'hui. Enfin, pensez-vous que cette nouvelle impulsion à notre coopération puisse être, comme je l'espère sans optimisme démesuré, un levier pour améliorer le dialogue politique et essayer d'avoir des impacts sur le plan politique au Congo ?

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – Il est regrettable que vous n'ayez pas fait partie du gouvernement précédent !

Comme vous l'avez vous-même mentionné, j'ai déjà répondu ici même à la question relative au voyage au Congo. Le ministre des Affaires étrangères et moi-même avons tous les deux estimé qu'il n'était pas opportun que je fasse partie de cette délégation. Il faut d'ailleurs souligner qu'elle ne s'est pas rendue uniquement dans les pays où nous menons des actions de coopération. Elle s'est aussi rendue dans des pays où nous n'en avons pas.

Vous avez parfaitement le droit de penser qu'il s'agit d'une erreur, mais je vous signale tout de même que j'espère pouvoir me rendre le plus vite possible dans cette région. J'envisage toutefois une telle visite quand il y aura de réelles possibilités d'élargir ou de renouveler la coopération de la Belgique avec les pays de la région. Il ne suffit pas d'avoir des intentions et des projets... Certes, nous en avons beaucoup. Il faut que de réelles possibilités existent. Je vous rappellerai que nous sommes tout de même le pays donateur le plus important en matière de coopération au Congo. Nous sommes aussi le pays le plus présent au Congo. Nous menons des actions de coopération bilatérales là où elles sont possibles – je pense aux aspects de sécurité, tout est fort décentralisé – et nous cofinançons bon nombre d'ONG belges actives là-bas.

Vous aurez certainement pu lire la note commune de politique étrangère relative à l'Afrique centrale que nous avons rédigée ensemble, moi et les membres de mon cabinet, d'une part, avec le ministre des Affaires étrangères et les membres de son cabinet, d'autre part. Vous aurez pu y lire que différentes phases de coopération sont prévues en fonction des circonstances.

Actuellement, nous nous trouvons dans une phase préparatoire à la paix, la pacification et la stabilisation structurelle. Nous espérons bien entendu pouvoir entrer le plus vite possible dans la seconde phase, à savoir celle de la coopération avec un pays déjà stabilisé et du partenariat en temps de paix. Les dernières informations ne sont pas

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – De missie naar Congo heb ik hier toegelicht. De minister van Buitenlandse Zaken en ikzelf vonden mijn deelname aan de delegatie niet nodig. Ik hoop zo snel mogelijk met echte samenwerkingsvooruitzichten naar de regio te kunnen vertrekken. Van alle donorlanden is ons het land het actiefst. Getuige hiervan de financiële middelen die wij ter beschikking stellen, onze aanwezigheid ter plaatse en het aantal gesubsidieerde NGO's.

Volgens de gemeenschappelijke beleidsnota van mijn kabinet en dat van de minister van Buitenlandse Zaken zal de ontwikkelingssamenwerking op de pacificatie worden toegespitst. Daarna zal een partnerschap voor vrede worden gesloten. Wij steunen de vredesdynamiek waarvoor Afrika zich in het kader van de Lusaka-akkoorden inzet. Wij hebben voorgesteld de missie van de heer Masire te cofinancieren en wachten in dat verband op specifieke aanvragen.

Wij proberen ook via noodhulp de meest acute noden op humanitair en sociaal gebied te lenigen. Wij hebben al programma's voor gezondheid, onderwijs, justitie en mensenrechten, in samenwerking met de Congolese instanties.

De wisselkoersregeling die de Congolese regering aan de donoren oplegt, doet echter problemen rijzen. Als gevolg daarvan worden de deviezen die Congo binnenkomen in feite in beslag genomen, hoewel de bestemming ervan niet duidelijk is in een land in oorlog.

Ik probeer de idee van een humanitaire ontmoeting te promoten om alle conflictpartijen tot een akkoord over de toegang en de bescherming van de NGO's en over de terugkomst van de vluchtelingen te bewegen. Wij kunnen rekenen op internationale steun, temeer daar de betrokken partijen het in principe eens zijn.

Dank zij deze ontmoeting krijgen we wellicht een betere toegang tot bepaalde gebieden. De NGO's hebben 137 miljoen gekregen voor dringende humanitaire hulp en er werd beslist nog 50 miljoen meer toe te kennen. Men heeft dikwijls de indruk dat efficiënt werken in Congo onmogelijk

extrêmement positives mais pour ma part, je suis plutôt enclin à un certain optimisme structurel parce qu'il n'y a guère d'alternative. Je me rends très bien compte de la situation de plus en plus grave tant sur le plan humanitaire que du point de vue des droits de l'homme. Que faisons-nous essentiellement ? Favoriser et renforcer les acteurs de la paix et les dynamiques de paix dans le cadre des efforts de pacification africains. Je pense ici à l'accord de Lusaka. Nombreux sont ceux qui disent qu'il est mort, j'espère moi qu'il survivra. Sans accord de Lusaka, il y aura peut-être en effet une très longue guerre avant d'aboutir à un second accord, probablement fort semblable à celui de Lusaka. Espérons donc que malgré tous les problèmes, les différentes parties s'en tiendront à l'accord de Lusaka.

Nous avons offert de cofinancer la mission de M. Masire qui a été nommé par toutes les parties qui devraient participer au dialogue interne du Congo. Nous attendons ses demandes spécifiques.

Nous avons fait cette proposition en coordination avec les autres pays européens.

Outre notre contribution aux efforts de paix, nous essayons de rencontrer, dans la mesure du possible, les besoins les plus aigus sur les terrains social et économique via l'aide d'urgence dans les zones de crise et l'aide de reconstruction, voire de véritables actions de développement dans les zones les plus stables. Comme vous pouvez le lire dans la note de politique, nous avons déjà des programmes en matière de santé, en collaboration avec le ministère de la Santé congolais, ainsi qu'en matière d'enseignement et de justice. Nous avons également des accords avec le ministère des Droits de l'homme, qui est un ministère congolais qui fonctionne assez bien et qui mène des actions très positives.

La priorité accordée aux droits de l'homme est d'ailleurs une des options les plus importantes de notre coopération en ce moment.

Je suppose que vous vous rendez compte d'un aspect qui nous pose problème ainsi qu'à tous les autres donateurs. En effet, le taux de change imposé par le gouvernement congolais risque d'amenuiser une bonne partie de la coopération au Congo. Pour le dire clairement, cela signifie que les trois quarts environ de l'argent que l'on fait entrer en devises au Congo sont en fin de compte confisqués. Cela réduit non seulement le budget dont nous pouvons disposer, mais pose également la question de la destination de cet argent dans un État en guerre. À tous nos interlocuteurs congolais, nous disons qu'il faut absolument modifier ce système. Ils peuvent faire ce qu'ils veulent de leur système de change, mais il faut trouver une solution pour la coopération. C'est dans l'intérêt de leur peuple.

Une initiative que j'essaie de favoriser dans tous les forums internationaux est l'idée de rencontres humanitaires, auxquelles je ne veux pas donner de nom plus officiel. Nous avons proposé à l'OCHA, l'organisation qui coordonne l'aide humanitaire des agences onusiennes, de financer cette rencontre. L'idée est que tous les partenaires de l'accord de Lusaka ainsi que toutes les parties en guerre, déclarée ou non, se mettent autour de la table au sein de l'OCHA, ou en tout cas dans une organisation de l'ONU, pour se mettre d'accord sur la question de l'accès et la protection des organisations

is. Wij hebben daar nochtans de meest actieve samenwerking en we zullen binnenkort een technische verkenningsmissie sturen.

humanitaires ainsi que du retour, si possible, des réfugiés et des personnes déplacées. Plusieurs dates avaient déjà été proposées. Il n'y a toujours pas d'accord à ce sujet. J'apprends qu'en ce moment, une mission de l'OCHA est au Congo pour examiner les possibilités. J'ai l'impression qu'en principe, toutes les parties en cause seraient d'accord de se mettre autour de la table. Mais il y a encore loin du principe à la pratique.

Je crois qu'une telle rencontre permettrait d'augmenter les possibilités d'accès à certaines régions où la situation est très grave et où les organisations humanitaires ne peuvent plus pénétrer.

Pour répondre aux besoins humanitaires urgents, nous avons octroyé une aide de 137 millions de francs belges via des ONG et acteurs humanitaires divers. Une décision de principe a été prise pour un soutien de 50 millions de francs belges supplémentaires au niveau du *consolidated appeal* des Nations unies ; jusqu'il y a peu, seulement 18 % avaient été inscrits. La raison est évidente : il paraît quasiment impossible de travailler au Congo d'une façon responsable, en garantissant la sécurité des personnes en question.

Je partage donc votre inquiétude. Nous faisons ce que nous pouvons. Notre coopération est très active au Congo et nous essayons qu'elle le reste, mais il faut aussi que la situation permette de l'étendre.

Vous avez évoqué un montant de dépenses possibles qui, dans les circonstances actuelles, ne me semble pas indiqué. Nous allons envoyer une mission technique pour reconnaître le terrain.

M. Georges Dallemande (PSC). – Je remercie le secrétaire d'État de ces informations. Je ne sous-estime pas la difficulté de travailler aujourd'hui au Congo. Elle est évidente, elle est relevée non seulement par les ONG et la Coopération au développement, mais aussi par les opérateurs économiques.

Je constate néanmoins que, malgré tout, des opérateurs travaillent. Dans le secteur de la santé, j'ai notamment eu la confirmation qu'un tiers des zones de santé – sur 300 au total – reçoivent encore un petit appui ponctuel et peuvent être aidées. Les montants que j'évoque peuvent être dirigés, grâce à des partenaires et à des opérateurs fiables, vers des endroits où ils auront un impact.

Je rappelle aussi le problème important des taux de change ; il se pose uniquement pour les biens achetés au Congo et non pour ceux qui sont importés, comme le matériel médical, les médicaments, l'aide alimentaire, le matériel éducatif. Il n'intervient pas en cas de bourse accordée à des Congolais étudiant en Belgique dans l'attente d'une amélioration du niveau de leurs universités.

Toute une série de mesures permettraient d'éviter un effondrement total. C'est l'éventualité de ce dernier qui m'inquiète le plus : on attend que les choses s'améliorent, on dit qu'elles s'aggravent et se compliquent, mais je crois qu'il faut tout tenter pour entraver le cercle vicieux qui caractérise aujourd'hui la situation sociale, économique et politique du Congo.

J'aimais bien cette idée du partenariat dans la paix mais on pourrait faire bien davantage dans ce sens. L'aide humanitaire dont vous avez parlé est encore très ponctuelle et les grands

De heer Georges Dallemande (PSC). – Men mag de moeilijkheden verbonden aan het werken in Congo niet onderschatten. Momenteel worden nog een honderdtal gezondheidszones geholpen, dat is slechts een derde. De bedragen zouden gericht moeten worden aangewend waar ze een echte impact kunnen hebben. Een hele reeks maatregelen zouden kunnen voorkomen dat de vicieuze cirkel van de socio-economische toestand tot een totale instorting leidt.

Inzake partnerschap wordt er weinig gedaan. De 300.000 frank voor de bestrijding van de slaapziekte is het gevolg van een beslissing van de vorige regering.

Ik hoop dat wij kunnen voorkomen dat dit land wegzinkt in een noodlottig scenario.

Ik krijg blijkbaar geen antwoord op mijn vraag over de overbrenging van de cel budgettaire programmering. Dat is dan jammer.

projets en matière de santé et de justice relèvent de décisions prises sous le précédent gouvernement. Il en est ainsi, par exemple, des 300 millions qui ont été accordés à la lutte contre la maladie du sommeil.

Le montant de la coopération dépasse légèrement les 900 millions, mais il concerne essentiellement des décisions antérieures. Étant donné la situation sociale et le fait que, sur le plan politique, nous n'avons pas réussi à utiliser la coopération comme moyen de pression, j'espère que nous pourrons néanmoins progresser. Malgré les problèmes et les difficultés, j'espère que nous pourrons éviter que ce pays ne s'enferme dans une spirale insupportable dont les conséquences pourraient être catastrophiques pour le Congo et les pays avoisinants, quand on considère l'importance géostratégique de ce pays.

Enfin, je n'obtiendrai décidément pas de réponse à ma question relative à la délocalisation de la cellule de programmation budgétaire, mais tant pis !

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – Il est vrai que ce point m'avait échappé mais vous aurez une réponse.

Quant à la première question, j'ai dit qu'une concertation aurait lieu dans les prochains jours avec le ministre des Affaires étrangères.

Le problème que vous soulevez pourrait effectivement avoir des conséquences et mérite que l'on s'y attarde.

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Mohamed Daif au ministre de l'Intérieur sur «le bilan de l'opération de régularisation ainsi que l'accès par l'Office des étrangers aux informations détenues par la Commission de régularisation» (n° 2-103)

Mme la présidente. – M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement, répondra au nom de M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur.

M. Mohamed Daif (PS). – J'avais été averti que le ministre ne pourrait être présent, mais cette demande d'explications ayant déjà été reportée et le sujet étant en ce moment traité par la commission, je souhaitais obtenir un premier bilan. Si je ne reçois pas de réponse suffisante, il est évident que j'introduirai une nouvelle demande d'explications.

Deux mois se sont écoulés depuis le 31 janvier, date limite de la rentrée des demandes de régularisation de séjour fixée par la loi du 22 décembre 1999. L'article 8, alinéa 2, de ladite loi laissait au demandeur un mois, à compter de l'introduction de la demande, pour compléter son dossier. La phase du dépôt des dossiers de régularisation est donc aujourd'hui complètement achevée. C'est l'heure des premiers bilans.

J'ai relevé dans les réponses apportées par le ministre aux questions de la presse écrite et audiovisuelle que la Commission de régularisation aura à traiter 32.662 demandes. D'après les estimations les plus courantes, l'ensemble de ces

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Dat punt was ik inderdaad vergeten, maar u krijgt een antwoord.

Wat uw eerste vraag betreft, heb ik gezegd dat ik binnenkort overleg zal plegen met de minister van Buitenlandse Zaken.

Het probleem waarnaar u verwijst, zou inderdaad gevolgen kunnen hebben. We moeten er dan ook aandacht aan besteden.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mohamed Daif aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de stand van zaken betreffende de regularisatieoperatie en de toegang van de Dienst Vreemdelingenzaken tot de gegevens van de Regularisatiecommissie» (nr. 2-103)

De voorzitter. – De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, antwoordt namens de heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken.

De heer Mohamed Daif (PS). – De minister heeft verklaard dat de Regularisatiecommissie 32.662 aanvragen te verwerken zou krijgen, wat overeenkomt met zowat 50.000 personen. Het merendeel van de aanvragen werd ingediend op grond van het vierde criterium, de humanitaire redenen en de duurzame sociale banden.

Om een zicht te hebben op de werkzaamheden van voornoemde Commissie, zou ik graag weten hoeveel dossiers op grond van elk van de criteria werden ingediend, hoe het zit met de taalverdeling van de ontvankelijke dossiers, hoeveel dossiers onontvankelijk werden verklaard en wanneer de mensen zonder papieren de eerste antwoorden mogen verwachten.

Ik zou ook graag uw standpunt kennen over de beschuldigingen dat de dienst Vreemdelingenzaken zich mengt in het werk van de Commissie. De Liga voor de mensenrechten vreest dat persoonlijke informatie is

dossiers concerne environ 50.000 personnes, si l'on tient compte des enfants et des conjoints des demandeurs également présents sur le territoire.

Les personnes intéressées au sort des sans-papiers savent déjà que la plupart des demandes ont été introduites sur la base du quatrième critère de l'article 2 de la loi du 22 décembre 1999. Pour rappel, ce critère permettait aux sans-papiers séjournant en Belgique depuis plus de six ans – cinq ans pour les familles avec enfants en âge de scolarité – d'introduire une demande en faisant état de circonstances humanitaires et d'attachments sociales durables. À ce stade, nous avons besoin d'une information complète afin que le Sénat ait une vue d'ensemble du travail accompli et à accomplir par la Commission de régularisation.

Je voudrais savoir si un comptage des demandes par type de critère de régularisation a été effectué. Combien de dossiers ont-ils été introduits en fonction de chaque critère ou de plusieurs critères cumulés ? J'aimerais également connaître le nombre de dossiers qui ont déjà été jugés irrecevables par le secrétariat de la Commission ainsi que la répartition linguistique des dossiers recevables.

Pour en terminer avec ces informations statistiques, à quelle date les sans-papiers qui ont introduit un dossier recevront-ils une réponse ?

Dans un second temps, j'aimerais connaître la position du ministre concernant les accusations d'ingérence de l'Office des étrangers dans le travail de la commission. La Ligue des droits de l'homme s'est inquiétée de la transmission à l'Office des étrangers d'informations personnelles contenues dans les dossiers de régularisation. Je partage cette inquiétude. L'explication selon laquelle cette transmission d'informations est destinée à empêcher certaines expulsions n'a guère convaincu. En effet, le ministre nous a assuré que l'introduction d'une demande de régularisation protégerait le demandeur de tout éloignement, à tout le moins jusqu'à ce que la commission lui ait signifié sa réponse. Lors des réunions de la commission de l'Intérieur du Sénat, le ministre a déclaré qu'aucune ingérence ne serait tolérée dans le travail de la commission, y compris de son administration et donc, de l'Office des étrangers ainsi que de son cabinet. Dès lors, je m'interroge quant aux motivations de cette transmission d'informations.

Je voudrais enfin aborder un dernier point faisant référence à une triste actualité. Le ministre sait certainement qu'un pseudo-questionnaire, qui n'avait rien d'officiel, a été adressé à quelques sans-papiers résidant dans l'agglomération bruxelloise. Ce document ne comportait que des questions à caractère scandaleusement raciste. J'ai sous les yeux la version néerlandaise de ce texte : c'est un tissu d'injures racistes et xénophobes écœurantes .

Comment le ministre explique-t-il que l'on ait pu se procurer les adresses des victimes ? Quelles sont les communes touchées ? A-t-on une idée du nombre de sans-papiers victimes de ces actes racistes ? Une enquête interne est-elle en cours ? Si elle aboutit, sera-t-elle suivie de sanctions ?

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – Je vais donc vous donner lecture de la réponse du ministre de l'Intérieur à propos d'un problème qui

doorgezonden naar die dienst. Waarom is dat gebeurd?

U weet dat de mensen zonder papieren in de Brusselse agglomeratie een pseudo-vragenlijst hebben ontvangen met een aanstootgevende racistische ondertoon. Hoe is men aan de adressen van die slachtoffers gekomen? Over welke gemeenten gaat het? Hoeveel mensen zonder papieren hebben die vragenlijst ontvangen? Is een intern onderzoek bezig? Zullen er na afloop sancties worden getroffen?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Verdeeld volgens criterium roept 25 % van de aanvragers de duur van de asielprocedure in, 25 de onmogelijkheid om terug te keren, 10 ernstige ziekte,

me préoccupe aussi particulièrement.

En ce qui concerne les demandes relatives à l'opération de régularisation, 25% d'entre elles invoquent la longueur de la procédure d'asile, 25% le retour impossible, 10% invoquent la maladie grave, 80% les circonstances humanitaires et les attaches sociales durables. Un tiers des demandes indiquent plus d'un critère. La répartition linguistique est de deux tiers francophones, un tiers néerlandophone. 1% des dossiers a été introduit en allemand.

Les premiers avis pourraient intervenir le mois prochain. Il s'agit d'une estimation, dans la mesure où la commission est indépendante.

Quant à la transmission de données de la commission de régularisation à l'Office des Étrangers, le ministre Duquesne me prie d'apporter les précisions suivantes. Lors de la discussion générale du projet de loi relatif à la régularisation en commission du Sénat, la première question posée concernait la compatibilité du projet, en particulier en ce qui concerne le contenu du rapport social, avec l'article 6 de la loi relative à la protection de la vie privée. Cet article évoque l'utilisation de données à caractère personnel relatives aux origines raciales ou ethniques, à la vie sexuelle, aux opinions ou activités politiques, philosophiques ou religieuses et aux appartenances syndicales ou mutualistes.

Le ministre a donc répondu en premier lieu à cette question en indiquant que le rapport social ne pouvait contenir de telles données, que la commission de régularisation ne pouvait en tenir compte pour rendre son avis et que les informations ne seraient pas transmises à l'Office des Étrangers.

L'arrêté royal du 8 février 2000 a, quant à lui, pour but d'empêcher que ne soient éloignés des candidats à la régularisation, en respectant cependant les articles 5, 14 et 16 de la loi sur la régularisation, qui excluent du bénéfice de la régularisation les personnes qui :

- représentent un danger pour l'ordre public ou la sécurité nationale ;
- ne répondent manifestement pas aux conditions prévues par l'article 9 de la loi sur la régularisation ;
- ont fait également une autre demande sur la base de l'article 9 alinéa 3 de la loi de 1980.

Les données des candidats à la régularisation seront transmises dans ce seul but. Il s'agit des nom, prénoms, nationalité, lieu et date de naissance, ainsi que l'état du dossier – avis rendu ou non, positif ou négatif –, à l'exclusion des adresses.

L'article 8 de la loi sur la régularisation et l'article 1er de l'arrêté royal du 17 janvier 2000 répondent donc à des objectifs différents mais non contradictoires. Il n'est en effet pas question de motiver l'exclusion du bénéfice de la loi sur la régularisation sur la base des données à caractère personnel visées à l'article 6 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée.

Enfin, vous m'interrogez sur les formulaires à caractère raciste – incident sérieux – qui auraient été distribués à quatre candidats à la régularisation.

Mon cabinet a été informé par une asbl de la distribution d'un

80 humanitaire redenen en duurzame sociale banden; een derde van de aanvragen heeft betrekking op meerdere criteria.

Verdeeld volgens taal is twee derde Franstalig en één derde Nederlandstalig, terwijl 1 procent van de dossiers in het Duits is ingediend. De eerste adviezen zouden volgende maand klaar zijn.

Wat het doorgeven van de gegevens betreft, heeft men de minister gevraagd of de inhoud van het sociaal verslag wel overeenstemde met artikel 6 van de wet op de bescherming van de privacy, dat betrekking heeft op het gebruik van gegevens die betrekking hebben op ras of etnische oorsprong, seksualiteit en zo meer. Hij antwoordde dat deze gegevens niet in het verslag konden worden opgenomen, dat de Regularisatiecommissie er in zijn advies geen rekening kon mee houden en dat de informatie niet aan de dienst Vreemdelingenzaken zou worden meegedeeld.

Het koninklijk besluit van 8 februari 2000 heeft tot doel de verwijdering te beletten van degenen die kandidaat zijn voor de regularisatie, met inachtneming evenwel van de artikelen 5, 14 en 16 van de wet, die de personen uitsluiten die een gevaar voor de openbare orde betekenen, niet beantwoorden aan de regularisatievoorwaarden of een andere aanvraag hebben gedaan. De gegevens van de kandidaten worden enkel met dat doel meegedeeld, behalve de adressen. Er is geen sprake van de regularisatie te weigeren op grond van persoonlijke gegevens.

Het kabinet van minister Duquesne werd over de verdeling van het racistische formulier op de hoogte gebracht door een VZW. De omstandigheden waarin dat pamflet werd verdeeld, moeten worden verduidelijkt om te kunnen vaststellen of er een lek was. In afwachting vraagt de heer Duquesne voorzichtig te zijn. De kandidaten voor regularisatie zouden niet begrijpen dat het goede klimaat waarin de operatie verloopt, verpest zou worden door informatie die ten onrechte alarmistisch is.

formulaire de renseignements à caractère raciste et xénophobe à l'en-tête du ministère de l'Intérieur.

Suite aux renseignements obtenus, notamment auprès du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, j'ai porté plainte, dénonçant ainsi l'utilisation abusive du titre du ministère de l'Intérieur ainsi que les propos odieux à caractère raciste et xénophobe de ce document.

Les circonstances exactes dans lesquelles ce tract a été distribué doivent être éclaircies, afin d'établir si oui ou non il y a eu fuite. J'ai dit et répété que la distribution d'un seul tract suffisait à justifier ma plainte et que l'action judiciaire devrait faire toute la vérité.

En attendant, j'invite les uns et les autres à faire preuve de prudence et de mesure avant de se prononcer, fût-ce au conditionnel, sur l'origine, les circonstances et l'ampleur de la distribution de ce formulaire.

Les candidats à la régularisation ne comprendraient pas que le bon climat dans lequel se déroule l'opération soit détérioré par des informations qui, après enquête, se révéleraient faussement alarmistes.

L'expérience en la matière m'a appris que cette dernière hypothèse n'était pas non plus à exclure, certains n'hésitant pas à faire des attaques contre l'Office des étrangers leur fonds de commerce.

Voilà, madame la présidente, ce que je puis vous communiquer au nom du ministre de l'Intérieur, ne disposant pas moi-même d'informations directes à ce sujet.

M. Mohamed Daif (PS). – Je souhaiterais obtenir copie de la réponse du ministre de l'Intérieur.

Je m'adresserai directement à M. Duquesne pour des informations complémentaires.

– L'incident est clos.

Mme la présidente. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épousé.

La prochaine séance aura lieu le jeudi 6 avril 2000 à 15 h.

(*La séance est levée à 19 h 35.*)

Excusés

Mme Taelman, MM. Geens, Wille et Moureaux, pour d'autres devoirs, M. Van Quickenborne, en mission à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– Pris pour information.

De heer Mohamed Daif (PS). – *Ik zou graag een kopie van het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken ontvangen.*

Voor bijkomende inlichtingen zal ik mij rechtstreeks tot de heer Duquesne richten.

– Het incident is gesloten.

De voorzitter. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergadering vindt plaats donderdag 6 april 2000 om 15 uur.

(*De vergadering wordt gesloten om 19.35 uur.*)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Taelman, de heren Geens, Wille en Moureaux, wegens andere plichten; de heer Van Quickenborne, met opdracht in het buitenland.

– Voor kennisgeving aangenomen.

Annexe

Bijlage

Votes nominatifs

Vote n° 1

Présents: 55

Pour: 55

Contre: 0

Abstentions: 0

Pour

Michel Barbeaux, Philippe Bodson, Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Marcel Colla, Christine Cornet d'Elzius, Frank Creyelman, Mohamed Daif, Sabine de Bethune, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Mia De Schampelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Theo Kelchtermans, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Anne-Marie Lizin, Frans Lozie, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Philippe Monfils, Jacky Morael, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Roeland Raes, Didier Ramoudt, Jan Remans, Jacques Santkin, Louis Siquet, Gerda Staveaux-Van Steenberge, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Patrik Vankunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen, Alain Zenner.

Contre

N.

Abstentions

N.

Naamstemmingen

Stemming nr. 1

Aanwezig: 55

Voor: 55

Tegen: 0

Onthoudingen: 0

Voor

Dépôt de propositions

Propositions de loi spéciale

Article 77 de la Constitution

Proposition de loi spéciale modifiant l'article 50 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (de M. René Thissen et consorts; Doc. 2-386/1).

Proposition de loi spéciale modifiant la loi du 30 juillet 1963 concernant le régime linguistique dans l'enseignement et la loi du 2 août 1963 sur l'emploi des langues en matière administrative (de Mme Magdeleine Willame-Boonen et M. Michel Barbeaux; Doc. 2-389/1).

- Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.
- Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Propositions prises en considération

Propositions de loi

Indiening van voorstellen

Voorstellen van bijzondere wet

Artikel 77 van de Grondwet

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 50 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (van de heer René Thissen c.s.; St. 2-386/1).

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs en de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken (van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen en de heer Michel Barbeaux; St. 2-389/1).

- Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
- Er zal later over de inoverwegningneming worden beslist.

In overweging genomen voorstellen

Wetsvoorstellen

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi modifiant l'article 53, § 1er, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur (de M. Vincent Van Quickenborne; Doc. **2-349/1**).

– **Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Proposition de loi modifiant l'article 276 du Code pénal (de M. Ludwig Caluwé; Doc. **2-355/1**).

– **Envoi à la commission de la Justice.**

Proposition de loi mettant fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (de M. Wim Verreycken et Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge; Doc. **2-375/1**).

– **Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Proposition de déclaration de révision de la Constitution

Proposition de déclaration de révision du titre II de la Constitution en vue d'y insérer des dispositions nouvelles relatives aux droits de l'enfant (de Mme Sabine de Bethune et consorts; Doc. **2-327/1**).

– **Envoi à la Commission des Affaires institutionnelles.**

Composition de commissions

Le Bureau est saisi de demandes tendant à modifier la composition de certaines commissions :

À la commission de la Justice :

Mme Jeannine LEDUC remplacerait Mme Iris VAN RIET comme membre effectif;

Mme Iris VAN RIET remplacerait Mme Jeannine LEDUC comme membre suppléant;

À la commission des Affaires sociales :

M. Jacques DEVOLDER remplacerait Mme Jeannine LEDUC comme membre suppléant.

Demandes d'explications

Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes:

de Monsieur Georges **DALLEMAGNE** au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur «*la situation en Tchétchénie*» (n° 2-117)

de Monsieur Georges **DALLEMAGNE** au Ministre des Finances sur «*la couverture par l'Office du Ducroire d'exportations et d'investissements au Congo*» (n° 2-118)

– **Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.**

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 53, § 1, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument (van de heer Vincent Van Quickenborne; St. **2-349/1**).

– **Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 276 van het Strafwetboek (van de heer Ludwig Caluwé; St. **2-355/1**).

– **Verzonden naar de commissie voor de Justitie.**

Wetsvoorstel tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (van de heer Wim Verreycken en mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge; St. **2-375/1**).

– **Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet

Voorstel van verklaring tot herziening van titel II van de Grondwet, om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende de rechten van het kind (van mevrouw Sabine de Bethune c.s.; St. **2-327/1**).

– **Verzonden naar de Commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.**

Samenstelling van commissies

Bij het Bureau zijn voorstellen ingediend tot wijziging van de samenstelling van sommige commissies :

In de commissie voor de Justitie :

zou mevrouw Jeannine LEDUC, mevrouw Iris VAN RIET als effectief lid vervangen;

zou mevrouw Iris VAN RIET, mevrouw Jeannine LEDUC als plaatsvervangend lid vervangen;

In de commissie voor de Sociale Aangelegenheden :

zou de heer Jacques DEVOLDER, mevrouw Jeannine LEDUC als plaatsvervangend lid vervangen.

Vragen om uitleg

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen:

van de heer Georges **DALLEMAGNE** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over «*de toestand in Tsjetjenië*».(nr. 2-117)

van de heer Georges **DALLEMAGNE** aan de Minister van Financiën over «*de dekking van de Delcrederedienst voor export naar en investeringen in Congo*» (nr. 2-118)

– **Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden .**

Non-Évocation

Par message du 28 mars 2000, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, le projet de loi non évoqué qui suit:

Projet de loi attribuant une dotation annuelle à Son Altesse Royale le Prince Philippe et une dotation annuelle à Son Altesse Royale la princesse Astrid (Doc. 2-363/1).

- Pris pour notification.

Messages de la Chambre

Par messages du 23 mars 2000, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour :

Article 78 de la Constitution

Projet de loi modifiant la loi provinciale (Doc. 2-387/1).

- Le projet de loi a été reçu le 24 mars 2000; la date limite pour l'évocation est le mardi 25 avril 2000.
- La Chambre a adopté le projet le 23 mars 2000.

Projet de loi modifiant la nouvelle loi communale ainsi que la loi électorale communale, coordonné le 4 août 1932 (Doc. 2-388/1).

- Le projet de loi a été reçu le 24 mars 2000; la date limite pour l'évocation est le mardi 25 avril 2000.
- La Chambre a adopté le projet le 23 mars 2000.

Dépôt de projets de loi

Le Gouvernement a déposé les projets de loi ci-après :

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la République d'Albanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tirana le 1er février 1999 (Doc. 2-390/1).

- Le projet de loi a été envoyé à la commission des Relations extérieures et de la Défense.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République arabe d'Egypte concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait au Caire le 28 février 1999 (Doc. 2-391/1).

- Le projet de loi a été envoyé à la commission des Relations extérieures et de la Défense.

Cour d'arbitrage – Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier

Non-Evacuation

Bij boodschap van 28 maart 2000 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het volgende niet geëvoceerde wetsontwerp:

Wetsontwerp houdende toekenning van een jaarlijkse dotatie aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Filip en van een jaarlijkse dotatie aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Astrid (St. 2-363/1).

- Voor kennisgeving aangenomen.

Boodschappen van de Kamer

Bij boodschappen van 23 maart 2000 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van die dag werden aangenomen :

Artikel 78 van de Grondwet

Wetsontwerp tot wijziging van de provinciewet (St. 2-387/1).

- Het wetsontwerp werd ontvangen op 24 maart 2000; de uiterste datum voor evocatie is dinsdag 25 april 2000.
- De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 23 maart 2000.

Wetsontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet, alsook de gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932 (St. 2-388/1).

- Het wetsontwerp werd ontvangen op 24 maart 2000; de uiterste datum voor evocatie is dinsdag 25 april 2000.
- De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 23 maart 2000.

Indiening van wetsontwerpen

De Regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend :

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Republiek Albanië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tirana op 1 februari 1999 (St. 2-390/1).

- Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Arabische Republiek Egypte inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Kaïro op 28 februari 1999 (St. 2-391/1).

- Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.

Arbitragehof – Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6

1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- l'arrêt n° 27/2000, rendu le 21 mars 2000, en cause les questions préjudiciales concernant l'article 67bis de la loi relative à la police de la circulation routière (arrêté royal du 16 mars 1968 "portant coordination des lois relatives à la police de la circulation routière"), tel qu'il a été inséré par l'article 10 de la loi du 4 août 1996, posées par le Tribunal de police d'Arlon, par le Tribunal correctionnel d'Arlon et par le Tribunal de police de Gand (numéros du rôle 1469, 1576 et 1705, affaires jointes);
- l'arrêt n° 28/2000, rendu le 21 mars 2000, en cause les recours en annulation de l'article 46 du décret du Conseil flamand du 19 décembre 1998 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1999, introduits par F. Kamp, P. Snoy, M.-N. Orban, la SA Immo De Vuyst et P. Nys et autres (numéros du rôle 1588, 1589, 1594, 1622, 1639 et 1656, affaires jointes);
- l'arrêt n° 29/2000, rendu le 21 mars 2000, en cause la question préjudiciale concernant l'article 93 de la loi du 20 mai 1994 relative aux statuts du personnel militaire, posée par la Cour militaire (numéro du rôle 1615);
- l'arrêt n° 30/2000, rendu le 21 mars 2000, en cause le recours en annulation de la division organique 57 (enseignement artistique), programmes 7 et 8, et des articles 1er et 38, en tant qu'ils portent sur ces programmes, du décret de la Communauté française du 3 novembre 1997 contenant le budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1998, introduit par le Gouvernement flamand (numéro du rôle 1648);
- l'arrêt n° 31/2000, rendu le 21 mars 2000, en cause le recours en annulation totale ou partielle de la loi du 2 juin 1998 portant création d'un Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles et d'une Cellule administrative de coordination de la lutte contre les organisations sectaires nuisibles, introduit par l'ASBL Société anthroposophique belge et autres (numéro du rôle 1685);
- l'arrêt n° 32/2000, rendu le 21 mars 2000, en cause les recours en annulation des articles 2 et 3 de la loi du 8 décembre 1998 portant des dispositions diverses relatives au financement de l'Institut d'expertise vétérinaire, introduits par la SA Vlees De Clercq & Zoon et autres (numéros du rôle 1715, 1720 & 1721, affaires jointes).

– Pris pour notification.

Cour d'arbitrage – Questions préjudiciales

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- les questions préjudiciales concernant les articles 193, 194, 195, 196, 197, 189 et 222 et suivants de l'arrêté royal du 18 juillet 1977 portant coordination des dispositions

januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

- het arrest nr. 27/2000, uitgesproken op 21 maart 2000, inzake de prejudiciële vragen over artikel 67bis van de wegverkeerswet (koninklijk besluit van 16 maart 1968 "tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer"), zoals ingevoegd bij artikel 10 van de wet van 4 augustus 1996, gesteld door de Politierechtbank te Aarlen, de Correctionele Rechtbank te Aarlen en de Politierechtbank te Gent (rolnummers 1469, 1576 en 1705, samengevoegde zaken);
- het arrest nr. 28/2000, uitgesproken op 21 maart 2000, inzake de beroepen tot vernietiging van artikel 46 van het decreet van de Vlaamse raad van 19 december 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999, ingesteld door F. Kamp, P. Snoy, M.-N. Orban, de NV Immo De Vuyst en P. Nys en anderen (rolnummers 1588, 1589, 1594, 1622, 1639 en 1656, samengevoegde zaken);
- het arrest nr. 29/2000, uitgesproken op 21 maart 2000, inzake de prejudiciële vraag over artikel 93 van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechtstoestanden van het militair personeel, gesteld door het Militair Gerechtshof (rolnummer 1615);
- het arrest nr. 30/2000, uitgesproken op 21 maart 2000, het beroep tot vernietiging van de organisatieafdeling 57 (kunstonderwijs), programma's 7 en 8, en van de artikelen 1 en 38, in zoverre ze betrekking hebben op die programma's, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 3 november 1997 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998, ingesteld door de Vlaamse Regering (rolnummer 1648);
- het arrest nr. 31/2000, uitgesproken op 21 maart 2000, inzake het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties, ingesteld door de VZW Antroposofische Vereniging in België en anderen (rolnummer 1685);
- het arrest nr. 32/2000, uitgesproken op 21 maart 2000, inzake de beroepen tot vernietiging van de artikelen 2 en 3 van de wet van 8 december 1998 houdende diverse bepalingen betreffende de financiering van het Instituut voor veterinaire keuring, ingesteld door de NV Vlees De Clercq & Zoon en anderen (rolnummers 1715, 1720 en 1721, samengevoegde zaken).

– Voor kennisgeving aangenomen.

Arbitragehof – Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

- de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 193, 194, 195, 196, 197, 189 en 222 en volgende van het koninklijk besluit van 18 juli 1977 tot coördinatie van de

générales relatives aux douanes et accises, posées par la cour d'appel d'Anvers, par le Tribunal de première instance de Bruges, par le Tribunal correctionnel d'Anvers, par la Cour d'appel de Gand, par le Tribunal correctionnel de Louvain et par le Tribunal de première instance d'Anvers (numéros du rôle 1840, 1844, 1847, 1848, 1854, 1856, 1874, 1882, 1884, 1890 et 1896, affaires jointes);

- la question préjudicielle relative aux articles 2, § 1er, alinéa 1er, 2e et 4e, et 7, § 1er, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence, posée par la Cour du travail de Liège (numéro du rôle 1875);
- la question préjudicielle relative à l'article 812 du Code judiciaire, posée par le Tribunal de première instance de Nivelles (numéro du rôle 1881);
- la question préjudicielle concernant l'article 31, § 4, de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs, posée par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 1889).

– Pris pour notification.

Cour d'arbitrage – Recours

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- le recours en annulation et la demande de suspension des articles 8, 15, § 1er, 20, alinéa 3, 21, 27, alinéa 1er, 34, 36, 4., 54, § 1er, 58, alinéa 3, 62, 71, alinéa 4, 4., de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs, introduits par la SPRL Ramses et la SPRL Talis (numéro du rôle 1903);
- les recours en annulation de l'article 10 de la loi du 24 décembre 1999 portant des dispositions sociales et diverses (concernant la cotisation sur le chiffre d'affaires de certains produits pharmaceutiques), introduits par la société de droit néerlandais Merck Sharp & Dohme BV et l'ASBL AGIM (numéros du rôle 1899 et 1900, affaires jointes).

– Pris pour notification.

Commission nationale permanente du Pacte culturel

Par lettre du 23 mars 2000, les présidents de la Commission nationale permanente du pacte culturel transmettent au Sénat, conformément à l'article 26 de la loi du 16 juillet 1973 garantissant la protection des tendances idéologiques et philosophiques, le rapport d'activité de la commission pour l'année 1999.

– Dépôt au Greffe.

algemene bepalingen inzake douane en accijnzen, gesteld door het Hof van Beroep te Antwerpen, door de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge, door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen, door het Hof van Beroep te Gent, door de Correctionele Rechtbank te Leuven en door de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (rolnummers 1840, 1844, 1847, 1848, 1854, 1856, 1874, 1882, 1884, 1890 en 1896, samengevoegde zaken);

- de prejudiciële vraag over de artikelen 2, § 1, eerste lid, 2^e en 4^e, en 7, § 1, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, gesteld door het Arbeidshof te Luik (rolnummer 1875);
- de prejudiciële vraag over artikel 812 van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel (rolnummer 1881);
- de prejudiciële vraag over artikel 31, § 4, van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het terbeschikkingstellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, gesteld door de arbeidsrechtbank van Brussel (rolnummer 1889).

– Voor kennisgeving aangenomen.

Arbitragehof – Beroepen

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

- het beroep tot vernietiging en de vordering tot schorsing van de artikelen 8, 15, § 1, 20, derde lid, 21, 27, eerste lid, 34, 36, 4., 54, § 1, 58, derde lid, 62, 71, alinéa 4, 4., van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, ingesteld door de BVBA Ramses en de BVBA Talis (rolnummer 1903);
- de beroepen tot vernietiging van artikel 10 van de wet van 24 december 1999 houdende sociale en diverse bepalingen (betreffende de heffing op het omzetcijfer van zekere geneesmiddelen), ingesteld door de vennootschap naar Nederlands recht Merck Sharp & Dohme BV en de VZW AGIM (rolnummers 1899 en 1900, samengevoegde zaken).

– Voor kennisgeving aangenomen.

Vaste nationale cultuurpactcommissie

Bij brief van 23 maart 2000, zenden de voorzitters van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie aan de Senaat over, overeenkomstig artikel 26 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, het jaarverslag van de commissie voor het jaar 1999.

– Neergelegd ter Griffie.